

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

OCENA DNSH DLA PROJEKTU PROGRAMU FUNDUSZE EUROPEJSKIE DLA LUBELSKIEGO 2021-2027

PECTORE ECO

„Pectore – Eco” Sp. z o.o.
ul. Dolnych Wałów 1 lok. 22
44-100 Gliwice

www.pectore-eco.pl

Gliwice, 12 marca 2022 r.

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

Priorytet I Badania naukowe i innowacje

Tabela 1 Lista kontrolna do oceny projektów w ramach CP1(i)

CP1(i) rozwijanie i wzmacnianie zdolności badawczych i innowacyjnych oraz wykorzystywanie zaawansowanych technologii			
Typy projektów: rozwój infrastruktury badawczo-rozwojowej organizacji badawczych prowadzących działalność gospodarczą (m.in. zakup aparatury i urządzeń laboratoryjnych oraz wartości niematerialnych i prawnych, na bazie których planowane jest prowadzenie działalności B+R na rzecz przedsiębiorstw oraz usługi szkoleniowe w zakresie wykorzystania nabytej infrastruktury)			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód”</i>	<i>Tak</i>	<i>Nie</i>	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie ma pozytywny przewidywany wpływ na ten cel. Inwestycje w infrastrukturę badawczą będą obejmowały zakup aparatury, sprzętu lub technologii służącej tworzeniu innowacyjnych produktów i usług oraz niezbędnych kompetencji do ich pełnego wykorzystania. Środek ten jest kompatybilny z osiągnięciem celu polegającego na zmniejszeniu emisji gazów cieplarnianych do 2030 r. oraz z celem polegającym na osiągnięciu neutralności klimatycznej do 2050 r.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Działanie nie ma przewidywanego wpływu na ten cel. Środek nie przyczyni się do zwiększenia wpływu na obecny klimat, obejmuje transformację przemysłu wytwórczego w kierunku redukcji emisji środowiskowych (w szczególności gazów cieplarnianych) oraz redukcji wykorzystania zasobów naturalnych i zmniejszenia oddziaływania środowiskowego przedsiębiorstw. Inwestycje realizowane przez podmioty uwzględniać powinny i obejmować ocenę dotyczącą ryzyka zmian klimatu.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie polegające na zakupie aparatury, sprzętu oraz wartości niematerialnych i prawnych nie będzie powodować niekorzystnego wpływu na zrównoważone wykorzystywanie i ochronę zasobów wodnych i morskich.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Działanie nie doprowadzi do powstania istotnych przypadków braku efektywności w korzystaniu z zasobów ani nie przyczyni się do zwiększenia ilości wytwarzanych odpadów.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Środek nie będzie negatywnie wpływał na jakość powietrza, wód czy gleby ze względu na swój charakter związany z wdrażaniem nowych, przyjaznych środowisku, technologii.

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie nie będzie miało wpływu na ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów. Wdrożenie działania nie będzie prowadziło do ingerencji w ekosystemy.
Typy projektów: wsparcie infrastruktury badawczo-rozwojowej w przedsiębiorstwach (w tym usługi szkoleniowe w zakresie wykorzystania nabytej infrastruktury) oraz budowa potencjału ośrodków innowacji			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyń poważnych szkód”</i>	<i>Tak</i>	<i>Nie</i>	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu	X		
Adaptacja do zmian klimatu	X		
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie nie będzie miało zasadniczego wpływu na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych i morskich. W procesach inwestycyjnych wszystkie podmioty obowiązane są do dotrzymywania ustalonych poziomów i limitów w określonych pozwoleniach środowiskowych.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling	X		
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola	X		
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie ma nieznaczny przewidywalny wpływ na ten cel środowiskowy. Projekty realizowane będą z zastosowaniem odpowiednich środków w celu ochrony bioróżnorodności i ekosystemów podczas prac budowlanych.
Typy projektów: kompleksowe działania dotyczące usług związanych z pobudzeniem transferu technologii i komercjalizacją badań, m.in. analiza innowacyjnych pomysłów pod kątem możliwości ich wdrożenia i komercjalizacji, opracowanie strategii komercjalizacji, opracowanie studiów wykonalności, przeprowadzenie badań rynkowych, usługi wyceny własności intelektualnej, usługi związane z ochroną własności intelektualnej			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyń poważnych szkód”</i>	<i>Tak</i>	<i>Nie</i>	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie nie uwzględnia rozwiązań, które będą powodować niekorzystny wpływ na klimat.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Środek nie przyczyni się do zwiększenia wpływu na obecny klimat.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie nie będzie miało zasadniczego wpływu na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych i morskich.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Ze względu na charakter wsparcia- usługi, nie przewiduje się wpływu działań na gospodarkę o obiegu zamkniętym, ani na zwiększenie powstawania odpadów.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Działanie nie uwzględnia procesów inwestycyjnych, w związku z tym nie będzie powodować niekorzystnego wpływu na jakość powietrza, wód czy gleby. Nie przewiduje się, że działanie doprowadzi do istotnego zwiększenia poziomu emisji zanieczyszczeń do powietrza, wody lub gleby, z uwagi na charakter działań.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie nie będzie miało wpływu na ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów. Wdrożenie działania nie będzie prowadziło do ingerencji w ekosystemy.
Typy projektów: projekty badawczo-rozwojowe realizowane przez przedsiębiorstwa lub ich konsorcja (w tym w partnerstwie z organizacjami badawczymi), mające na celu opracowanie nowych produktów/usług, procesów lub też wprowadzenie znaczących ulepszeń do istniejących produktów/usług, procesów			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyn poważnych szkód”</i>	<i>Tak</i>	<i>Nie</i>	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie ma pozytywny przewidywany wpływ na ten cel. Wsparcie będzie kierowane na prowadzenie i rozwój działalności przedsiębiorstw. Środek ten jest kompatybilny z osiągnięciem celu polegającego na zmniejszeniu emisji gazów cieplarnianych do 2030 r. oraz z celem polegającym na osiągnięciu neutralności klimatycznej do 2050 r.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Środek nie przyczyni się do zwiększenia wpływu na obecny klimat, obejmuje prowadzenie i rozwój działalności przedsiębiorstw poprzez realizowane projekty badawczo-rozwojowe, co pośrednio wspierać będzie transformację w kierunku redukcji emisji środowiskowych (w szczególności gazów cieplarnianych) oraz redukcji wykorzystania zasobów naturalnych i zmniejszenia oddziaływania środowiskowego przedsiębiorstw.

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie nie będzie miało zasadniczego wpływu na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych i morskich.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Ze względu na charakter wsparcia- projekty badawczo-rozwojowe, nie przewiduje się wpływu działań na gospodarkę o obiegu zamkniętym, ani na zwiększenie powstawania odpadów. Wskazany możliwy zakres wsparcia projektów w obszarze GOZ, wskazuje na możliwy pozytywny wpływ realizowanych typów projektów na ten cel środowiskowy.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Działanie nie uwzględni procesów inwestycyjnych, w związku z tym nie będzie powodować niekorzystnego wpływu na jakość powietrza, wód czy gleby. Nie przewiduje się, że działanie doprowadzi do istotnego zwiększenia poziomu emisji zanieczyszczeń do powietrza, wody lub gleby, z uwagi na charakter działań.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie nie będzie miało wpływu na ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów. Wdrożenie działania nie będzie prowadziło do ingerencji w ekosystemy. Można wskazać na niewielki pozytywny wpływ na ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów w związku z wprowadzeniem innowacyjnych prośrodowiskowych rozwiązań w przedsiębiorstwach.
Typy projektów: zlecenie opracowania rozwiązań technicznych, technologicznych i/lub organizacyjnych (badania przemysłowe lub prace rozwojowe lub wsparcie innych faz procesu projektowego) zakończone wdrożeniem do etapu pierwszej produkcji			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód”</i>	<i>Tak</i>	<i>Nie</i>	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie ma pozytywny przewidywany wpływ na ten cel. Wsparcie będzie kierowane na prowadzenie i rozwój działalności przedsiębiorstw. Środek ten jest kompatybilny z osiągnięciem celu polegającego na zmniejszeniu emisji gazów cieplarnianych do 2030 r. oraz z celem polegającym na osiągnięciu neutralności klimatycznej do 2050 r.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Środek nie przyczyni się do zwiększenia wpływu na obecny klimat, obejmuje prowadzenie i rozwój działalności przedsiębiorstw poprzez nowe rozwiązania, co pośrednio wspierać będzie transformację w kierunku redukcji emisji środowiskowych (w szczególności gazów cieplarnianych) oraz redukcji wykorzystania zasobów naturalnych i zmniejszenia oddziaływania środowiskowego przedsiębiorstw.

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie nie będzie miało zasadniczego wpływu na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych i morskich.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Ze względu na charakter wsparcia- zlecenie opracowania rozwiązań, nie przewiduje się wpływu działań na gospodarkę o obiegu zamkniętym, ani na zwiększenie powstawania odpadów. Wskazany możliwy zakres wsparcia projektów w obszarze GOZ, wskazuje na możliwy pozytywny wpływ realizowanych typów projektów na ten cel środowiskowy.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Działanie nie uwzględni procesów inwestycyjnych, w związku z tym nie będzie powodować niekorzystnego wpływu na jakość powietrza, wód czy gleby. Nie przewiduje się, że działanie doprowadzi do istotnego zwiększenia poziomu emisji zanieczyszczeń do powietrza, wody lub gleby, z uwagi na charakter działań.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie nie będzie miało wpływu na ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów. Wdrożenie działania nie będzie prowadziło do ingerencji w ekosystemy. Można wskazać na niewielki pozytywny wpływ na ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów w związku z wprowadzeniem innowacyjnych prośrodowiskowych rozwiązań w przedsiębiorstwach.
Typy projektów: projekty badawczo-wdrożeniowe realizowane przez przedsiębiorstwa lub ich konsorcja (w tym w partnerstwie z organizacjami badawczymi), zmierzające do komercjalizacji wyników prac B+R przez przedsiębiorstwa			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód”</i>	<i>Tak</i>	<i>Nie</i>	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie ma pozytywny przewidywany wpływ na ten cel. Wsparcie będzie kierowane na prowadzenie i rozwój działalności przedsiębiorstw. Środek ten jest kompatybilny z osiągnięciem celu polegającego na zmniejszeniu emisji gazów cieplarnianych do 2030 r. oraz z celem polegającym na osiągnięciu neutralności klimatycznej do 2050 r.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Środek nie przyczyni się do zwiększenia wpływu na obecny klimat, obejmuje prowadzenie i rozwój działalności przedsiębiorstw poprzez nowe rozwiązania, co pośrednio wspierać będzie transformację w kierunku redukcji emisji środowiskowych (w szczególności gazów cieplarnianych) oraz redukcji wykorzystania zasobów naturalnych i zmniejszenia oddziaływania środowiskowego przedsiębiorstw.

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie nie uwzględni procesów inwestycyjnych, w związku z tym nie będzie powodować niekorzystnego wpływu na zrównoważone wykorzystywanie i ochronę zasobów wodnych i morskich.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Działanie nie doprowadzi do powstania istotnych przypadków braku efektywności w korzystaniu z zasobów ani nie przyczyni się do zwiększenia ilości wytwarzanych odpadów. Wskazany możliwy zakres wsparcia projektów w obszarze GOZ, wskazuje na możliwy pozytywny wpływ realizowanych typów projektów na ten cel środowiskowy.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Działanie nie uwzględni procesów inwestycyjnych, w związku z tym nie będzie powodować niekorzystnego wpływu na jakość powietrza, wód czy gleby. Nie przewiduje się, że działanie doprowadzi do istotnego zwiększenia poziomu emisji zanieczyszczeń do powietrza, wody lub gleby, z uwagi na charakter działań.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie nie będzie miało negatywnego wpływu na ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów. Można wskazać na niewielki pozytywny wpływ na ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów w związku z wprowadzeniem innowacyjnych prośrodowiskowych rozwiązań w przedsiębiorstwach.
Typy projektów: wdrożenie wyników prac B+R oraz innowacji przez MŚP (w tym wsparcie rozwoju eksportu produktów innowacyjnych)			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód”</i>	<i>Tak</i>	<i>Nie</i>	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie ma pozytywny przewidywany wpływ na ten cel. Wsparcie będzie kierowane na prowadzenie i rozwój działalności przedsiębiorstw. Środek ten jest kompatybilny z osiągnięciem celu polegającego na zmniejszeniu emisji gazów cieplarnianych do 2030 r. oraz z celem polegającym na osiągnięciu neutralności klimatycznej do 2050 r.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Środek nie przyczyni się do zwiększenia wpływu na obecny klimat, obejmuje prowadzenie i rozwój działalności przedsiębiorstw poprzez nowe rozwiązania, co pośrednio wspierać będzie transformację w kierunku redukcji emisji środowiskowych (w szczególności gazów cieplarnianych) oraz redukcji wykorzystania zasobów naturalnych i zmniejszenia oddziaływania środowiskowego przedsiębiorstw.
Zrównoważone wykorzystywanie i		X	Działanie nie uwzględni procesów inwestycyjnych, w związku z tym nie będzie powodować niekorzystnego

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

ochrona zasobów wodnych i morskich			wpływu na zrównoważone wykorzystywanie i ochronę zasobów wodnych i morskich.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Działanie nie doprowadzi do powstania istotnych przypadków braku efektywności w korzystaniu z zasobów ani nie przyczyni się do zwiększenia ilości wytwarzanych odpadów. Wskazany możliwy zakres wsparcia projektów w obszarze GOZ, wskazuje na możliwy pozytywny wpływ realizowanych typów projektów na ten cel środowiskowy.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Działanie nie uwzględnia procesów inwestycyjnych, w związku z tym nie będzie powodować niekorzystnego wpływu na jakość powietrza, wód czy gleby. Nie przewiduje się, że działanie doprowadzi do istotnego zwiększenia poziomu emisji zanieczyszczeń do powietrza, wody lub gleby, z uwagi na charakter działań.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie nie będzie miało negatywnego wpływu na ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów. Można wskazać na niewielki pozytywny wpływ na ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów w związku z wprowadzeniem innowacyjnych prośrodowiskowych rozwiązań w przedsiębiorstwach.

Tabela 1.1 Ocena merytoryczna typów projektów pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód” w odniesieniu do celów środowiskowych

CP1(i) rozwijanie i wzmacnianie zdolności badawczych i innowacyjnych oraz wykorzystywanie zaawansowanych technologii		
Typy projektów: Wsparcie infrastruktury badawczo-rozwojowej w przedsiębiorstwach (w tym usługi szkoleniowe w zakresie wykorzystania nabytej infrastruktury) oraz budowa potencjału ośrodków innowacji		
Pytania	nie	Uzasadnienie merytoryczne
Łagodzenie zmian klimatu: Czy oczekuje się, że środek doprowadzi do znacznych emisji gazów cieplarnianych?	X	W ramach działania mogą być realizowane projekty uwzględniające wsparcie inwestycyjne, poprzez realizację infrastruktury badawczo- rozwojowej. Spełnienie wymagań NZEB w przypadku rozbudowy przedsiębiorstwa o nowe budynki - wymagania dyrektywy EPBD w odniesieniu do budynków jest zapewnione poprzez wdrożenie tych wymagań do krajowych przepisów związanych z projektowaniem i budowaniem budynków – wszystkie nowe budynki muszą spełniać wymagania w zakresie oszczędności energii i izolacyjności cieplnej. Ponadto procesy produkcyjne powinny zapewnić minimalizację zużycia energii oraz zasobów naturalnych.
Adaptacja do zmian klimatu: Czy oczekuje się, że środek doprowadzi do zwiększonego niekorzystnego wpływu obecnego i spodziewanego przyszłego klimatu na samo	X	Budynki mogą być narażone na fale upałów lub mrozów. Wymagana termoizolacja takich budynków przyczyni się do zagwarantowania komfortu cieplnego nawet przy ekstremalnie wysokich oraz niskich temperaturach. Pozwala to na uznanie środka za zgodny z zasadą „nie czyni poważnych szkód” w odniesieniu do celu.

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

działanie lub na ludność, przyrodę lub aktywa?		Obowiązujące krajowe przepisy dotyczące warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie, które są obowiązkowo stosowane w nowopowstających budynkach, przewidują obowiązek zachowania odpowiedniej ilości powierzchni biologicznie czynnej. W celu przystosowania do zmian klimatu nowych budynków wdrażane będą rozwiązania adaptacyjne.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich: Czy przewiduje się, że środek będzie zagrażał: (i) dobremu stanowi lub dobremu potencjałowi ekologicznemu jednolitych części wód, w tym wód powierzchniowych i wód gruntowych lub (ii) dobremu stanowi środowiska wód morskich?		
Przejsie na gospodarkę o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i ich recykling: Czy oczekuje się, że środek: (i) prowadzi do znacznego zwiększenia wytwarzania, spalania lub unieszkodliwiania odpadów, z wyjątkiem spalania odpadów niebezpiecznych nienadających się do recyklingu lub (ii) doprowadzi do poważnej nieefektywności w zakresie bezpośredniego lub pośredniego korzystania z jakiegokolwiek zasobu naturalnego na dowolnym etapie jego cyklu życia, która nie zostanie ograniczona do minimum za pomocą odpowiednich środków lub (iii) spowoduje poważne i długoterminowe szkody dla środowiska w kontekście gospodarki o obiegu zamkniętym?	X	W ramach działania będą realizowane projekty polegające na rozbudowie lub modernizacji infrastruktury badawczo-rozwojowej. Możliwa jest budowa lub modernizacja budynków. Zgodnie z Dyrektywą odpadową 2008/98/WE (art. 11, ust. 2, pkt b), wymagania dotyczące osiągnięcia co najmniej 70% ponownego użycia, recyklingu i odzysku odpadów budowlanych i rozbiórkowych zostanie wdrożone do krajowego porządku prawnego. W związku z tym, automatycznie, działania ubiegające się o wsparcie, będą musiały wykazać spełnienie tego warunku.
Zapobieganie zanieczyszczeniu i jego kontrola: Czy oczekuje	X	W ramach działania będą realizowane projekty, w których nacisk będzie położony na wsparcie inwestycyjne, w

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

się, że środek doprowadzi do istotnego zwiększenia poziomu emisji zanieczyszczeń do powietrza, wody lub gleby?		szczegółności produkcyjne, na rozbudowę przedsiębiorstw. Projekty nie będą wpływały negatywnie na ochronę powietrza, gleb i wody. Pośrednio mogą przyczyniać się do ograniczenia emisji do powietrza, wód i gleb przez wdrażanie nowoczesnych technologii w zakresie zapobiegania zanieczyszczeniom powietrza, wody i gleby. Proces realizacji inwestycji prowadzony będzie zgodnie z wymaganiami ochrony środowiska przed zanieczyszczeniem. Projekty powstaną również w branżach związanych z ochroną środowiska w tym w zakresie ochrony powietrza, wody i gleby, a co za tym idzie mogą pozytywnie wpłynąć na ten aspekt środowiskowy.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów: Czy przewiduje się, że środek: (i) będzie w znacznym stopniu szkodliwy dla dobrego stanu i odporności ekosystemów lub (ii) będzie szkodliwy dla stanu zachowania siedlisk i gatunków, w tym siedlisk i gatunków objętych zakresem zainteresowania Unii?		

Tabela 2 Lista kontrolna do oceny projektów w ramach CP1(iv)

CP1(iv) rozwijanie umiejętności w zakresie inteligentnej specjalizacji, transformacji przemysłowej i przedsiębiorczości			
Typy projektów: wsparcie procesu identyfikacji nowych kierunków badawczo-wdrożeniowych w ramach PPO			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód”</i>	<i>Tak</i>	<i>Nie</i>	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie nie uwzględnia rozwiązań, które będą powodować niekorzystny wpływ na klimat.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Środek nie przyczyni się do zwiększenia wpływu na obecny klimat.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie nie będzie miało zasadniczego wpływu na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych i morskich.

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Ze względu na charakter wsparcia nie przewiduje się wpływu działań na gospodarkę o obiegu zamkniętym, ani na zwiększenie powstawania odpadów.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Działanie nie uwzględnia procesów inwestycyjnych, w związku z tym nie będzie powodować niekorzystnego wpływu na jakość powietrza, wód czy gleby. Nie przewiduje się, że działanie doprowadzi do istotnego zwiększenia poziomu emisji zanieczyszczeń do powietrza, wody lub gleby, z uwagi na charakter działań.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie nie będzie miało wpływu na ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów. Wdrożenie działania nie będzie prowadziło do ingerencji w ekosystemy.
Typy projektów: wsparcie powstawania i realizacji regionalnych i ponadregionalnych agend badawczych we współpracy z poziomem krajowym w ramach wspólnych przedsięwzięć			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód”</i>	<i>Tak</i>	<i>Nie</i>	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie nie uwzględni rozwiązań, które będą powodować niekorzystny wpływ na klimat.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Środek nie przyczyni się do zwiększenia wpływu na obecny klimat.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie nie będzie miało zasadniczego wpływu na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych i morskich.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Ze względu na charakter wsparcia nie przewiduje się wpływu działań na gospodarkę o obiegu zamkniętym, ani na zwiększenie powstawania odpadów.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Działanie nie uwzględnia procesów inwestycyjnych, w związku z tym nie będzie powodować niekorzystnego wpływu na jakość powietrza, wód czy gleby. Nie przewiduje się, że działanie doprowadzi do istotnego zwiększenia poziomu emisji zanieczyszczeń do powietrza, wody lub gleby, z uwagi na charakter działań.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie nie będzie miało wpływu na ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów. Wdrożenie działania nie będzie prowadziło do ingerencji w ekosystemy.
Typy projektów: Projekty w zakresie:			
a) wspierania rozwoju współpracy w sektorze badawczo-wdrożeniowym, w tym obejmujące realizację działań edukacyjnych w obszarach inteligentnych specjalizacji			

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyń poważnych szkód”</i>	<i>Tak</i>	<i>Nie</i>	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie nie uwzględni rozwiązań, które będą powodować niekorzystny wpływ na klimat.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Środek nie przyczyni się do zwiększenia wpływu na obecny klimat.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie nie będzie miało zasadniczego wpływu na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych i morskich.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Ze względu na charakter wsparcia nie przewiduje się wpływu działań na gospodarkę o obiegu zamkniętym, ani na zwiększenie powstawania odpadów.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Działanie nie uwzględni procesów inwestycyjnych, w związku z tym nie będzie powodować niekorzystnego wpływu na jakość powietrza, wód czy gleby. Nie przewiduje się, że działanie doprowadzi do istotnego zwiększenia poziomu emisji zanieczyszczeń do powietrza, wody lub gleby, z uwagi na charakter działań.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie nie będzie miało wpływu na ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów. Wdrożenie działania nie będzie prowadziło do ingerencji w ekosystemy.
Typy projektów: Projekty w zakresie:			
b) inicjowania rozwoju innowacyjnych usług dla przedsiębiorstw (m.in. w zakresie cyfryzacji i zastosowania rozwiązań z zakresu Przemysłu 4.0 oraz GOZ oraz podnoszenia umiejętności w obszarach inteligentnych specjalizacji)			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyń poważnych szkód”</i>	<i>Tak</i>	<i>Nie</i>	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie nie uwzględni rozwiązań, które będą powodować niekorzystny wpływ na klimat.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Środek nie przyczyni się do zwiększenia wpływu na obecny klimat.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie nie będzie miało zasadniczego wpływu na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych i morskich.

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Ze względu na charakter wsparcia nie przewiduje się wpływu działań na gospodarkę o obiegu zamkniętym, ani na zwiększenie powstawania odpadów.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Działanie nie uwzględnia procesów inwestycyjnych, w związku z tym nie będzie powodować niekorzystnego wpływu na jakość powietrza, wód czy gleby. Nie przewiduje się, że działanie doprowadzi do istotnego zwiększenia poziomu emisji zanieczyszczeń do powietrza, wody lub gleby, z uwagi na charakter działań.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie nie będzie miało wpływu na ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów. Wdrożenie działania nie będzie prowadziło do ingerencji w ekosystemy.
Typy projektów: Projekty w zakresie:			
c) zwiększania zdolności regionalnych ekosystemów innowacji do sieciowania przedsiębiorstw z sektorem nauki oraz partnerami społecznymi i gospodarczymi			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód”</i>	<i>Tak</i>	<i>Nie</i>	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie nie uwzględnia rozwiązań, które będą powodować niekorzystny wpływ na klimat.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Środek nie przyczyni się do zwiększenia wpływu na obecny klimat.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie nie będzie miało zasadniczego wpływu na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych i morskich.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Ze względu na charakter wsparcia nie przewiduje się wpływu działań na gospodarkę o obiegu zamkniętym, ani na zwiększenie powstawania odpadów.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Działanie nie uwzględnia procesów inwestycyjnych, w związku z tym nie będzie powodować niekorzystnego wpływu na jakość powietrza, wód czy gleby. Nie przewiduje się, że działanie doprowadzi do istotnego zwiększenia poziomu emisji zanieczyszczeń do powietrza, wody lub gleby, z uwagi na charakter działań.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie nie będzie miało wpływu na ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów. Wdrożenie działania nie będzie prowadziło do ingerencji w ekosystemy.
Typy projektów: budowanie i wzmacnianie powiązań klastrowych wpisujących się w zakres inteligentnych specjalizacji regionu, w tym podnoszenie kwalifikacji koordynatorów oraz kadry			

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

biura klastra, wsparcie finansowe klastrów załączkowych (z wyjątkiem umiędzynarodowienia i potencjału infrastrukturalnego) oraz wzrostowych regionalnych w związku z nową usługą			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód”</i>	<i>Tak</i>	<i>Nie</i>	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie nie uwzględnia rozwiązań, które będą powodować niekorzystny wpływ na klimat.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Środek nie przyczyni się do zwiększenia wpływu na obecny klimat.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie nie będzie miało zasadniczego wpływu na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych i morskich.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Ze względu na charakter wsparcia nie przewiduje się wpływu działań na gospodarkę o obiegu zamkniętym, ani na zwiększenie powstawania odpadów.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Działanie nie uwzględni procesów inwestycyjnych, w związku z tym nie będzie powodować niekorzystnego wpływu na jakość powietrza, wód czy gleby. Nie przewiduje się, że działanie doprowadzi do istotnego zwiększenia poziomu emisji zanieczyszczeń do powietrza, wody lub gleby, z uwagi na charakter działań.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie nie będzie miało wpływu na ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów. Wdrożenie działania nie będzie prowadziło do ingerencji w ekosystemy.
Typy projektów: budowa potencjału ośrodków innowacji i inkubatorów przedsiębiorczości z uwzględnieniem, iż beneficjentem będzie samorząd województwa lub jego jednostka organizacyjna posiadająca osobowość prawną lub instytucja, w której samorząd województwa posiada większość udziałów lub akcji			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód”</i>	<i>Tak</i>	<i>Nie</i>	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie nie uwzględnia rozwiązań, które będą powodować niekorzystny wpływ na klimat.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Środek nie przyczyni się do zwiększenia wpływu na obecny klimat.
Zrównoważone wykorzystywanie i		X	Działanie nie będzie miało zasadniczego wpływu na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych i morskich.

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

ochrona zasobów wodnych i morskich			
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Ze względu na charakter wsparcia nie przewiduje się wpływu działań na gospodarkę o obiegu zamkniętym, ani na zwiększenie powstawania odpadów.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Działanie nie uwzględnia procesów inwestycyjnych, w związku z tym nie będzie powodować niekorzystnego wpływu na jakość powietrza, wód czy gleby. Nie przewiduje się, że działanie doprowadzi do istotnego zwiększenia poziomu emisji zanieczyszczeń do powietrza, wody lub gleby, z uwagi na charakter działań.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie nie będzie miało wpływu na ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów. Wdrożenie działania nie będzie prowadziło do ingerencji w ekosystemy.

Priorytet II Transformacja gospodarcza i cyfrowa regionu

Tabela 3 Lista kontrolna do oceny projektów w ramach CP1(ii)

CP1(ii) czerpanie korzyści z cyfryzacji dla obywateli, przedsiębiorstw, organizacji badawczych i instytucji publicznych			
Typy projektów: rozwój elektronicznych usług publicznych na poziomie regionalnym i lokalnym (tworzenie, cyfryzacja nowych usług, poprawa funkcjonalności i e-dojrzałości istniejących usług, integracja usług, tworzenie i rozwijanie platform służących udostępnianiu usług, rozwój infrastruktury informatycznej jednostek, wsparcie systemów elektronicznego zarządzania dokumentacją, rejestrów publicznych, rozwoju aplikacji i systemów bazodanowych)			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód”</i>	<i>Tak</i>	<i>Nie</i>	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu		X	Projekty związane z tworzeniem i implementacją e-usług nie mają bezpośredniego wpływu na emisję gazów cieplarnianych. W przypadku niektórych elektronicznych usług publicznych może wystąpić efekt pozytywnego pośredniego wpływu na łagodzenie zmian klimatu poprzez unikniętą emisję komunikacyjną.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Projekty związane z tworzeniem i implementacją elektronicznych usług publicznych nie mają wpływu na adaptację do zmian klimatu.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Projekty związane z rozwojem usług elektronicznych nie mają wpływu na wykorzystywanie i ochronę zasobów wodnych i morskich.

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Projekty związane z rozwojem usług elektronicznych nie mają bezpośredniego wpływu na gospodarkę o obiegu zamkniętym. W przypadku niektórych e-usług publicznych może wystąpić efekt pozytywnego pośredniego wpływu na zapobieganie powstawaniu odpadów poprzez ograniczenie zużycia tradycyjnych materiałów biurowych takich jak papier, tonery, itp.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Projekty związane z tworzeniem i implementacją usług elektronicznych nie mają bezpośredniego wpływu na emisję zanieczyszczeń. W przypadku niektórych usług elektronicznych publicznych może wystąpić efekt pozytywnego pośredniego wpływu związanego z unikniętą emisją komunikacyjną zanieczyszczeń powietrza.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie nie będzie miało wpływu na ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów. Wdrożenie działania nie będzie prowadziło do ingerencji w ekosystemy.
Typy projektów: udostępnienie informacji sektora publicznego oraz cyfrowych zasobów pozostających w dyspozycji podmiotów spoza sektora publicznego w zakresie zasobów naukowych, kulturowych i administracji (digitalizacja i udostępnianie zasobów w formie otwartych danych, rozwój repozytoriów cyfrowych wraz z infrastrukturą dla bezpiecznego i długoterminowego przechowywania zasobów, tworzenie i rozwijanie platform służących udostępnianiu zasobów cyfrowych w sposób otwarty pozwalający na ponowne wykorzystanie i dalsze przetwarzanie oraz tworzenie aplikacji w oparciu o udostępnione cyfrowo ISP)			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód”</i>	<i>Tak</i>	<i>Nie</i>	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu		X	Projekty związane z udostępnieniem informacji i cyfrowych zasobów nie mają bezpośredniego wpływu na emisję gazów cieplarnianych. W przypadku świadczenia usług w postaci elektronicznej, może wystąpić efekt pozytywnego pośredniego wpływu na łagodzenie zmian klimatu poprzez unikniętą emisję komunikacyjną.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Projekty związane z udostępnieniem informacji i cyfrowych zasobów nie mają wpływu na adaptację do zmian klimatu.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Projekty związane z udostępnieniem informacji oraz zasobów cyfrowych nie mają wpływu na wykorzystywanie i ochronę zasobów wodnych i morskich.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Projekty związane z udostępnieniem informacji oraz zasobów cyfrowych nie mają bezpośredniego wpływu na gospodarkę o obiegu zamkniętym. W przypadku niektórych e-usług może wystąpić efekt pozytywnego pośredniego wpływu na zapobieganie powstawaniu odpadów poprzez

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

			ograniczenie zużycia tradycyjnych materiałów biurowych takich jak papier, tonery, itp.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Projekty związane z udostępnieniem informacji i cyfrowych zasobów nie mają bezpośredniego wpływu na emisję zanieczyszczeń. W przypadku niektórych e-usług publicznych może wystąpić efekt pozytywnego pośredniego wpływu związanego z unikniętą emisją komunikacyjną zanieczyszczeń powietrza.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie nie będzie miało wpływu na ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów. Wdrożenie działania nie będzie prowadziło do ingerencji w ekosystemy.
Typy projektów: rozwój, modernizacja i integracja danych geodezyjnych zasobów powiatowych oraz zasobów wojewódzkich, ich udostępnienie w celu tworzenia związanych z nimi usług cyfrowych			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyn poważnych szkód”</i>	<i>Tak</i>	<i>Nie</i>	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu		X	Projekty związane z rozwojem, modernizacją i integracją danych i ich udostępnieniem nie mają bezpośredniego wpływu na emisję gazów cieplarnianych. W przypadku świadczenia usług w postaci elektronicznej, może wystąpić efekt pozytywnego pośredniego wpływu na łagodzenie zmian klimatu poprzez unikniętą emisję komunikacyjną.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Projekty związane z rozwojem, modernizacją i integracją danych i ich udostępnieniem nie mają wpływu na adaptację do zmian klimatu.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Projekty związane z rozwojem, modernizacją i integracją danych i ich udostępnieniem nie mają wpływu na wykorzystywanie i ochronę zasobów wodnych i morskich.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Projekty związane z rozwojem, modernizacją i integracją danych i ich udostępnieniem nie mają bezpośredniego wpływu na gospodarkę o obiegu zamkniętym. W przypadku tego typu projektów może wystąpić efekt pozytywnego pośredniego wpływu na zapobieganie powstawaniu odpadów poprzez ograniczenie zużycia tradycyjnych materiałów biurowych takich jak papier, tonery, itp.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Projekty związane z rozwojem, modernizacją i integracją danych i ich udostępnieniem nie mają bezpośredniego wpływu na emisję zanieczyszczeń. W przypadku niektórych e-usług publicznych może wystąpić efekt pozytywnego pośredniego wpływu związanego z unikniętą emisją komunikacyjną zanieczyszczeń powietrza.

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie nie będzie miało wpływu na ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów. Wdrożenie działania nie będzie prowadziło do ingerencji w ekosystemy.
Typy projektów: projekty z zakresu infrastruktury informacji przestrzennej			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód”</i>	Tak	Nie	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu	X		
Adaptacja do zmian klimatu		X	Projekty z zakresu infrastruktury informacji przestrzennej nie mają wpływu na adaptację do zmian klimatu.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Projekty z zakresu infrastruktury informacji przestrzennej nie mają wpływu na wykorzystywanie i ochronę zasobów wodnych i morskich.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Projekty z zakresu infrastruktury informacji przestrzennej nie mają bezpośredniego wpływu na gospodarkę o obiegu zamkniętym. Zakłada się, że po okresie eksploatacji urządzenia stosowane w serwerowniach i centrach przetwarzania danych będą w 100% podlegać zasadom recyklingu obowiązującym dla zużytego sprzętu elektronicznego.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola	X		
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie nie będzie miało wpływu na ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów. Wdrożenie działania nie będzie prowadziło do ingerencji w ekosystemy.
Typy projektów: projekty z zakresu usług e-zdrowia oraz informatyzacji jednostek w sektorze ochrony zdrowia mające na celu zapewnienie interoperacyjności i integrację systemów informatycznych świadczeniodawców z centralną architekturą informatyczną e-zdrowia, w tym: wsparcie rozwoju elektronicznej dokumentacji medycznej, rozwiązań z zakresu telemedycyny, sztucznej inteligencji oraz cyfryzacji procesów back-office i rozwoju infrastruktury informatycznej służącej poprawie dojrzałości cyfrowej placówek medycznych			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód”</i>	Tak	Nie	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu		X	Zwiększenie wykorzystania nowoczesnych technologii cyfrowych i dalszy rozwój e-zdrowia nie wpłynie znacząco na powiększenie emisji gazów cieplarnianych. Niewielki

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

			wzrost emisji spowodowany będzie większym zapotrzebowaniem na energię elektryczną, związany z szerszym zastosowaniem urządzeń elektronicznych, ale energia ta w coraz większym stopniu pochodzić będzie z OZE, a ponadto usprawnienia dla pacjentów i lekarzy, podnoszące sprawność całego systemu, mogą powodować również zmniejszenie np. konieczności wykorzystania transportu, co wpłynąć może także na ograniczenie zużycia paliw i zmniejszać emisję gazów cieplarnianych z tego sektora.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Zwiększenie wykorzystania nowoczesnych technologii cyfrowych i dalszy rozwój e-zdrowia nie wpłynie na zwiększenie niekorzystnego wpływu na klimat. Natomiast usprawnienie całego systemu, poprzez większe zastosowanie technologii cyfrowych, pośrednio może wpłynąć na podniesienie poziomu usług systemu i w związku z tym na lepszą opiekę lekarską i kondycje pacjentów oraz z tym związaną lepszą adaptacją do zmian klimatu.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Zwiększenie wykorzystania nowoczesnych technologii cyfrowych i dalszy rozwój e-zdrowia nie wpłynie na wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych i morskich.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Zwiększenie wykorzystania nowoczesnych technologii cyfrowych i dalszy rozwój e-zdrowia nie będzie miało większego wpływu na gospodarkę obiegu zamkniętego, w tym na zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling. Może mieć natomiast nieznaczny wpływ pośredni na ograniczenie ilości odpadów poprzez usprawnienie całego systemu opieki zdrowotnej.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Zwiększenie wykorzystania nowoczesnych technologii cyfrowych i dalszy rozwój e-zdrowia nie będzie miało wpływu na zanieczyszczenie powietrza wody i gleby, ponieważ, z działaniami w tym zakresie nie będzie się wiązała żadna emisja zanieczyszczeń. Pośrednio, jednak, jak to szerzej wyjaśniono, przy ocenie oddziaływania na klimat, może występować dodatkowe zużycie energii. W związku z tym może występować dodatkowa, niewielka emisja zanieczyszczeń powietrza, rekompensowana korzyściami z usprawnienia systemu opieki medycznej.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Zwiększenie wykorzystania nowoczesnych technologii cyfrowych i dalszy rozwój e-zdrowia nie będzie miało wpływu na ochronę i odbudowę różnorodności biologicznej. Mogą jedynie występować niewielkie wpływy pośrednie; negatywne i pozytywne wynikające z ocen w kolumnach poprzednich.
Typy projektów: projekty z zakresu rozwoju cyberbezpieczeństwa, tj. wzmacniające bezpieczeństwo świadczenia e-usług lub systemów informatycznych poprzez budowę lub modernizację istniejących systemów, o zasięgu regionalnym i lokalnym			

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód”</i>	<i>Tak</i>	<i>Nie</i>	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu	X		
Adaptacja do zmian klimatu		X	Działania w zakresie cyberbezpieczeństwa nie mają negatywnego wpływu na adaptację do zmian klimatu.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działania w zakresie cyberbezpieczeństwa nie mają wpływu na ochronę zasobów wodnych i morskich.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Działania w zakresie cyberbezpieczeństwa nie mają negatywnego wpływu na zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling. Zakłada się, że po okresie eksploatacji urządzenia stosowane w serwerowniach i centrach przetwarzania danych będą w 100% podlegać zasadom recyklingu obowiązującym dla zużytego sprzętu elektronicznego.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola	X		
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działania w zakresie cyberbezpieczeństwa nie mają wpływu na ochronę bioróżnorodności i ekosystemów.

Tabela 3.1 Ocena merytoryczna typów projektów pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód” w odniesieniu do celów środowiskowych

CP1(ii) czerpanie korzyści z cyfryzacji dla obywateli, przedsiębiorstw, organizacji badawczych i instytucji publicznych		
Typy projektów: projekty z zakresu infrastruktury informacji przestrzennej		
Pytania	nie	Uzasadnienie merytoryczne
Łagodzenie zmian klimatu: Czy oczekuje się, że środek doprowadzi do znacznych emisji gazów cieplarnianych?	X	Inwestycje w zakresie infrastruktury serwerowej i centrów przetwarzania danych mogą spowodować zwiększenie zużycia energii elektrycznej i pośrednio doprowadzić do dodatkowej emisji dwutlenku węgla. Jednak emisja ta nie będzie znacząca. Zakłada się, że w dużej części energia potrzebna do zasilania infrastruktury przetwarzania danych będzie pochodzić ze źródeł odnawialnych. Ponadto usługi cyfrowe przyczynią się do obniżenia zużycia energii (i związanej emisji CO ₂) w innych obszarach, np. w sektorze transportu.

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

Adaptacja do zmian klimatu: Czy oczekuje się, że środek doprowadzi do zwiększonego niekorzystnego wpływu obecnego i spodziewanego przyszłego klimatu na samo działanie lub na ludność, przyrodę lub aktywa?		
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich: Czy przewiduje się, że środek będzie zagrażał: (i) dobremu stanowi lub dobremu potencjałowi ekologicznemu jednolitych części wód, w tym wód powierzchniowych i wód gruntowych lub (ii) dobremu stanowi środowiska wód morskich?		
Przejsie na gospodarkę o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i ich recykling: Czy oczekuje się, że środek: (i) prowadzi do znacznego zwiększenia wytwarzania, spalania lub unieszkodliwiania odpadów, z wyjątkiem spalania odpadów niebezpiecznych nienadających się do korzystania z jakiegokolwiek zasobu naturalnego na dowolnym etapie jego cyklu życia, która nie zostanie ograniczona do minimum za pomocą odpowiednich środków lub (iii) spowoduje poważne i długoterminowe szkody dla środowiska w kontekście gospodarki o obiegu recyklingu lub (ii) doprowadzi do poważnej nieefektywności w zakresie bezpośredniego lub pośredniego zamkniętym?		

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

Zapobieganie zanieczyszczeniu i jego kontrola: Czy oczekuje się, że środek doprowadzi do istotnego zwiększenia poziomu emisji zanieczyszczeń do powietrza, wody lub gleby?	X	Inwestycje w zakresie infrastruktury serwerowej i centrów przetwarzania danych mogą spowodować zwiększenie zużycia energii elektrycznej i pośrednio doprowadzić do dodatkowej emisji zanieczyszczeń powietrza. Jednak emisja ta nie będzie znacząca. Zakłada się, że w dużej części energia potrzebna do zasilania infrastruktury przetwarzania danych będzie pochodzić ze źródeł odnawialnych.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów: Czy przewiduje się, że środek: (i) będzie w znacznym stopniu szkodliwy dla dobrego stanu i odporności ekosystemów lub (ii) będzie szkodliwy dla stanu zachowania siedlisk i gatunków, w tym siedlisk i gatunków objętych zakresem zainteresowania Unii?		
Typy projektów: projekty z zakresu rozwoju cyberbezpieczeństwa, tj. wzmacniające bezpieczeństwo świadczenia e-usług lub systemów informatycznych poprzez budowę lub modernizację istniejących systemów, o zasięgu regionalnym i lokalnym		
Pytania	nie	Uzasadnienie merytoryczne
Łagodzenie zmian klimatu: Czy oczekuje się, że środek doprowadzi do znacznych emisji gazów cieplarnianych?	X	Inwestycje w zakresie infrastruktury serwerowej i centrów przetwarzania danych mogą spowodować zwiększenie zużycia energii elektrycznej i pośrednio doprowadzić do dodatkowej emisji dwutlenku węgla. Jednak emisja ta nie będzie znacząca. Zakłada się, że w dużej części energia potrzebna do zasilania infrastruktury przetwarzania danych będzie pochodzić ze źródeł odnawialnych. Ponadto usługi cyfrowe przyczynią się do obniżenia zużycia energii (i związanej emisji CO₂) w innych obszarach, np. w sektorze transportu.
Adaptacja do zmian klimatu: Czy oczekuje się, że środek doprowadzi do zwiększonego niekorzystnego wpływu obecnego i spodziewanego przyszłego klimatu na samo działanie lub na ludność, przyrodę lub aktywa?		
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich: Czy przewiduje się, że środek będzie zagrażał: (i) dobremu stanowi lub dobremu potencjałowi ekologicznemu jednolitych		

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

części wód, w tym wód powierzchniowych i wód gruntowych lub (ii) dobremu stanowi środowiska wód morskich?		
Przejsie na gospodarke o obiegu zamknietym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i ich recykling: Czy oczekuje się, że środek: (i) prowadzi do znacznego zwiększenia wytwarzania, spalania lub unieszkodliwiania odpadów, z wyjątkiem spalania odpadów niebezpiecznych nienadających się do korzystania z jakiegokolwiek zasobu naturalnego na dowolnym etapie jego cyklu życia, która nie zostanie ograniczona do minimum za pomocą odpowiednich środków lub (iii) spowoduje poważne i długoterminowe szkody dla środowiska w kontekście gospodarki o obiegu recyklingu lub (ii) doprowadzi do poważnej nieefektywności w zakresie bezpośredniego lub pośredniego zamkniętym?		
Zapobieganie zanieczyszczeniu i jego kontrola: Czy oczekuje się, że środek doprowadzi do istotnego zwiększenia poziomu emisji zanieczyszczeń do powietrza, wody lub gleby?	X	Inwestycje w zakresie infrastruktury serwerowej i centrów przetwarzania danych mogą spowodować zwiększenie zużycia energii elektrycznej i pośrednio doprowadzić do dodatkowej emisji zanieczyszczeń powietrza. Jednak emisja ta nie będzie znacząca. Zakłada się, że w dużej części energia potrzebna do zasilania infrastruktury przetwarzania danych będzie pochodzić ze źródeł odnawialnych.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów: Czy przewiduje się, że środek: (i) będzie w znacznym stopniu szkodliwy dla dobrego stanu i odporności ekosystemów lub (ii) będzie szkodliwy dla stanu zachowania siedlisk i gatunków,		

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

w tym siedlisk i gatunków objętych zakresem zainteresowania Unii?		

Tabela 4 Lista kontrolna do oceny projektów w ramach CP1(iii)

CP1(iii) wzmocnienie trwałego wzrostu i konkurencyjności MŚP oraz tworzenie miejsc pracy w MŚP, w tym poprzez inwestycje produkcyjne			
Typy projektów: przygotowanie wyselekcjonowanych terenów inwestycyjnych w tym uzbrojenie i zapewnienie odpowiedniej jakości infrastruktury biznesowej (jak hale produkcyjne, magazyny czy centra logistyczne) lub poprawa infrastruktury istniejących terenów			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód”</i>	<i>Tak</i>	<i>Nie</i>	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu	X		
Adaptacja do zmian klimatu	X		
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie nie będzie miało zasadniczego wpływu na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych i morskich. W procesach inwestycyjnych wszystkie podmioty obowiązane są do dotrzymywania ustalonych poziomów i limitów w określonych pozwoleniach środowiskowych.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling	X		
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola	X		
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie ma nieznaczny przewidywalny wpływ na ten cel środowiskowy. Projekty realizowane będą z zastosowaniem odpowiednich środków w celu ochrony bioróżnorodności i ekosystemów podczas prac budowlanych.
Typy projektów: zapewnienie szerokiego wachlarza wysokiej jakości usług prorozwojowych dla MŚP prowadzących do zwiększenia ich konkurencyjności, produktywności, innowacyjnego rozwoju przy wykorzystaniu potencjału IOB/ośrodków innowacji			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie</i>	<i>Tak</i>	<i>Nie</i>	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

<i>pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód”</i>			
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie nie uwzględnia rozwiązań, które będą powodować niekorzystny wpływ na klimat.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Środek nie przyczyni się do zwiększenia wpływu na obecny klimat.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie nie będzie miało zasadniczego wpływu na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych i morskich.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Ze względu na charakter wsparcia- usługi, nie przewiduje się wpływu działań na gospodarkę o obiegu zamkniętym, ani na zwiększenie powstawania odpadów.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Działanie nie uwzględnia procesów inwestycyjnych, w związku z tym nie będzie powodować niekorzystnego wpływu na jakość powietrza, wód czy gleby. Nie przewiduje się, że działanie doprowadzi do istotnego zwiększenia poziomu emisji zanieczyszczeń do powietrza, wody lub gleby, z uwagi na charakter działań.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie nie będzie miało wpływu na ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów. Wdrożenie działania nie będzie prowadziło do ingerencji w ekosystemy.
Typy projektów: wsparcie dla MŚP dotyczące inwestycji początkowej, związanej z wyposażeniem/doposażeniem przedsiębiorstwa w celu wprowadzenia na rynek nowych/udoskonalonych produktów/usług/ technologii, w szczególności w sektorach o wyższej wydajności, z dużym udziałem działalności przemysłowej średnio-wysokiej i wysokiej techniki, a jako dodatkowy element projektów wsparcie zastosowania nowoczesnych technologii IT			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód”</i>	<i>Tak</i>	<i>Nie</i>	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie ma pozytywny przewidywany wpływ na ten cel. Inwestycje w infrastrukturę badawczą będą obejmowały zakup aparatury, sprzętu lub technologii służącej tworzeniu innowacyjnych produktów i usług. Środek ten jest kompatybilny z osiągnięciem celu polegającego na zmniejszeniu emisji gazów cieplarnianych do 2030 r. oraz z celem polegającym na osiągnięciu neutralności klimatycznej do 2050 r.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Działanie nie ma przewidywanego wpływu na ten cel. Środek nie przyczyni się do zwiększenia wpływu na obecny klimat, obejmuje transformację przemysłu wytwórczego w kierunku redukcji emisji środowiskowych (w szczególności gazów cieplarnianych) oraz redukcji wykorzystania zasobów

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

			naturalnych i zmniejszenia oddziaływania środowiskowego przedsiębiorstw. Inwestycje realizowane przez podmioty uwzględniać powinny i obejmować ocenę dotyczącą ryzyka zmian klimatu.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Projekty z zakresu wsparcia dla MŚP nie mają wpływu na wykorzystywanie i ochronę zasobów wodnych i morskich.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Projekty z zakresu wsparcia dla MŚP nie mają bezpośredniego wpływu na gospodarkę o obiegu zamkniętym. W przypadku tego typu projektów może wystąpić efekt pozytywnego wpływu na zapobieganie powstawaniu odpadów oraz wpływu na GOZ.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Środek nie będzie negatywnie wpływał na jakość powietrza, wód czy gleby ze względu na swój charakter związany z wdrażaniem nowych, przyjaznych środowisku, technologii.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie nie będzie miało wpływu na ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów. Wdrożenie działania nie będzie prowadziło do ingerencji w ekosystemy.
Typy projektów: kompleksowe wsparcie promocji oferty MŚP oraz ich internacjonalizacja, w powiązaniu z celami zidentyfikowanymi w strategii inteligentnej specjalizacji, począwszy od analizy możliwości wejścia na rynki zagraniczne, poprzez wsparcie w opracowaniu i wdrożeniu strategii wejścia przedsiębiorstwa na rynek zagraniczny, promocję oferty MŚP poprzez udział w targach, wystawach i misjach gospodarczych, tworzenie warunków dla rozwoju przedsiębiorczości oraz obsługi inwestora, a także rozwijanie zaawansowanych form współpracy międzynarodowej			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód”</i>	<i>Tak</i>	<i>Nie</i>	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie nie uwzględnia rozwiązań, które będą powodować niekorzystny wpływ na klimat.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Środek nie przyczyni się do zwiększenia wpływu na obecny klimat.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie nie będzie miało zasadniczego wpływu na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych i morskich.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Ze względu na charakter wsparcia nie przewiduje się wpływu działań na gospodarkę o obiegu zamkniętym, ani na zwiększenie powstawania odpadów.
Zapobieganie zanieczyszczeniom		X	Działanie nie uwzględnia procesów inwestycyjnych, w związku z tym nie będzie powodować niekorzystnego

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

powietrza, wody lub gleby i jego kontrola			wpływu na jakość powietrza, wód czy gleby. Nie przewiduje się, że działanie doprowadzi do istotnego zwiększenia poziomu emisji zanieczyszczeń do powietrza, wody lub gleby, z uwagi na charakter działań.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie nie będzie miało wpływu na ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów. Wdrożenie działania nie będzie prowadziło do ingerencji w ekosystemy.
Typy projektów: wsparcie MŚP na wczesnym etapie rozwoju, obejmujące inwestycje w infrastrukturę oraz nowoczesne technologie IT służące wprowadzeniu nowych produktów/usług/technologii, w tym wsparcie przedsiębiorstw powracających na rynek po uprzedniej likwidacji działalności			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czynić poważnych szkód”</i>	<i>Tak</i>	<i>Nie</i>	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie ma pozytywny przewidywany wpływ na ten cel. Inwestycje w infrastrukturę lub technologię będą służyć tworzeniu innowacyjnych produktów i usług. Środek ten jest kompatybilny z osiągnięciem celu polegającego na zmniejszeniu emisji gazów cieplarnianych do 2030 r. oraz z celem polegającym na osiągnięciu neutralności klimatycznej do 2050 r.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Działanie nie ma przewidywanego wpływu na ten cel. Środek nie przyczyni się do zwiększenia wpływu na obecny klimat, obejmuje transformację przemysłu wytwórczego w kierunku redukcji emisji środowiskowych (w szczególności gazów cieplarnianych) oraz redukcji wykorzystania zasobów naturalnych i zmniejszenia oddziaływania środowiskowego przedsiębiorstw. Inwestycje realizowane przez podmioty uwzględniać powinny i obejmować ocenę dotyczącą ryzyka zmian klimatu.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Projekty z zakresu wsparcia dla MŚP nie mają wpływu na wykorzystywanie i ochronę zasobów wodnych i morskich.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Projekty z zakresu wsparcia dla MŚP nie mają bezpośredniego wpływu na gospodarkę o obiegu zamkniętym. W przypadku tego typu projektów może wystąpić efekt pozytywnego wpływu na zapobieganie powstawaniu odpadów oraz na GOZ.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Działanie nie uwzględnia procesów inwestycyjnych, w związku z tym nie będzie powodować niekorzystnego wpływu na jakość powietrza, wód czy gleby. Nie przewiduje się, że działanie doprowadzi do istotnego zwiększenia poziomu emisji zanieczyszczeń do powietrza, wody lub gleby, z uwagi na charakter działań.

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie nie będzie miało wpływu na ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów. Wdrożenie działania nie będzie prowadziło do ingerencji w ekosystemy.
Typy projektów: usługi inkubacyjne dla nowopowstałych firm			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód”</i>	Tak	Nie	Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie nie uwzględni rozwiązań, które będą powodować niekorzystny wpływ na klimat.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Środek nie przyczyni się do zwiększenia wpływu na obecny klimat.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Projekty z zakresu usług inkubacyjnych nie mają wpływu na wykorzystywanie i ochronę zasobów wodnych i morskich.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Ze względu na charakter wsparcia nie przewiduje się wpływu działań na gospodarkę o obiegu zamkniętym, ani na zwiększenie powstawania odpadów.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Działanie nie uwzględni procesów inwestycyjnych, w związku z tym nie będzie powodować niekorzystnego wpływu na jakość powietrza, wód czy gleby. Nie przewiduje się, że działanie doprowadzi do istotnego zwiększenia poziomu emisji zanieczyszczeń do powietrza, wody lub gleby, z uwagi na charakter działań.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie nie będzie miało wpływu na ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów. Wdrożenie działania nie będzie prowadziło do ingerencji w ekosystemy.
Typy projektów: projekty w zakresie transformacji cyfrowej MŚP (w szczególności w zakresie rozwoju produktów i usług opartych na TIK, zmiany w kierunku Przemysłu 4.0 i gospodarki opartej na danych, wsparcie tworzenia systemów i platform analitycznych, w tym wspólnych platform analitycznych przedsiębiorstw, wsparcie rozwiązań w obszarze cyberbezpieczeństwa, a jako dodatkowy element projektów wsparcie rozwoju kompetencji cyfrowych)			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód”</i>	Tak	Nie	Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”
Łagodzenie zmian klimatu	X		
Adaptacja do zmian klimatu		X	Środek nie przyczyni się do zwiększenia wpływu na obecny klimat.

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Projekty z zakresu transformacji cyfrowej MŚP nie mają wpływu na wykorzystywanie i ochronę zasobów wodnych i morskich.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Projekty z zakresu transformacji cyfrowej MŚP nie mają bezpośredniego wpływu na gospodarkę o obiegu zamkniętym. W przypadku tego typu projektów może wystąpić efekt pozytywnego pośredniego wpływu na zapobieganie powstawaniu odpadów poprzez ograniczenie zużycia tradycyjnych materiałów biurowych takich jak papier, tonery, itp.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola	X		
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie nie będzie miało wpływu na ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów. Wdrożenie działania nie będzie prowadziło do ingerencji w ekosystemy.

Tabela 4.1 Ocena merytoryczna typów projektów pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód” w odniesieniu do celów środowiskowych

CP1(iii) wzmocnienie trwałego wzrostu i konkurencyjności MŚP oraz tworzenie miejsc pracy w MŚP, w tym poprzez inwestycje produkcyjne		
Typy projektów: przygotowanie wyselekcjonowanych terenów inwestycyjnych w tym uzbrojenie i zapewnienie odpowiedniej jakości infrastruktury biznesowej (jak hale produkcyjne, magazyny czy centra logistyczne) lub poprawa infrastruktury istniejących terenów		
Pytania	nie	Uzasadnienie merytoryczne
Łagodzenie zmian klimatu: Czy oczekuje się, że środek doprowadzi do znacznych emisji gazów cieplarnianych?		
Adaptacja do zmian klimatu: Czy oczekuje się, że środek doprowadzi do zwiększonego niekorzystnego wpływu obecnego i spodziewanego przyszłego klimatu na samo działanie lub na ludność, przyrodę lub aktywa?		
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich: Czy przewiduje się, że środek będzie zagrażał: (i) dobremu stanowi lub dobremu potencjałowi ekologicznemu jednolitych części wód, w tym wód		

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

powierzchniowych i wód gruntowych lub (ii) dobremu stanowi środowiska wód morskich?		
Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i ich recykling: Czy oczekuje się, że środek: (i) prowadzi do znacznego zwiększenia wytwarzania, spalania lub unieszkodliwiania odpadów, z wyjątkiem spalania odpadów niebezpiecznych nienadających się do recyklingu lub (ii) doprowadzi do poważnej nieefektywności w zakresie bezpośredniego lub pośredniego korzystania z jakiegokolwiek zasobu naturalnego na dowolnym etapie jego cyklu życia, która nie zostanie ograniczona do minimum za pomocą odpowiednich środków lub (iii) spowoduje poważne i długoterminowe szkody dla środowiska w kontekście gospodarki o obiegu zamkniętym?	X	W ramach działania będą realizowane projekty polegające na budowie budynków i infrastruktury. Zgodnie z Dyrektywą odpadową 2008/98/WE (art. 11, ust. 2, pkt b), wymaganie dotyczące osiągnięcia co najmniej 70% ponownego użycia, recyklingu i odzysku odpadów budowlanych i rozbiórkowych zostanie wdrożone do krajowego porządku prawnego. W związku z tym, automatycznie, działania ubiegające się o wsparcie, będą musiały wykazać spełnienie tego warunku.
Zapobieganie zanieczyszczeniu i jego kontrola: Czy oczekuje się, że środek doprowadzi do istotnego zwiększenia poziomu emisji zanieczyszczeń do powietrza, wody lub gleby?		
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów: Czy przewiduje się, że środek: (i) będzie w znacznym stopniu szkodliwy dla dobrego stanu i odporności ekosystemów lub (ii) będzie szkodliwy dla stanu zachowania siedlisk i gatunków, w tym siedlisk i gatunków objętych zakresem zainteresowania Unii?		

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

Typy projektów: projekty w zakresie transformacji cyfrowej MŚP (w szczególności w zakresie rozwoju produktów i usług opartych na TIK, zmiany modeli biznesowych w kierunku Przemysłu 4.0 i gospodarki opartej na danych, wsparcie tworzenia systemów i platform analitycznych, w tym wspólnych platform analitycznych przedsiębiorstw, wsparcie rozwiązań w obszarze cyberbezpieczeństwa, a jako dodatkowy element projektów wsparcie rozwoju kompetencji cyfrowych)		
Pytania	nie	Uzasadnienie merytoryczne
Łagodzenie zmian klimatu: Czy oczekuje się, że środek doprowadzi do znacznych emisji gazów cieplarnianych?	X	Inwestycje w zakresie infrastruktury serwerowej i centrów przetwarzania danych mogą spowodować zwiększenie zużycia energii elektrycznej i pośrednio doprowadzić do dodatkowej emisji dwutlenku węgla. Jednak emisja ta nie będzie znacząca. Zakłada się, że w dużej części energia potrzebna do zasilania infrastruktury przetwarzania danych będzie pochodzić ze źródeł odnawialnych. Ponadto usługi cyfrowe przyczynią się do obniżenia zużycia energii (i związanej emisji CO₂) w innych obszarach, np. w sektorze transportu.
Adaptacja do zmian klimatu: Czy oczekuje się, że środek doprowadzi do zwiększonego niekorzystnego wpływu obecnego i spodziewanego przyszłego klimatu na samo działanie lub na ludność, przyrodę lub aktywa?		
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich: Czy przewiduje się, że środek będzie zagrażał: (i) dobremu stanowi lub dobremu potencjałowi ekologicznemu jednolitych części wód, w tym wód powierzchniowych i wód gruntowych lub (ii) dobremu stanowi środowiska wód morskich?		
Przejsięcie na gospodarkę o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i ich recykling: Czy oczekuje się, że środek: (i) prowadzi do znacznego zwiększenia wytwarzania, spalania lub unieszkodliwiania odpadów, z wyjątkiem spalania odpadów niebezpiecznych nienadających się do recyklingu lub		

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

(ii) doprowadzi do poważnej nieefektywności w zakresie bezpośredniego lub pośredniego korzystania z jakiegokolwiek zasobu naturalnego na dowolnym etapie jego cyklu życia, która nie zostanie ograniczona do minimum za pomocą odpowiednich środków lub (iii) spowoduje poważne i długoterminowe szkody dla środowiska w kontekście gospodarki o obiegu zamkniętym?		
Zapobieganie zanieczyszczeniu i jego kontrola: Czy oczekuje się, że środek doprowadzi do istotnego zwiększenia poziomu emisji zanieczyszczeń do powietrza, wody lub gleby?	X	Inwestycje w zakresie infrastruktury serwerowej i centrów przetwarzania danych mogą spowodować zwiększenie zużycia energii elektrycznej i pośrednio doprowadzić do dodatkowej emisji zanieczyszczeń powietrza. Jednak emisja ta nie będzie znacząca. Zakłada się, że w dużej części energia potrzebna do zasilania infrastruktury przetwarzania danych będzie pochodzić ze źródeł odnawialnych.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów: Czy przewiduje się, że środek: (i) będzie w znacznym stopniu szkodliwy dla dobrego stanu i odporności ekosystemów lub (ii) będzie szkodliwy dla stanu zachowania siedlisk i gatunków, w tym siedlisk i gatunków objętych zakresem zainteresowania Unii?		

Priorytet III Ochrona zasobów środowiska i klimatu

Tabela 5 Lista kontrolna do oceny projektów w ramach CP2(iv)

CP2(iv) wspieranie przystosowania się do zmian klimatu i zapobiegania ryzyku związanemu z klęskami żywiołowymi i katastrofami, a także odporności, z uwzględnieniem podejścia ekosystemowego			
Typy projektów: rozwój potencjału służb publicznych poprzez wyposażenie w sprzęt i materiały do prowadzenia akcji ratowniczych i usuwania skutków zagrożeń naturalnych, w tym doposażenie magazynów przeciwpowodziowych			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z</i>	<i>Tak</i>	<i>Nie</i>	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

<i>koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyn poważnych szkód”</i>			
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie nie uwzględnia rozwiązań, które będą powodować niekorzystny wpływ na klimat.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Działanie nie wpłynie na zwiększenie niekorzystnego wpływu na klimat. Natomiast usprawnienie systemu reagowania i ratowniczego, poprzez wyposażenie w sprzęt i materiały wpłynie na podniesienie poziomu bezpieczeństwa i w związku z tym na lepszą adaptację do zmian klimatu.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie nie będzie miało zasadniczego wpływu na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych i morskich.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Ze względu na charakter wsparcia nie przewiduje się wpływu działań na gospodarkę o obiegu zamkniętym, ani na zwiększenie powstawania odpadów.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Działanie nie uwzględnia procesów inwestycyjnych, w związku z tym nie będzie powodować niekorzystnego wpływu na jakość powietrza, wód czy gleby. Nie przewiduje się, że działanie doprowadzi do istotnego zwiększenia poziomu emisji zanieczyszczeń do powietrza, wody lub gleby, z uwagi na charakter działań.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie nie będzie miało wpływu na ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów. Wdrożenie działania nie będzie prowadziło do ingerencji w ekosystemy.
Typy projektów: rozwijanie systemów prognozowania i ostrzegania środowiskowego			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyn poważnych szkód”</i>	<i>Tak</i>	<i>Nie</i>	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie nie uwzględnia rozwiązań, które będą powodować niekorzystny wpływ na klimat.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Działanie nie wpłynie na zwiększenie niekorzystnego wpływu na klimat. Natomiast rozwój systemu prognozowania i ostrzegania, wpłynie na podniesienie poziomu bezpieczeństwa i w związku z tym na lepszą adaptację do zmian klimatu.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie nie będzie miało zasadniczego wpływu na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych i morskich.

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Ze względu na charakter wsparcia nie przewiduje się wpływu działań na gospodarkę o obiegu zamkniętym, ani na zwiększenie powstawania odpadów.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Działanie nie uwzględnia procesów inwestycyjnych, w związku z tym nie będzie powodować niekorzystnego wpływu na jakość powietrza, wód czy gleby. Nie przewiduje się, że działanie doprowadzi do istotnego zwiększenia poziomu emisji zanieczyszczeń do powietrza, wody lub gleby, z uwagi na charakter działań.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie nie będzie miało wpływu na ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów. Wdrożenie działania nie będzie prowadziło do ingerencji w ekosystemy.
Typy projektów: budowa, przebudowa, rozbudowa, remont budowli i urządzeń dla celów ochrony przed pożarami lasów			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód”</i>	<i>Tak</i>	<i>Nie</i>	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie nie uwzględnia rozwiązań, które będą powodować niekorzystny wpływ na klimat. Działanie może mieć pozytywny wpływ poprzez ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza w wyniku zmniejszenia ilości przypadków pożarów lasów.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Działanie nie wpłynie na zwiększenie niekorzystnego wpływu na klimat. Natomiast rozwój systemu ochrony przed pożarami lasów, wpłynie na podniesienie poziomu bezpieczeństwa i w związku z tym na lepszą adaptację do zmian klimatu.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie nie będzie miało zasadniczego wpływu na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych i morskich. W procesach inwestycyjnych wszystkie podmioty obowiązane są do dotrzymywania ustalonych poziomów i limitów w określonych pozwoleniach środowiskowych.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Ze względu na charakter wsparcia nie przewiduje się wpływu działań na gospodarkę o obiegu zamkniętym, ani na zwiększenie powstawania odpadów.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Nie przewiduje się, że działanie doprowadzi do istotnego zwiększenia poziomu emisji zanieczyszczeń do powietrza, wody lub gleby, z uwagi na charakter działań. Następstwem wdrożenia działania może być ograniczenie

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

			zanieczyszczenia powietrza i degradacji gleb, w wyniku zmniejszenia ryzyka powstawania pożarów.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie ma nieznaczny przewidywalny wpływ na ten cel środowiskowy. Projekty realizowane będą z zastosowaniem odpowiednich środków w celu ochrony bioróżnorodności i ekosystemów podczas prac budowlanych. Można wskazać na niewielki pozytywny wpływ na ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów w związku z ochroną siedlisk leśnych przed pożarami.
Typy projektów: wspieranie inwestycji w zakresie małej retencji wodnej, w szczególności w naturalnych ekosystemach, na obszarach cennych przyrodniczo oraz ekosystemach przekształconych wykorzystywanych na potrzeby produkcji rolnej, w tym poprzez zabiegi agrotechniczne, dobór gatunków i zbiorowisk roślin			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyń poważnych szkód”</i>	Tak	Nie	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie nie uwzględnia rozwiązań, które będą powodować niekorzystny wpływ na klimat.
Adaptacja do zmian klimatu	X		
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	X		
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling	X		
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola	X		
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	X		
Typy projektów: zrównoważone zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych, w szczególności z wykorzystaniem zielonej i niebieskiej infrastruktury, zastosowanie wodoprzepuszczalnych nawierzchni oraz odszczelnianie nawierzchni nieprzepuszczalnych			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z</i>	Tak	Nie	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

zasadą „nie czyni poważnych szkód”			
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie nie uwzględnia rozwiązań, które będą powodować niekorzystnego wpływu na klimat. Środek kwalifikuje się do objęcia go obszarem interwencji z załącznika do rozporządzenia w sprawie RRF ze współczynnikiem do obliczania wsparcia na cele związane ze zmianą klimatu na poziomie do 40%.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Środek nie przyczyni się do zwiększenia negatywnego wpływu na obecny klimat. W związku z coraz bardziej nasilającymi się odczuwalnymi negatywnymi skutkami zachodzących zmian klimatu, jak: powódzie, fale upałów, susze, gwałtowne burze i nawałnice, województwo lubelskie podejmuje działania zmierzające do przeciwdziałania tym ekstremalnym zjawiskom i ukierunkowuje również działania interwencyjne na zmierzające do retencjonowania wód opadowych oraz do ogólnej poprawy struktury bilansu wodnego na obszarze województwa.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie będzie wpływać w sposób pozytywny na realizację celu środowiskowego poprzez kształtowanie systemu gospodarowania wodą w obszarach zurbanizowanych. Realizacja inwestycji współfinansowanych ze środków UE nie może powodować znaczącego negatywnego wpływu na stan i potencjał jednolitych części wód.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Działanie nie doprowadzi do powstania istotnych przypadków braku efektywności w korzystaniu z zasobów, ani nie przyczyni się do zwiększenia ilości wytwarzanych odpadów.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Nie przewiduje się istotnego zwiększenia emisji zanieczyszczeń w związku z zastosowaniem zielonej i błękitnej infrastruktury. Na etapie budowy mogą wystąpić emisje zanieczyszczeń do powietrza z maszyn roboczych i środków transportu. Oczekuje się, że dzięki zagospodarowaniu wód opadowych i roztopowych oraz wprowadzeniu zielonej i błękitnej infrastruktury doprowadzi się do zmniejszenia poziomu emisji zanieczyszczeń do powietrza, wody i gleby.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie wnosi „istotny wkład” w realizację celu środowiskowego ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów, zgodnie z rozporządzeniem w sprawie systematyki. Rozwój zielonej i błękitnej infrastruktury wpłynie pozytywnie na utrzymanie i rozwój bioróżnorodności głównie na terenach miejskich. Przewiduje się utworzenie bądź odbudowę korytarzy ekologicznych, które zapewniają możliwość przemieszczania się wielu gatunków i rozprzestrzeniania się roślinności.

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

Typy projektów: Opracowanie planów adaptacji do zmian klimatu miast, z wyłączeniem miast wspieranych w programie Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej oraz programie Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027

<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód”</i>	<i>Tak</i>	<i>Nie</i>	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie ma pozytywny przewidywany wpływ na ten cel. Zgodnie z Wytycznymi inwestycyjnymi dla Polski w zakresie finansowania polityki spójności na lata 2021–2027, stanowiącymi załącznik D do dokumentu pn.: Dokument roboczy Służb Komisji „Sprawozdanie krajowe – Polska 2019” określono potrzeby inwestycyjne zmierzające do przeciwdziałania postępującej zmianie klimatu i adaptacji do jej negatywnych skutków, a także zapobiegania ryzyku i odporności na klęski żywiołowe między innymi poprzez wdrażanie planów adaptacji miast do zmian klimatu oraz ochronę przed klęskami żywiołowymi i zapobieganie im.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Środek nie przyczyni się do zwiększenia wpływu na obecny klimat, a jednocześnie będzie wspierać transformację w kierunku redukcji emisji środowiskowych (w szczególności gazów cieplarnianych) oraz redukcji wykorzystania zasobów naturalnych i zmniejszenia oddziaływania środowiskowego.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie nie uwzględnia procesów inwestycyjnych, w związku z tym nie będzie powodować niekorzystnego wpływu na zrównoważone wykorzystywanie i ochronę zasobów wodnych. Działanie będzie pośrednio pozytywnie wpływać na cel środowiskowy.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Działanie będzie wspierać GOZ. Działanie nie doprowadzi do zwiększenia ilości wytwarzanych odpadów.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Nie przewiduje się istotnego zwiększenia emisji zanieczyszczeń, nastąpi wręcz zmniejszenie emisji na terenach miejskich. Oczekuje się, że dzięki zagospodarowaniu wód opadowych i roztopowych nastąpi poprawa stanu ekologicznego wód powierzchniowych w wyniku zwiększenia retencyjności zlewni oraz zmniejszenia ładunków zanieczyszczeń wprowadzanych do wód ze spływami powierzchniowymi.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie wnosi „istotny wkład” w realizację celu środowiskowego ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów, zgodnie z rozporządzeniem w sprawie systematyki.

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

			Opracowanie planów w zakresie adaptacji do zmian klimatu miast wpłynie pozytywnie na utrzymanie i rozwój bioróżnorodności na terenach miejskich. Przewiduje się utworzenie bądź odbudowę korytarzy ekologicznych, które zapewniają możliwość przemieszczania się wielu gatunków i rozprzestrzeniania się roślinności.
Typy projektów: projekty w zakresie adaptacji do zmian klimatu miast w tym nieposiadających planów adaptacji do zmian klimatu, z wyłączeniem miast wspieranych w programie Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej oraz programie Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czynić poważnych szkód”</i>	<i>Tak</i>	<i>Nie</i>	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie ma pozytywny przewidywany wpływ na ten cel. Zgodnie z Wytycznymi inwestycyjnymi dla Polski w zakresie finansowania polityki spójności na lata 2021–2027, stanowiącymi załącznik D do dokumentu pn.: Dokument roboczy Służb Komisji „Sprawozdanie krajowe – Polska 2019” określono potrzeby inwestycyjne zmierzające do przeciwdziałania postępującej zmianie klimatu i adaptacji do jej negatywnych skutków, a także zapobiegania ryzyku i odporności na klęski żywiołowe między innymi poprzez wdrażanie planów adaptacji miast do zmian klimatu oraz ochronę przed klęskami żywiołowymi i zapobieganie im.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Środek nie przyczyni się do zwiększenia wpływu na obecny klimat, a jednocześnie będzie wspierać transformację w kierunku redukcji emisji środowiskowych (w szczególności gazów cieplarnianych) oraz redukcji wykorzystania zasobów naturalnych i zmniejszenia oddziaływania środowiskowego.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie nie uwzględnia procesów inwestycyjnych, w związku z tym nie będzie powodować niekorzystnego wpływu na zrównoważone wykorzystywanie i ochronę zasobów wodnych i morskich. Działanie będzie pośrednio pozytywnie wpływać na cel środowiskowy.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Działanie będzie wspierać GOZ. Działanie nie doprowadzi do zwiększenia ilości wytwarzanych odpadów.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Nie przewiduje się istotnego zwiększenia emisji zanieczyszczeń, nastąpi wręcz zmniejszenie emisji na terenach miejskich. Oczekuje się, że dzięki zagospodarowaniu wód opadowych i roztopowych nastąpi poprawa stanu ekologicznego wód

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

			powierzchniowych w wyniku zwiększenia retencyjności zlewni oraz zmniejszenia ładunków zanieczyszczeń wprowadzanych do wód ze spływami powierzchniowymi.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie wnosi „istotny wkład” w realizację celu środowiskowego ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów, zgodnie z rozporządzeniem w sprawie systematyki. Rozwój projektów w zakresie adaptacji do zmian klimatu miast wpłynie pozytywnie na utrzymanie i rozwój bioróżnorodności na terenach miejskich. Przewiduje się utworzenie bądź odbudowę korytarzy ekologicznych, które zapewniają możliwość przemieszczania się wielu gatunków i rozprzestrzeniania się roślinności.
Typy projektów: działania informacyjno-edukacyjne i edukacyjne w zakresie kwestii klimatycznych oraz ochrony zasobów wodnych - jako element szerszego projektu związanego z adaptacją do zmian klimatu			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód”</i>	<i>Tak</i>	<i>Nie</i>	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie nie uwzględnia rozwiązań, które będą powodować niekorzystny wpływ na klimat. Zwiększenie świadomości ekologicznej społeczeństwa wpłynie pośrednio pozytywnie na opisywany cel środowiskowy.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Środek nie będzie negatywnie wpływał na jakość powietrza, wód czy gleby ze względu na swój charakter. Zwiększenie świadomości ekologicznej społeczeństwa wpłynie pośrednio na poprawę adaptacji ludności na zmiany klimatu.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie nie będzie miało zasadniczego wpływu na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych i morskich.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Ze względu na charakter wsparcia nie przewiduje się wpływu działań na gospodarkę o obiegu zamkniętym, ani na zwiększenie powstawania odpadów.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Działanie nie uwzględnia procesów inwestycyjnych, w związku z tym nie będzie powodować niekorzystnego wpływu na jakość powietrza, wód czy gleby. Zwiększenie świadomości ekologicznej społeczeństwa wpłynie pośrednio pozytywnie na opisywany cel środowiskowy.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Można wskazać na pozytywny wpływ na ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów w związku ze wzrostem świadomości społeczeństwa w zakresie zmian

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

			klimatu i ochrony zasobów wodnych, co przyczyni się do poszanowania zasobów przyrody i obszarów chronionych.
Typy projektów: budowa i modernizacja infrastruktury niezbędnej do ujmowania, uzdatniania, magazynowania i dystrybucji wody do spożycia w sytuacji zmniejszenia dostępnej ilości wody lub obniżenia jakości wody, będących skutkiem suszy lub w sytuacji, gdy infrastruktura jest niewydolna w warunkach fal upałów lub suszy itp., dla których zapewniony jest odpowiedni sposób zagospodarowania ścieków zgodny z Dyrektywą Rady z dnia 21 maja 1991 r., dotyczącą oczyszczania ścieków komunalnych			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyń poważnych szkód”</i>	<i>Tak</i>	<i>Nie</i>	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu		X	W ramach działania wspierane będą inwestycje związane z wodą do spożycia. Środek nie ma znaczącego przewidywalnego wpływu na cel środowiskowy związanego z bezpośrednimi i pierwotnymi pośrednimi skutkami środka w całym jego cyklu życia, ze względu na swój charakter i jako taki uznaje się go za zgodny z zasadą „nie czyń poważnych szkód” w odniesieniu do celu.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Analiza obecnego i przyszłego klimatu wskazuje, że jednym z najważniejszych wyzwań może być dostarczenie wody pitnej dla mieszkańców. Środek ma wspomagać infrastrukturę do ujmowania, uzdatniania i dystrybuowania wody, co spowoduje m.in. minimalizację strat wody. Realizacja środka przyczyni się także do zagwarantowania ludności dostępu do odpowiedniej jakości wody pitnej.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie wspierające cel środowiskowy. Oczekuje się, że w wyniku realizacji inwestycji wdrożone zostaną rozwiązania (np. systemy wodociągowe), które wspomagać będą osiągnięcie dobrego stanu i/lub dobrego potencjału jednolitych części wód zgodnie z wymogami ramowej dyrektywy wodnej.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Działanie wspierające cel środowiskowy. Środek zapewnia zasobooszczędność wody i eliminuje nieefektywność wykorzystania zasobu.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Realizacja inwestycji prowadzi do zapobiegania zanieczyszczeniom i służy osiągnięciu celów środowiskowych zapisanych dla wód. Działanie jest zgodne z istniejącymi światowymi, krajowymi planami zapewnienia dostępu do wody i minimalizacji strat na sieciach wodociągowych. Ponadto oczekuje się, że realizacja inwestycji przyczyni się do minimalizacji niedoborów wody.

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie ma nieznaczny przewidywalny wpływ na ten cel środowiskowy. Projekty realizowane będą z zastosowaniem odpowiednich środków w celu ochrony bioróżnorodności i ekosystemów podczas prac budowlanych.

Tabela 5.1 Ocena merytoryczna typów projektów pod kątem zgodności z zasadą „nie czynić poważnych szkód” w odniesieniu do celów środowiskowych

CP2(iv) wspieranie przystosowania się do zmian klimatu i zapobiegania ryzyku związanemu z klęskami żywiołowymi i katastrofami, a także odporności, z uwzględnieniem podejścia ekosystemowego		
Typy projektów: wspieranie inwestycji w zakresie małej retencji wodnej, w szczególności w naturalnych ekosystemach, na obszarach cennych przyrodniczo oraz ekosystemach przekształconych wykorzystywanych na potrzeby produkcji rolnej, w tym poprzez zabiegi agrotechniczne, dobór gatunków i zbiorowisk roślin		
Pytania	nie	Uzasadnienie merytoryczne
Łagodzenie zmian klimatu: Czy oczekuje się, że środek doprowadzi do znacznych emisji gazów cieplarnianych?		
Adaptacja do zmian klimatu: Czy oczekuje się, że środek doprowadzi do zwiększonego niekorzystnego wpływu obecnego i spodziewanego przyszłego klimatu na samo działanie lub na ludność, przyrodę lub aktywa?	X	Działania w ramach środka są niezbędne dla adaptacji do zmian klimatu. Wynika to z faktu, że Polska jest krajem o małych zasobach wodnych (rzędu 1,5 dam ³ /mieszkańca), a potrzeby wodne roślin zaspokajane są głównie przez wody opadowe. Cechą charakterystyczną klimatu Polski jest nierównomierny rozkład opadów, co powoduje występowanie okresów nadmiernego i niedostatecznego uwilgotnienia. Wahania te (często duże – powódzie i susze) generują straty w rolnictwie. Ponadto obserwowane opady są krótsze i bardziej gwałtowne niż w poprzednich dziesięcioleciach, przez co duża ilość wody nie jest w stanie infiltrować do gruntu i odpływa z miejsca, w którym pojawiła się w formie opadu. Wspierana inwestycja ma przyczynić się do zatrzymania wody w okresach nadmiernych opadów powodujących powódzie, aby następnie rozprowadzić zatrzymaną wodę w okresie suszy. Szczególnie, że obserwuje się wzrost częstości i zasięgu występowania susz. Susza w Polsce pojawia się raz na 4-5 lat. Postępujący proces przesuszenia gleby może prowadzić do stopniowego ubytku glebowej materii organicznej i pogorszenia funkcji produkcyjnych i środowiskowych. Stąd konieczne jest zastosowanie działań technicznych i nietechnicznych z zakresu małej retencji. Wspierane działania mają hamować odpływ z cieków naturalnych i sztucznych, zasilać wody podziemne (gruntowe), retencionować wody ze spływów powierzchniowych, kierować wody na tereny mokradłowe, zwiększać możliwości

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

		magazynowania wód w profilu glebowym i ograniczać parowanie z powierzchni gleb. Środek wspiera również adaptację do zmian klimatu terenów miejskich poprzez zatrzymanie nadmiaru wody na terenach wiejskich i ograniczenie podtapiania obszarów zabudowanych miast. Środek przyczynia się do poprawy odporności na skutki zmiany klimatu w perspektywie krótkoterminowej, ponieważ usprawnia nawadnianie bez zwiększonego poboru wody. Inwestycje będą służyły poprawie gospodarki wodnej w sytuacji zagrożenia suszami – ograniczać będą niedobór wody.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich: Czy przewiduje się, że środek będzie zagrażał: (i) dobremu stanowi lub dobremu potencjałowi ekologicznemu jednolitych części wód, w tym wód powierzchniowych i wód gruntowych lub (ii) dobremu stanowi środowiska wód morskich?	X	Zgodnie z obowiązującymi w Polsce przepisami prawa, wspierane inwestycje nie mogą powodować nieosiągnięcia dobrego stanu lub potencjału jednolitych części wód oraz nie mogą pogarszać stanu lub potencjału jednolitych części wód. Dla każdego przypadku przeprowadzona powinna być ocena oddziaływania na środowisko zgodnie z dyrektywą w sprawie ocen oddziaływania na środowisko, a wszelkie działania ograniczające ryzyko powinny zostać zidentyfikowane i odzwierciedlone w kryteriach finansowania. Prowadzone inwestycje w każdym przypadku muszą być zgodne z Ramową dyrektywą wodną (Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej). W związku z tym planowane działania ukierunkowane na zwiększenie retencyjności zlewni nie wpłyną negatywnie na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych i morskich.
Przejsie na gospodarkę o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i ich recykling: Czy oczekuje się, że środek: (i) prowadzi do znacznego zwiększenia wytwarzania, spalania lub unieszkodliwiania odpadów, z wyjątkiem spalania odpadów niebezpiecznych nienadających się do recyklingu lub (ii) doprowadzi do poważnej nieefektywności w zakresie bezpośredniego lub pośredniego korzystania z jakiegokolwiek zasobu naturalnego na dowolnym etapie jego cyklu życia, która nie	X	W ramach działania będą realizowane projekty ukierunkowane na retencjonowanie wód opadowych oraz na ogólną poprawę struktury bilansu wodnego na obszarze województwa. Planowana jest realizacja prac ziemnych/ budowlanych. Zgodnie z Dyrektywą odpadową 2008/98/WE (art. 11, ust. 2, pkt b), wymaganie dotyczące osiągnięcia co najmniej 70% ponownego użycia, recyklingu i odzysku odpadów budowlanych i rozbiórkowych zostanie wdrożone do krajowego porządku prawnego. W związku z tym, działania ubiegające się o wsparcie, będą musiały wykazać spełnienie tego warunku.

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

zostanie ograniczona do minimum za pomocą odpowiednich środków lub (iii) spowoduje poważne i długoterminowe szkody dla środowiska w kontekście gospodarki o obiegu zamkniętym?		
Zapobieganie zanieczyszczeniu i jego kontrola: Czy oczekuje się, że środek doprowadzi do istotnego zwiększenia poziomu emisji zanieczyszczeń do powietrza, wody lub gleby?	X	Dla działań w ramach środka nie przewiduje się znaczących emisji zanieczyszczeń do powietrza, wody lub gleby, z uwagi na zakup i wykorzystanie nowego sprzętu wydajnego pod względem zużycia energii lub sprzętu zasilanego energią pochodzącą z odnawialnych źródeł, a w szczególności ograniczających odpływ wody, z uwzględnieniem jej retencjonowania, poboru, oczyszczania oraz opomiarowania.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów: Czy przewiduje się, że środek: (i) będzie w znacznym stopniu szkodliwy dla dobrego stanu i odporności ekosystemów lub (ii) będzie szkodliwy dla stanu zachowania siedlisk i gatunków, w tym siedlisk i gatunków objętych zakresem zainteresowania Unii?	X	Działanie będzie polegało na wspieraniu inwestycji w zakresie małej retencji wodnej, w szczególności w naturalnych ekosystemach, na obszarach cennych przyrodniczo oraz ekosystemach przekształconych wykorzystywanych na potrzeby produkcji rolnej. Na etapie eksploatacji, funkcjonowanie zbiorników wodnych będzie potencjalnie powodować utrudnienia dla migracji ryb i innych organizmów wodnych, zanik gatunków rzecznych i wykształcenie się zespołów ichtiofauny typowych dla zbiorników, potencjalne przecięcie korytarzy ekologicznych, zmianę warunków siedliskowych doliny rzecznej poniżej i powyżej zbiornika. Pozytywnym aspektem budowy zbiorników dla różnorodności biologicznej, jest niewątpliwie poprawa stanu fauny i flory w otoczeniu zbiornika, dzięki zwiększeniu retencyjności zlewni. Prognozuje się również powstanie nowych siedlisk dla licznych gatunków ptaków wodno – błotnych oraz nietoperzy i płazów. Małe zbiorniki wodne i inne urządzenia hydrotechniczne nie powinny być realizowane na obszarach cennych przyrodniczo, jeśli to może spowodować niekorzystne oddziaływanie na gatunki chronione. Ewentualna ich lokalizacja na obszarach chronionych, w tym obszarach Natura 2000 możliwa jest i powinna wynikać z potrzeb ochrony ich walorów przyrodniczych, np. zwiększenie uwilgotnienia obszarów bagiennych.

Tabela 6 Lista kontrolna do oceny projektów w ramach CP2(v)

CP2(v) wspieranie dostępu do wody oraz zrównoważonej gospodarki wodnej Typy projektów: projekty z zakresu gospodarki ściekowej w aglomeracjach od 2 do 15 tyś RLM ujętych w KPOŚK, które nie spełniają wymogów Dyrektywy Rady z dnia 21 maja 1991 r. dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód”</i>	<i>Tak</i>	<i>Nie</i>	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu		X	Środek nie ma znaczącego przewidywalnego wpływu na cel środowiskowy związanego z bezpośrednimi i pierwotnymi pośrednimi skutkami środka w całym jego cyklu życia, ze względu na swój charakter, i jako taki uznaje się go za zgodny z zasadą „nie czyni poważnych szkód” w odniesieniu do celu.
Adaptacja do zmian klimatu	X		
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie wspierające cel środowiskowy. Oczekuje się, że w wyniku realizacji inwestycji wdrożone zostaną rozwiązania (np. systemy oczyszczania i odprowadzania ścieków), które wspomagać będą osiągnięcie dobrego stanu i/lub dobrego potencjału jednolitych części wód zgodnie z wymogami ramowej dyrektywy wodnej.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Działanie wspierające cel środowiskowy. Środek zapewnia zasobooszczędność wody i eliminuje nieefektywność wykorzystania zasobu.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Realizacja inwestycji prowadzi do zapobiegania zanieczyszczeniom, szczególnie wody i gleby poprzez ograniczenia niekontrolowanego odprowadzania ścieków do wód i do gleby. Minimalizacja odprowadzania ścieków nieoczyszczonych do wód i do ziemi służy osiągnięciu celów środowiskowych zapisanych dla wód.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie ma nieznaczny przewidywalny wpływ na ten cel środowiskowy. Projekty realizowane będą z zastosowaniem odpowiednich środków w celu ochrony bioróżnorodności i ekosystemów podczas prac budowlanych oraz na etapie eksploatacji. Dzięki minimalizacji odprowadzania ścieków nieoczyszczonych do wód i do ziemi, przewiduje się poprawę stanu wód, pozytywny wpływ na siedliska zależne od wód i różnorodność biologiczną.
Typy projektów: projekty z zakresu budowy infrastruktury do ujmowania, uzdatniania i dystrybucji wody, realizowane w ograniczonym zakresie jako element kompleksowych projektów regulujących gospodarkę ściekową (w ramach KPOŚK) lub jako samodzielne projekty, dla których zapewniony jest odpowiedni sposób zagospodarowania ścieków zgodny z Dyrektywą Rady z dnia 21 maja 1991 r., dotyczącą oczyszczania ścieków komunalnych			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania</i>	<i>Tak</i>	<i>Nie</i>	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

<i>Środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyn poważnych szkód”</i>			
Łagodzenie zmian klimatu		X	W ramach działania wspierane będą inwestycje związane z wodą do spożycia. Za priorytetowe uznaje się finansowanie operacji dotyczących ograniczania strat wody oraz efektywne wykorzystanie istniejących zasobów wody pitnej. W zakresie projektów związanych z gospodarką wodną wspierane będą inwestycje z załącznika do Programu inwestycyjnego w zakresie poprawy jakości i ograniczania strat wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Środek nie ma znaczącego przewidywalnego wpływu na cel środowiskowy związanego z bezpośrednimi i pierwotnymi pośrednimi skutkami środka w całym jego cyklu życia, ze względu na swój charakter i jako taki uznaje się go za zgodny z zasadą „nie czyn poważnych szkód” w odniesieniu do celu.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Analiza obecnego i przyszłego klimatu wskazuje, że jednym z najważniejszych wyzwań może być dostarczenie wody pitnej dla mieszkańców. Środek ma wspomagać infrastrukturę do ujmowania, uzdatniania i dystrybuowania wody, co spowoduje m.in. minimalizację strat wody. Realizacja środka przyczyni się także do zagwarantowania ludności dostępu do odpowiedniej jakości wody pitnej.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie wspierające cel środowiskowy. Oczekuje się, że w wyniku realizacji inwestycji wdrożone zostaną rozwiązania (np. systemy wodociągowe), które wspomagać będą osiągnięcie dobrego stanu i/lub dobrego potencjału jednolitych części wód zgodnie z wymogami ramowej dyrektywy wodnej.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Działanie wspierające cel środowiskowy. Środek zapewnia zasobooszczędność wody i eliminuje nieefektywność wykorzystania zasobu.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Realizacja inwestycji prowadzi do zapobiegania zanieczyszczeniom i służy osiągnięciu celów środowiskowych zapisanych dla wód. Działanie jest zgodne z istniejącymi światowymi, krajowymi planami zapewnienia dostępu do wody i minimalizacji strat na sieciach wodociągowych. Ponadto oczekuje się, że realizacja inwestycji przyczynia się do minimalizacji niedoborów wody.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie ma nieznaczny przewidywalny wpływ na ten cel środowiskowy. Projekty realizowane będą z zastosowaniem odpowiednich środków w celu ochrony bioróżnorodności i ekosystemów podczas prac budowlanych.
Typy projektów: projekty z zakresu modernizacji, naprawy infrastruktury do ujmowania, uzdatniania i dystrybucji wody, ograniczające straty w dostawach wody do spożycia,			

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

zmniejszające ryzyko wystąpienia awarii oraz zwiększające efektywność wykorzystania wody w gminach o liczbie ludności nie większej niż 15 tys. mieszkańców			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyn poważnych szkód”</i>	<i>Tak</i>	<i>Nie</i>	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu		X	W ramach działania wspierane będą inwestycje związane z wodą do spożycia. Za priorytetowe uznaje się finansowanie operacji dotyczących ograniczania strat wody oraz efektywne wykorzystanie istniejących zasobów wody pitnej. W zakresie projektów związanych z gospodarką wodną wspierane będą inwestycje z załącznika do Programu inwestycyjnego w zakresie poprawy jakości i ograniczania strat wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Środek nie ma znaczącego przewidywalnego wpływu na cel środowiskowy związanego z bezpośrednimi i pierwotnymi pośrednimi skutkami środka w całym jego cyklu życia, ze względu na swój charakter i jako taki uznaje się go za zgodny z zasadą „nie czyn poważnych szkód” w odniesieniu do celu.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Analiza obecnego i przyszłego klimatu wskazuje, że jednym z najważniejszych wyzwań może być dostarczenie wody pitnej dla mieszkańców. Środek ma wspomagać infrastrukturę do ujmowania, uzdatniania i dystrybuowania wody, co spowoduje m.in. minimalizację strat wody. Realizacja środka przyczyni się także do zagwarantowania ludności dostępu do odpowiedniej jakości wody pitnej.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie wspierające cel środowiskowy. Oczekuje się, że w wyniku realizacji inwestycji wdrożone zostaną rozwiązania (np. systemy wodociągowe), które wspomagać będą osiągnięcie dobrego stanu i/lub dobrego potencjału jednolitych części wód zgodnie z wymogami ramowej dyrektywy wodnej.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Działanie wspierające cel środowiskowy. Środek zapewnia zasobooszczędność wody i eliminuje nieefektywność wykorzystania zasobu.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Realizacja inwestycji prowadzi do zapobiegania zanieczyszczeniom i służy osiągnięciu celów środowiskowych zapisanych dla wód. Działanie jest zgodne z istniejącymi światowymi, krajowymi planami zapewnienia dostępu do wody i minimalizacji strat na sieciach wodociągowych. Ponadto oczekuje się, że realizacja inwestycji przyczynia się do minimalizacji niedoborów wody.

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie ma nieznaczny przewidywalny wpływ na ten cel środowiskowy. Projekty realizowane będą z zastosowaniem odpowiednich środków w celu ochrony bioróżnorodności i ekosystemów podczas prac budowlanych.

Tabela 6.1 Ocena merytoryczna typów projektów pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód” w odniesieniu do celów środowiskowych

CP2(v) wspieranie dostępu do wody oraz zrównoważonej gospodarki wodnej		
Typy projektów: projekty z zakresu gospodarki ściekowej w aglomeracjach od 2 do 15 tyś RLM ujętych w KPOŚK, które nie spełniają wymogów Dyrektywy Rady z dnia 21 maja 1991 r. dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych		
Pytania	nie	Uzasadnienie merytoryczne
Łagodzenie zmian klimatu: Czy oczekuje się, że środek doprowadzi do znacznych emisji gazów cieplarnianych?		
Adaptacja do zmian klimatu: Czy oczekuje się, że środek doprowadzi do zwiększonego niekorzystnego wpływu obecnego i spodziewanego przyszłego klimatu na samo działanie lub na ludność, przyrodę lub aktywa?	X	Działanie to będzie polegało na realizacji inwestycji kanalizacyjnych i wodociągowych. Projekty mają wspomagać porządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na obszarach zlewni poprzez wyposażenie w niezbędną infrastrukturę techniczną. Jednocześnie analiza obecnego i przyszłego klimatu wskazuje, że jednym z najważniejszych wyzwań może być dostarczenie dobrej jakości wody pitnej dla mieszkańców. Zatem oczekuje się, iż nastąpi poprawa jakości jcw i jcwpd, co bezpośrednio przełoży się na jakość ujmowanej wody na cele pitne. Pośrednie skutki inwestycji objętych wsparciem nie będą wywierać niekorzystnego wpływu na cel środowiskowy w perspektywie cyku życia.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich: Czy przewiduje się, że środek będzie zagrażał: (i) dobremu stanowi lub dobremu potencjałowi ekologicznemu jednolitych części wód, w tym wód powierzchniowych i wód gruntowych lub (ii) dobremu stanowi środowiska wód morskich?		
Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i ich recykling: Czy oczekuje się, że środek:		

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

(i) prowadzi do znacznego zwiększenia wytwarzania, spalania lub unieszkodliwiania odpadów, z wyjątkiem spalania odpadów niebezpiecznych nienadających się do recyklingu lub (ii) doprowadzi do poważnej nieefektywności w zakresie bezpośredniego lub pośredniego korzystania z jakiegokolwiek zasobu naturalnego na dowolnym etapie jego cyklu życia, która nie zostanie ograniczona do minimum za pomocą odpowiednich środków lub (iii) spowoduje poważne i długoterminowe szkody dla środowiska w kontekście gospodarki o obiegu zamkniętym?		
Zapobieganie zanieczyszczeniu i jego kontrola: Czy oczekuje się, że środek doprowadzi do istotnego zwiększenia poziomu emisji zanieczyszczeń do powietrza, wody lub gleby?		
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów: Czy przewiduje się, że środek: (i) będzie w znacznym stopniu szkodliwy dla dobrego stanu i odporności ekosystemów lub (ii) będzie szkodliwy dla stanu zachowania siedlisk i gatunków, w tym siedlisk i gatunków objętych zakresem zainteresowania Unii?		

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

Tabela 7 Lista kontrolna do oceny projektów w ramach CP2(vi)

CP2(vi) wspieranie transformacji w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym i gospodarki zasobooszczędnej			
Typy projektów: projekty z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi, dotyczące: • infrastruktury do selektywnego zbierania odpadów komunalnych (w tym budowa / modernizacja PSZOK, punktów napraw i przygotowania do ponownego użycia, systemowe zagospodarowanie odpadów w kompostownikach przydomowych), • infrastruktury do recyklingu i innych procesów odzysku odpadów wraz z procesami przygotowania odpadów do ich odzysku (rozbudowa linii sortowniczych odpadów w celu zwiększenia stopnia oraz jakości odzysku/recyklingu materiałów, modernizacja instalacji przetwarzania odpadów ulegających biodegradacji, budowa instalacji do przygotowania wyselekcjonowanych frakcji odpadów do recyklingu i innych procesów odzysku odpadów oraz do procesów produkcyjnych wykorzystujących odpady jako surowce), • modernizacji procesów technologicznych w istniejących instalacjach mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów poprzez dostosowanie do przetwarzania odpadów ulegających biodegradacji zbieranych selektywnie			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czynić poważnych szkód”</i>	<i>Tak</i>	<i>Nie</i>	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu		X	Z uwagi na charakter środka – wdrożenie działań związanych ze zmniejszeniem ilości składowanych odpadów, przygotowaniem do ponownego użycia, recyklingiem, innymi metodami odzysku oraz unieszkodliwiania odpadów nie przewiduje się znaczących emisji gazów cieplarnianych z planowanych działań. Środek przyczyni się do osiągnięcia omawianego celu środowiskowego.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Środek nie przyczyni się do zwiększenia wpływu na obecny klimat.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie pośrednio wspierające cel środowiskowy. Oczekuje się, że w wyniku realizacji inwestycji nastąpi zmniejszenie negatywnych oddziaływań, tym samym podejmowane działania będą wspierać osiągnięcie dobrego stanu i/lub dobrego potencjału jednolitych części wód zgodnie z wymogami ramowej dyrektywy wodnej.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Działanie wspierające cel środowiskowy. Właściwe ukierunkowanie gospodarki odpadami komunalnymi będzie wpływać na ograniczenie powstawania odpadów (budowa, rozbudowa lub modernizacja instalacji do przetwarzania odpadów, odzysk i recykling). Planowanie działań w zakresie recyklingu odpadów spowoduje zawrótanie surowców do gospodarki, wpisując się tym samym w założenia idei gospodarki o obiegu zamkniętym.
Zapobieganie zanieczyszczeniom		X	Projekty pośrednio mogą przyczyniać się do ograniczenia emisji do powietrza, wód i gleb przez wdrażanie

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

powietrza, wody lub gleby i jego kontrola			nowoczesnych technologii w zakresie recyklingu i zagospodarowania odpadów. Zmniejszenie ilości odpadów w wyniku ich selektywnego zbierania umożliwia zwiększenie odzysku i zmniejszenie ilości odpadów trafiających na składowiska lub składowanych w sposób niezgodny z prawem.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie ma nieznaczny przewidywalny wpływ na ten cel środowiskowy. Projekty realizowane będą z zastosowaniem odpowiednich środków w celu ochrony bioróżnorodności i ekosystemów podczas prac budowlanych.
Typy projektów: projekty polegające na wsparciu instalacji do unieszkodliwiania odpadów medycznych			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód”</i>	<i>Tak</i>	<i>Nie</i>	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu		X	Cel środka i charakter tego obszaru interwencji bezpośrednio przyczynia się do realizacji celu w zakresie łagodzenia zmian klimatu. Ze względu na charakter uznaje się go za zgodny z zasadą „nie czyni poważnych szkód” w odniesieniu do celu.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Środek nie przyczyni się do zwiększenia wpływu na obecny klimat.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie nie będzie miało zasadniczego wpływu na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych i morskich.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Ze względu na charakter wsparcia nie przewiduje się wpływu działań na gospodarkę o obiegu zamkniętym, ani na zwiększenie powstawania odpadów.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Efektom podejmowanych działań będzie ograniczenie emisji zanieczyszczeń do różnych komponentów środowiska, szczególnie do wód i gleby. Przewiduje się, że działanie to nie będzie istotnie wpływać na opisywany cel środowiskowy.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie nie będzie miało wpływu na ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów. Wdrożenie działania nie będzie prowadziło do ingerencji w ekosystemy.
Typy projektów: projekty mające na celu zminimalizowanie zużycia surowców, ilości wytwarzanych odpadów produkcyjnych, emisji zanieczyszczeń i strat energii służące osiągnięciu założeń GOZ			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z</i>	<i>Tak</i>	<i>Nie</i>	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

<i>koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czynić poważnych szkód”</i>			
Łagodzenie zmian klimatu		X	Środek ma ułatwiać transformację przedsiębiorstw w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym (GOZ) poprzez wsparcie projektów wpisujących się w regulacje unijne (CEAP 2020) i krajowe („Mapa drogowa transformacji w kierunku gospodarki obiegu zamkniętego”). Nie przewiduje się znaczących emisji gazów cieplarnianych z planowanych działań. Inwestycje w przedsiębiorstwach związane są z wdrażaniem technologii środowiskowych w tym związanych z GOZ, których efektem będzie lepsza gospodarka materiałowa, zwiększenie efektywności energetycznej i zmiana filozofii firm w kierunku zero waste.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Środek nie wpływa na ten cel klimatyczny ze względu na charakter inwestycji- m.in. opracowanie technologii w zakresie wykorzystania odpadów jako surowców wtórnych, których celem będzie stworzenie bardziej wydajnej gospodarki, zwiększenie ilości surowców możliwych do ponownego wykorzystania i zmniejszenie ilości surowców pierwotnych wykorzystywanych w procesach produkcyjnych, a także zmniejszenie ilości odpadów składowanych na składowiskach.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Nie przewiduje się, by środek wywarł niekorzystny wpływ na zrównoważone wykorzystywanie i ochronę zasobów wodnych i morskich. Obejmuje realizację inwestycji służących wdrożeniu działań przewidzianych w ramach „Mapy drogowej transformacji w kierunku gospodarki obiegu zamkniętego”.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Działanie objęte jest kodem interwencji 075 (w załączniku do rozporządzenia EFRR). Środek przyczynia się do wdrażania zapobiegania powstawaniu odpadów i rozwijania gospodarki obiegu zamkniętego.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Środek jest zgodny z wymaganiami spełniania wymagań określonych w odpowiedniej części przepisów Unii dotyczących udzielanych odpowiednich pozwoleń/zezwoleń środowiskowych.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Środek spełnia wymogi określone w odpowiednich przepisach Unii dotyczących środowiska (w szczególności ocen środowiskowych) i udzielonych odpowiednich pozwoleń/zezwoleń. Działanie nie będzie miało wpływu na ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów. Wdrożenie działania nie będzie prowadziło do ingerencji w ekosystemy.
Typy projektów: projekty polegające na zamykaniu obiegu odpadów organicznych, w tym przetwarzanie/wykorzystanie odpadów organicznych np. biomasa i bioprodukty			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych</i>	<i>Tak</i>	<i>Nie</i>	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

<i>poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyń poważnych szkód”</i>			
Łagodzenie zmian klimatu		X	Z uwagi na charakter środka – wdrożenie działań związanych ze zmniejszeniem ilości składowanych odpadów biodegradowalnych, zwiększenie ich ponownego wykorzystania, innymi metodami przetwarzania/ wykorzystania, nie przewiduje się znaczących emisji gazów cieplarnianych z planowanych działań. Środek przyczyni się do osiągnięcia omawianego celu środowiskowego.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Środek nie przyczyni się do zwiększenia wpływu na obecny klimat.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie pośrednio wspierające cel środowiskowy. Oczekuje się, że w wyniku realizacji inwestycji nastąpi zmniejszenie negatywnych oddziaływań, tym samym podejmowane działania będą wspierać osiągnięcie dobrego stanu i/lub dobrego potencjału jednolitych części wód zgodnie z wymogami ramowej dyrektywy wodnej.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Działanie wspierające cel środowiskowy. Właściwe ukierunkowanie gospodarki odpadami biodegradowalnymi będzie wpływać na ograniczenie powstawania odpadów koniecznych do unieszkodliwiania poprzez składowanie. Planowanie działań w zakresie przetworzenia/ wykorzystania odpadów spowoduje zawrócenie surowców do gospodarki, wpisując się tym samym w założenia idei gospodarki o obiegu zamkniętym.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Projekty pośrednio mogą przyczyniać się do ograniczenia emisji do powietrza, wód i gleb. Zwiększenie odzysku odpadów biodegradowalnych wpłynie na zmniejszenie ilości odpadów trafiających na składowiska lub składowanych w sposób niezgodny z prawem.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie nie będzie miało wpływu na ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów. Wdrożenie działania nie będzie prowadziło do ingerencji w ekosystemy.
Typy projektów: wsparcie systemów doradztwa, mających na celu zwiększenie świadomości konsumentów, przedsiębiorców i podmiotów publicznych oraz zmianę ich zachowań i modeli biznesowych na zgodne z GOZ			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyń poważnych szkód”</i>	Tak	Nie	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie nie uwzględnia rozwiązań, które będą powodować niekorzystny wpływ na klimat.

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

Adaptacja do zmian klimatu		X	Środek nie przyczyni się do zwiększenia wpływu na obecny klimat.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie nie będzie miało zasadniczego wpływu na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Ze względu na ukierunkowanie działania na doradztwo związane z GOZ będzie wspierać opisywany cel środowiskowy.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Działanie nie uwzględni procesów inwestycyjnych, w związku z tym nie będzie powodować niekorzystnego wpływu na jakość powietrza, wód czy gleby.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie nie będzie miało wpływu na ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów. Wdrożenie działania nie będzie prowadziło do ingerencji w ekosystemy.
Typy projektów: działania informacyjno-edukacyjne w zakresie gospodarki o obiegu zamkniętym jako element projektu			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód”</i>	Tak	Nie	Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie nie uwzględni rozwiązań, które będą powodować niekorzystny wpływ na klimat.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Środek nie przyczyni się do zwiększenia wpływu na obecny klimat.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie nie będzie miało zasadniczego wpływu na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Ze względu na ukierunkowanie działania na doradztwo związane z GOZ będzie wspierać opisywany cel środowiskowy.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Działanie nie uwzględni procesów inwestycyjnych, w związku z tym nie będzie powodować niekorzystnego wpływu na jakość powietrza, wód czy gleby.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie nie będzie miało wpływu na ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów. Wdrożenie działania nie będzie prowadziło do ingerencji w ekosystemy.

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

Tabela 8 Lista kontrolna do oceny projektów w ramach CP2(vii)

CP2(vii) wzmocnienie ochrony i zachowania przyrody, różnorodności biologicznej oraz zielonej infrastruktury, w tym na obszarach miejskich, oraz ograniczanie wszelkich rodzajów zanieczyszczenia			
Typy projektów: działania ochronne mające na celu zachowanie lub przywrócenie właściwego stanu siedlisk przyrodniczych i gatunków roślin, grzybów, zwierząt			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód”</i>	<i>Tak</i>	<i>Nie</i>	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie nie uwzględnia rozwiązań, które będą powodować niekorzystny wpływ na klimat.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Środek nie przyczyni się do zwiększenia wpływu na obecny klimat.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie nie będzie miało zasadniczego wpływu na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych i morskich.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Ze względu na charakter wsparcia, nie przewiduje się wpływu działań na gospodarkę o obiegu zamkniętym, ani na zwiększenie powstawania odpadów.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Działanie nie wpływa bezpośrednio na cel, ale przyczynia się pośrednio do zapobiegania zanieczyszczeniom wody, gleby i powietrza.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie wnosi „istotny wkład” w realizację celu środowiskowego ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów, zgodnie z rozporządzeniem w sprawie systematyki. Działania ochronne mające na celu zachowanie lub przywrócenie właściwego stanu siedlisk przyrodniczych i gatunków roślin, grzybów, zwierząt przyczynią się do zachowania przyrody i bioróżnorodności, w tym osiągnięcia korzystnego stanu zachowania siedlisk naturalnych i półnaturalnych oraz gatunków lub zapobieganie pogorszeniu ich dotychczas korzystnego stanu zachowania, oraz ochronę i odbudowę ekosystemów.
Typy projektów: monitoring siedlisk przyrodniczych i gatunków roślin, grzybów, zwierząt jako element projektu ochrony bioróżnorodności			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie</i>	<i>Tak</i>	<i>Nie</i>	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

<i>pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód”</i>			
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie nie uwzględnia rozwiązań, które będą powodować niekorzystny wpływ na klimat.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Środek nie przyczyni się do zwiększenia wpływu na obecny klimat.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie nie będzie miało zasadniczego wpływu na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych i morskich.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Ze względu na charakter wsparcia, nie przewiduje się wpływu działań na gospodarkę o obiegu zamkniętym, ani na zwiększenie powstawania odpadów.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Działanie nie wpływa bezpośrednio na cel, ale przyczynia się pośrednio do zapobiegania zanieczyszczeniom wody, gleby i powietrza.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie wnosi „istotny wkład” w realizację celu środowiskowego ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów, zgodnie z rozporządzeniem w sprawie systematyki. Monitoring siedlisk przyrodniczych i gatunków roślin, grzybów, zwierząt jako element projektu ochrony bioróżnorodności przyczyni się do zachowania przyrody i bioróżnorodności, w tym osiągnięcia korzystnego stanu zachowania siedlisk naturalnych i półnaturalnych oraz gatunków lub zapobieganie pogorszeniu ich dotychczas korzystnego stanu zachowania, oraz ochronę i odbudowę ekosystemów.
Typy projektów: budowa, rozwój ośrodków oraz centrów ochrony różnorodności biologicznej w oparciu o gatunki rodzime na obszarach miejskich i pozamiejskich, np. banków genowych, ogrodów botanicznych oraz parków miejskich służących ochronie i zwiększaniu różnorodności biologicznej			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód”</i>	<i>Tak</i>	<i>Nie</i>	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie nie uwzględnia rozwiązań, które będą powodować niekorzystny wpływ na klimat.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Środek nie przyczyni się do zwiększenia wpływu na obecny klimat.
Zrównoważone wykorzystywanie i		X	Działanie nie będzie miało zasadniczego wpływu na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych i morskich.

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

ochrona zasobów wodnych i morskich			
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Ze względu na charakter wsparcia, nie przewiduje się wpływu działań na gospodarkę o obiegu zamkniętym, ani na zwiększenie powstawania odpadów.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Działanie nie wpływa bezpośrednio na cel, ale przyczynia się pośrednio do zapobiegania zanieczyszczeniom wody, gleby i powietrza.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie ma nieznaczny negatywny wpływ na ten cel środowiskowy na etapie prac budowlanych. Projekty realizowane będą z zastosowaniem odpowiednich środków w celu ochrony bioróżnorodności i ekosystemów podczas prac budowlanych. Jednocześnie w perspektywie długoterminowej, działanie wnosi „istotny wkład” w realizację celu środowiskowego ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów, zgodnie z rozporządzeniem w sprawie systematyki. Realizacja działania przyczyni się do czynnej ochrony rodzimych gatunków i zahamowania spadku różnorodności biologicznej.
Typy projektów: zwalczanie inwazyjnych gatunków flory i fauny, jako element projektu ochrony bioróżnorodności			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód”</i>	Tak	Nie	Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie nie uwzględnia rozwiązań, które będą powodować niekorzystny wpływ na klimat.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Środek nie przyczyni się do zwiększenia wpływu na obecny klimat.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie nie będzie miało zasadniczego wpływu na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych i morskich.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Ze względu na charakter wsparcia, nie przewiduje się wpływu działań na gospodarkę o obiegu zamkniętym, ani na zwiększenie powstawania odpadów.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Działanie nie wpływa bezpośrednio na cel, ale przyczynia się pośrednio do zapobiegania pogorszenia stanu ekologicznego wód powierzchniowych.

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie wnosi „istotny wkład” w realizację celu środowiskowego ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów, zgodnie z rozporządzeniem w sprawie systematyki. Zwalczanie inwazyjnych gatunków flory i fauny przyczyni się do zachowania przyrody i bioróżnorodności, w tym osiągnięcia korzystnego stanu zachowania siedlisk naturalnych i półnaturalnych oraz gatunków lub zapobieganie pogorszeniu ich dotychczas korzystnego stanu zachowania, oraz ochronę i odbudowę ekosystemów.
Typy projektów: rozbudowa i doposażenie ośrodków rehabilitacji dzikich zwierząt			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyn poważnych szkód”</i>	<i>Tak</i>	<i>Nie</i>	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie nie uwzględnia rozwiązań, które będą powodować niekorzystny wpływ na klimat.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Środek nie przyczyni się do zwiększenia wpływu na obecny klimat.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie nie będzie miało zasadniczego wpływu na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych i morskich.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Ze względu na charakter wsparcia, nie przewiduje się wpływu działań na gospodarkę o obiegu zamkniętym, ani na zwiększenie powstawania odpadów.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Działanie nie wpływa bezpośrednio na cel środowiskowy.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie ma nieznaczny negatywny wpływ na ten cel środowiskowy na etapie prac budowlanych. Projekty realizowane będą z zastosowaniem odpowiednich środków w celu ochrony bioróżnorodności i ekosystemów podczas prac budowlanych. Jednocześnie w perspektywie długoterminowej, działanie wnosi „istotny wkład” w realizację celu środowiskowego ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów, zgodnie z rozporządzeniem w sprawie systematyki. Realizacja działania przyczyni się do czynnej ochrony rodzimych gatunków i zahamowania spadku różnorodności biologicznej.
Typy projektów: przebudowa/remont ośrodków edukacji ekologicznej, w tym doposażenie zaplecza dydaktycznego			

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyń poważnych szkód”</i>	<i>Tak</i>	<i>Nie</i>	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie nie uwzględnia rozwiązań, które będą powodować niekorzystny wpływ na klimat.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Środek nie przyczyni się do zwiększenia wpływu na obecny klimat.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie nie będzie miało zasadniczego wpływu na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych i morskich. W procesach inwestycyjnych wszystkie podmioty obowiązane są do dotrzymywania ustalonych poziomów i limitów określonych w pozwoleniach środowiskowych.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Ze względu na charakter wsparcia, nie przewiduje się wpływu działań na gospodarkę o obiegu zamkniętym, ani na zwiększenie powstawania odpadów.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Działanie nie wpływa bezpośrednio na cel środowiskowy. W procesach inwestycyjnych wszystkie podmioty obowiązane są do dotrzymywania ustalonych poziomów i limitów określonych w pozwoleniach środowiskowych.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie ma nieznaczący przewidywalny wpływ na ten cel środowiskowy. Projekty realizowane będą z zastosowaniem odpowiednich środków w celu ochrony bioróżnorodności i ekosystemów podczas prac budowlanych.
Typy projektów: rozwój infrastruktury związanej z właściwym ukierunkowaniem ruchu turystycznego na obszarach cennych przyrodniczo służącej ograniczeniu antropopresji i degradacji środowiska			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyń poważnych szkód”</i>	<i>Tak</i>	<i>Nie</i>	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie nie uwzględnia rozwiązań, które będą powodować niekorzystny wpływ na klimat.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Środek nie przyczyni się do zwiększenia wpływu na obecny klimat.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie nie będzie miało zasadniczego wpływu na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych i morskich.

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Ze względu na charakter wsparcia, nie przewiduje się wpływu działań na gospodarkę o obiegu zamkniętym, ani na zwiększenie powstawania odpadów.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Działanie nie wpływa bezpośrednio na cel, ale przyczynia się pośrednio do zapobiegania zanieczyszczeniom wody, gleby i powietrza.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie ma nieznaczny przewidywalny wpływ na ten cel środowiskowy. Projekty realizowane będą z zastosowaniem odpowiednich środków w celu ochrony bioróżnorodności i ekosystemów podczas prac budowlanych. Jednocześnie można wskazać na niewielki pozytywny wpływ na ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów w związku z ograniczeniem antropopresji ze strony turystyki.
Typy projektów: opracowanie / aktualizacja dokumentów planistycznych dla form ochrony przyrody			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód”</i>	<i>Tak</i>	<i>Nie</i>	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie nie uwzględnia rozwiązań, które będą powodować niekorzystny wpływ na klimat.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Środek nie przyczyni się do zwiększenia wpływu na obecny klimat.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie nie będzie miało zasadniczego wpływu na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych i morskich.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Ze względu na charakter wsparcia nie przewiduje się wpływu działań na gospodarkę o obiegu zamkniętym, ani na zwiększenie powstawania odpadów.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Działanie nie wpływa bezpośrednio na cel, ale przyczynia się pośrednio do zapobiegania zanieczyszczeniom wody, gleby i powietrza.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie wnosi „istotny wkład” w realizację celu środowiskowego ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów, zgodnie z rozporządzeniem w sprawie systematyki. Opracowanie/ aktualizacja dokumentów planistycznych dla form ochrony przyrody przyczyni się do zachowania przyrody i bioróżnorodności, w tym osiągnięcie korzystnego

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

			stanu zachowania siedlisk naturalnych i półnaturalnych oraz gatunków lub zapobieganie pogorszeniu ich dotychczas korzystnego stanu zachowania, oraz ochronę i odbudowę ekosystemów.
Typy projektów: opracowanie inwentaryzacji przyrodniczej obszaru realizacji projektu ochrony bioróżnorodności jako element projektu			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód”</i>	Tak	Nie	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie nie uwzględnia rozwiązań, które będą powodować niekorzystny wpływ na klimat.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Środek nie przyczyni się do zwiększenia wpływu na obecny klimat.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie nie będzie miało zasadniczego wpływu na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych i morskich.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Ze względu na charakter wsparcia nie przewiduje się wpływu działań na gospodarkę o obiegu zamkniętym, ani na zwiększenie powstawania odpadów.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Działanie nie wpływa bezpośrednio na cel, ale przyczynia się pośrednio do zapobiegania zanieczyszczeniom wody, gleby i powietrza.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie wnosi „istotny wkład” w realizację celu środowiskowego ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów, zgodnie z rozporządzeniem w sprawie systematyki. Opracowanie inwentaryzacji przyrodniczej przyczyni się do zachowania przyrody i bioróżnorodności, w tym osiągnięcie korzystnego stanu zachowania siedlisk naturalnych i półnaturalnych oraz gatunków lub zapobieganie pogorszeniu ich dotychczas korzystnego stanu zachowania, oraz ochronę i odbudowę ekosystemów.
Typy projektów: remediacja terenów zanieczyszczonych oraz rekultywacja terenów zdegradowanych działalnością gospodarczą			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód”</i>	Tak	Nie	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie nie uwzględnia rozwiązań, które będą powodować niekorzystny wpływ na klimat.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Środek nie przyczyni się do zwiększenia wpływu na obecny klimat.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie pośrednio wspierające cel środowiskowy. Oczekuje się, że w wyniku realizacji inwestycji nastąpi zmniejszenie negatywnych oddziaływań, tym samym podejmowane działania będą wspierać osiągnięcie dobrego stanu i/lub dobrego potencjału jednolitych części wód zgodnie z wymogami ramowej dyrektywy wodnej.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Ze względu na charakter wsparcia, nie przewiduje się wpływu działań na gospodarkę o obiegu zamkniętym ani na zwiększenie powstawania odpadów.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Działanie jest zgodne z krajowymi planami ograniczenia zanieczyszczeń. Celem podejmowanych działań jest przywrócenie funkcjonalności obszarom zdegradowanym, czyli tym samym ograniczenie emisji zanieczyszczeń do różnych komponentów środowiska, szczególnie do wód i gleby
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie wnosi „istotny wkład” w realizację celu środowiskowego ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów, zgodnie z rozporządzeniem w sprawie systematyki. Remediacja i rekultywacja terenów zanieczyszczonych i zdegradowanych przyczyni się do wzrostu wartości przyrodniczych i różnorodności biologicznej.

Priorytet IV Efektywne wykorzystanie energii

Tabela 9 Lista kontrolna do oceny projektów w ramach CP2(i)

CP2(i) wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych			
Typy projektów: projekty w zakresie:			
a) podnoszenia efektywności energetycznej w przedsiębiorstwach wynikające z audytu (np. ograniczenie energochłonności, energooszczędne oświetlenie wewnętrzne i zewnętrzne, modernizacja systemu grzewczego, minimalizacja strat ciepła, obiegi zamknięte, wymiana urządzeń na energooszczędne wraz z instalacją urządzeń OZE)			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód”</i>	Tak	Nie	Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”
Łagodzenie zmian klimatu	X		

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

Adaptacja do zmian klimatu	X		
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Inwestycje nie mają istotnego znaczenia dla wód morskich oraz zasobów wodnych, biorąc pod uwagę zarówno jego bezpośrednio, jak i najistotniejsze pośrednie skutki w całym cyklu życia. Nie zidentyfikowano żadnego ryzyka degradacji środowiska związanego z zachowaniem jakości wody i deficytem wody, ponieważ nie instaluje się żadnej armatury ani żadnych urządzeń zużywających wodę. Woda w instalacjach ma krążyć w obiegu zamkniętym.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling	X		
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola	X		
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	X		
Typy projektów: projekty w zakresie:			
b) kompleksowej termomodernizacji budynków w przedsiębiorstwach wraz z instalacją urządzeń OZE			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód”</i>	<i>Tak</i>	<i>Nie</i>	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu	X		
Adaptacja do zmian klimatu	X		
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Inwestycje nie mają istotnego znaczenia dla wód morskich oraz zasobów wodnych, biorąc pod uwagę zarówno jego bezpośrednio, jak i najistotniejsze pośrednie skutki w całym cyklu życia. Nie zidentyfikowano żadnego ryzyka degradacji środowiska związanego z zachowaniem jakości wody i deficytem wody, ponieważ nie instaluje się żadnej armatury ani żadnych urządzeń zużywających wodę. Woda w instalacjach ma krążyć w obiegu zamkniętym.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling	X		

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola	X		
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	X		
Typy projektów: inwestycje związane z wdrażaniem nowych lub ulepszonych produktów i usług, które umożliwią m.in. redukcję zużycia energii elektrycznej, w tym u odbiorcy końcowego			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyń poważnych szkód”</i>	Tak	Nie	Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie nie uwzględnia rozwiązań, które będą powodować niekorzystny wpływ na klimat. Będzie miało pośredni pozytywny wpływ na ten cel środowiskowy poprzez zmniejszenie emisji do powietrza.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Środek nie przyczyni się do zwiększenia wpływu na obecny klimat.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie nie będzie miało zasadniczego wpływu na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych i morskich.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Ze względu na charakter wsparcia nie przewiduje się wpływu działań na gospodarkę o obiegu zamkniętym, ani na zwiększenie powstawania odpadów. Może wystąpić pośredni pozytywny wpływ poprzez zmniejszenie zapotrzebowania na energię (zmniejszenie wykorzystania zasobów).
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Działanie nie uwzględnia procesów inwestycyjnych, w związku z tym nie będzie powodować niekorzystnego wpływu na jakość powietrza, wód czy gleby. Może wystąpić pośredni pozytywny wpływ w postaci zmniejszenia zanieczyszczenia powietrza.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie ma pośredni pozytywny przewidywalny wpływ na ten cel środowiskowy m.in. poprzez poprawę stanu różnorodności biologicznej i ekosystemów w wyniku zmniejszenia emisji zanieczyszczeń do powietrza i racjonalnego zużycia zasobów.
Typy projektów: zastosowanie technologii odzysku energii wraz z systemem wykorzystania energii ciepła odpadowego w ramach przedsiębiorstwa			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie</i>	Tak	Nie	Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

<i>pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód”</i>			
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie ma pozytywny przewidywany wpływ na ten cel. Środek ten jest kompatybilny z osiągnięciem celu polegającego na zmniejszeniu emisji gazów cieplarnianych do 2030 r. oraz z celem polegającym na osiągnięciu neutralności klimatycznej do 2050 r.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Działanie nie ma przewidywanego wpływu na ten cel. Środek nie przyczyni się do zwiększenia wpływu na obecny klimat, obejmuje transformację przemysłu wytwórczego w kierunku redukcji emisji środowiskowych (w szczególności gazów cieplarnianych) oraz redukcji wykorzystania zasobów naturalnych i zmniejszenia oddziaływania środowiskowego przedsiębiorstw. Inwestycje realizowane przez podmioty uwzględniać powinny i obejmować ocenę dotyczącą ryzyka zmian klimatu.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie nie będzie miało zasadniczego wpływu na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych i morskich.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Ze względu na charakter wsparcia nie przewiduje się negatywnego wpływu działań na gospodarkę o obiegu zamkniętym, ani na zwiększenie powstawania odpadów. W przypadku tego typu projektów może wystąpić efekt pozytywnego wpływu na zapobieganie powstawaniu odpadów oraz wpływu na GOZ w wyniku zmniejszenia zużycia surowców.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Efektom wdrożenia działania będzie ograniczenie emisji zanieczyszczeń, szczególnie do powietrza, co wpłynie bezpośrednio na znaczące obniżenie stężeń zanieczyszczeń w powietrzu.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie ma pośredni pozytywny przewidywalny wpływ na ten cel środowiskowy m.in. poprzez poprawę stanu różnorodności biologicznej i ekosystemów w wyniku zmniejszenia emisji zanieczyszczeń do powietrza i racjonalnego zużycia zasobów.
Typy projektów: zastosowanie technologii efektywnych energetycznie w procesach wytwórczych w przedsiębiorstwach, w tym przebudowa lub wymiana instalacji technologicznych oraz ciągów transportowych linii produkcyjnych			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód”</i>	<i>Tak</i>	<i>Nie</i>	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie ma pozytywny przewidywany wpływ na ten cel. Środek ten jest kompatybilny z osiągnięciem celu polegającego na zmniejszeniu emisji gazów cieplarnianych

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

			do 2030 r. oraz z celem polegającym na osiągnięciu neutralności klimatycznej do 2050 r.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Działanie nie ma przewidywanego wpływu na ten cel. Środek nie przyczyni się do zwiększenia wpływu na obecny klimat, obejmuje transformację przemysłu wytwórczego w kierunku redukcji emisji środowiskowych (w szczególności gazów cieplarnianych) oraz redukcji wykorzystania zasobów naturalnych i zmniejszenia oddziaływania środowiskowego przedsiębiorstw. Inwestycje realizowane przez podmioty uwzględniać powinny i obejmować ocenę dotyczącą ryzyka zmian klimatu.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie nie będzie miało zasadniczego wpływu na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych i morskich.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Demontowane dotychczas urządzenia poddawane będą recyklingowi co oznacza zgodność z celem GOZ. W przypadku tego typu projektów może wystąpić efekt pozytywnego wpływu na zapobieganie powstawaniu odpadów (zmniejszenie zużycia zasobów naturalnych) oraz wpływu na GOZ w wyniku zmniejszenia zużycia surowców.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Efektom wdrożenia działania będzie ograniczenie emisji zanieczyszczeń, szczególnie do powietrza, co wpłynie bezpośrednio na znaczące obniżenie stężeń zanieczyszczeń w powietrzu.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie ma pośredni pozytywny przewidywalny wpływ na ten cel środowiskowy m.in. poprzez poprawę stanu różnorodności biologicznej i ekosystemów w wyniku zmniejszenia emisji zanieczyszczeń do powietrza i racjonalnego zużycia zasobów.
Typy projektów: przebudowa/wymiana nieefektywnych źródeł ciepła opartych o paliwa stałe, w tym zastosowanie systemów grzewczych opartych na niskoemisyjnych źródłach energii/OZE wraz z przyłączami budynków do sieci gazowej i miejskiej sieci ciepłowniczej połączona z termomodernizacją budynków, z wyłączeniem inwestycji w budownictwie jednorodzinym			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód”</i>	<i>Tak</i>	<i>Nie</i>	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu	X		
Adaptacja do zmian klimatu	X		
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Inwestycje nie mają istotnego znaczenia dla wód morskich oraz zasobów wodnych, biorąc pod uwagę zarówno jego bezpośrednio, jak i najistotniejsze pośrednie skutki w całym cyklu życia. Nie zidentyfikowano żadnego ryzyka degradacji

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

			środowiska związanego z zachowaniem jakości wody i deficytem wody, ponieważ nie instaluje się żadnej armatury ani żadnych urządzeń zużywających wodę. Woda w instalacjach ma krążyć w obiegu zamkniętym.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling	X		
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola	X		
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola	X		
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	X		
Typy projektów: kompleksowa modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej wraz z instalacją urządzeń OZE oraz wymianą/modernizacją źródeł ciepła albo podłączeniem do sieci ciepłowniczej / chłodniczej, a także instalacją systemów zarządzania energią oraz promowaniem energooszczędności			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód”</i>	<i>Tak</i>	<i>Nie</i>	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu	X		
Adaptacja do zmian klimatu	X		
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Inwestycje nie mają istotnego znaczenia dla wód morskich oraz zasobów wodnych, biorąc pod uwagę zarówno jego bezpośrednio, jak i najistotniejsze pośrednie skutki w całym cyklu życia. Nie zidentyfikowano żadnego ryzyka degradacji środowiska związanego z zachowaniem jakości wody i deficytem wody, ponieważ nie instaluje się żadnej armatury ani żadnych urządzeń zużywających wodę. Woda w instalacjach ma krążyć w obiegu zamkniętym.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling	X		

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola	X		
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola	X		
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	X		
Typy projektów: kompleksowa modernizacja energetyczna wielorodzinnych budynków mieszkalnych wraz z instalacją urządzeń OZE oraz wymianą/modernizacją źródeł ciepła albo podłączeniem do sieci ciepłowniczej /chłodniczej, a także instalacją systemów zarządzania energią oraz promowaniem energooszczędności			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód”</i>	<i>Tak</i>	<i>Nie</i>	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu	X		
Adaptacja do zmian klimatu	X		
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Inwestycje nie mają istotnego znaczenia dla wód morskich oraz zasobów wodnych, biorąc pod uwagę zarówno jego bezpośrednie, jak i najistotniejsze pośrednie skutki w całym cyklu życia. Nie zidentyfikowano żadnego ryzyka degradacji środowiska związanego z zachowaniem jakości wody i deficytem wody, ponieważ nie instaluje się żadnej armatury ani żadnych urządzeń zużywających wodę. Woda w instalacjach ma krążyć w obiegu zamkniętym.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling	X		
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola	X		
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola	X		

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	
Typy projektów: budowa budynków pasywnych przez sektor publiczny, mająca na celu pełnienie przez ten sektor wzorcowej roli w zakresie efektywności energetycznej			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód”</i>	Tak	Nie	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie ma pozytywny przewidywany wpływ na ten cel. Środek ten jest kompatybilny z osiągnięciem celu polegającego na zmniejszeniu emisji gazów cieplarnianych do 2030 r. oraz z celem polegającym na osiągnięciu neutralności klimatycznej do 2050 r.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Środek wpisuje się w realizację celu środowiskowego. Działanie pośrednio będzie wspierać transformację w kierunku redukcji emisji środowiskowych (w szczególności gazów cieplarnianych) oraz redukcji wykorzystania zasobów naturalnych i zmniejszenia oddziaływania na środowisko. Działanie stanowi element adaptacji do zmian klimatu.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie nie będzie miało zasadniczego wpływu na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych i morskich. W procesach inwestycyjnych wszystkie podmioty obowiązane są do dotrzymywania ustalonych poziomów i limitów w określonych pozwoleniach środowiskowych.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Działanie nie ma bezpośredniego wpływu na gospodarkę o obiegu zamkniętym. W przypadku tego typu projektów może wystąpić efekt pośredniego pozytywnego wpływu na zapobieganie powstawaniu odpadów (zmniejszenie zużycia surowców).
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Środek nie będzie negatywnie wpływał na jakość powietrza, wód czy gleby ze względu na swój charakter związany z wdrażaniem nowych, przyjaznych środowisku, technologii.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie ma nieznaczny przewidywalny wpływ na ten cel środowiskowy. Projekty realizowane będą z zastosowaniem odpowiednich środków w celu ochrony bioróżnorodności i ekosystemów podczas prac budowlanych. Można wskazać na niewielki pozytywny wpływ na ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów w związku ze zmniejszeniem emisji zanieczyszczeń do powietrza oraz racjonalnym zużyciem zasobów.
Typy projektów: efektywne sieci ciepłownicze/chłodnicze wraz z magazynami energii (budowa/rozbudowa/ modernizacja), inwestycje do 5 MW mocy zamówionej			

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód”</i>	<i>Tak</i>	<i>Nie</i>	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu		X	Inwestycje nie mają istotnego znaczenia dla klimatu. Wystąpi pozytywny pośredni efekt w wyniku zmniejszenia strat energii i tym samym zmniejszenia emisji zanieczyszczeń do powietrza w wyniku ograniczenia zużycia surowców kopalnych.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Inwestycje nie mają istotnego znaczenia dla adaptacji do zmian klimatu. Ich zadaniem jest ograniczenie emisji gazów cieplarnianych.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie nie będzie miało zasadniczego wpływu na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych i morskich. W procesach inwestycyjnych wszystkie podmioty obowiązane są do dotrzymywania ustalonych poziomów i limitów określonych w pozwoleniach środowiskowych.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Działanie nie ma bezpośredniego wpływu na gospodarkę o obiegu zamkniętym. W przypadku tego typu projektów może wystąpić efekt pośredniego pozytywnego wpływu na zapobieganie powstawaniu odpadów (zmniejszenie zużycia surowców).
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Środek nie będzie negatywnie wpływał na jakość powietrza, wód czy gleby ze względu na swój charakter związany z wdrażaniem nowych, przyjaznych środowisku, technologii. Pośrednim wynikiem wdrożenia działania może być zmniejszenie emisji do powietrza.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie ma nieznaczny przewidywalny wpływ na ten cel środowiskowy. Projekty realizowane będą z zastosowaniem odpowiednich środków w celu ochrony bioróżnorodności i ekosystemów podczas prac budowlanych.
Typy projektów: budowa/rozbudowa/przebudowa energooszczędnego oświetlenia ulicznego			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód”</i>	<i>Tak</i>	<i>Nie</i>	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie nie uwzględni rozwiązań, które będą powodować niekorzystny wpływ na klimat.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Środek nie przyczyni się do zwiększenia wpływu na obecny klimat.

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie nie będzie miało zasadniczego wpływu na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych i morskich.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Ze względu na charakter wsparcia nie przewiduje się wpływu działań na gospodarkę o obiegu zamkniętym, ani na zwiększenie powstawania odpadów.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Działanie nie uwzględnia procesów inwestycyjnych, w związku z tym nie będzie powodować niekorzystnego wpływu na jakość powietrza, wód czy gleby. Nie przewiduje się, że działanie doprowadzi do istotnego zwiększenia poziomu emisji zanieczyszczeń do powietrza, wody lub gleby, z uwagi na charakter działań.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie nie będzie miało wpływu na ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów. Wdrożenie działania nie będzie prowadziło do ingerencji w ekosystemy.

Tabela 9.1 Ocena merytoryczna typów projektów pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód” w odniesieniu do celów środowiskowych

CP2(i) wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych		
Typy projektów: projekty w zakresie:		
a) podnoszenia efektywności energetycznej w przedsiębiorstwach wynikające z audytu (np. ograniczenie energochłonności, energooszczędne oświetlenie wewnętrzne i zewnętrzne, modernizacja systemu grzewczego, minimalizacja strat ciepła, obiegi zamknięte, wymiana urządzeń na energooszczędne wraz z instalacją urządzeń OZE)		
Pytania	nie	Uzasadnienie merytoryczne
Łagodzenie zmian klimatu: Czy oczekuje się, że środek doprowadzi do znacznych emisji gazów cieplarnianych?	X	Wspierane będą projekty zmierzające do podnoszenia efektywności energetycznej, wobec czego przewidziane w ramach projektu działania pozwolą na zmniejszenie zapotrzebowania na energię, co przełoży się na obniżenie zużycia paliw konwencjonalnych i w konsekwencji spowoduje ograniczenie emisji gazów cieplarnianych. Nie oczekuje się, aby środek doprowadził do znacznych emisji gazów cieplarnianych, ponieważ planowane działania ukierunkowane są na zmniejszenie zużycia energii, zwiększenie efektywności energetycznej, prowadząc do znacznej poprawy charakterystyki energetycznej przedsiębiorstw oraz znacznego ograniczenia emisji gazów cieplarnianych. W związku z tym działanie przyczyni się on do osiągnięcia krajowego celu w zakresie zwiększenia efektywności energetycznej w skali roku, określonego zgodnie z dyrektywą w sprawie efektywności energetycznej (2012/27/UE) i ustalonym na poziomie krajowym wkładem w wykonanie porozumienia klimatycznego z Paryża.

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

		Planowane do realizacji inwestycje prowadzić będą do ograniczenie emisji gazów cieplarnianych, zatem wnoszą istotny wkład w realizację celu. Ponadto środki te prowadzą do znacznej poprawy środowiska (głównie ze względu na ograniczenie zanieczyszczeń) oraz zdrowia publicznego, w szczególności na obszarach, na których unijne normy jakości powietrza określone w dyrektywie 2008/50/UE są przekroczone.
Adaptacja do zmian klimatu: Czy oczekuje się, że środek doprowadzi do zwiększonego niekorzystnego wpływu obecnego i spodziewanego przyszłego klimatu na samo działanie lub na ludność, przyrodę lub aktywa?	X	Pośrednie skutki działań nie będą wywierać niekorzystnego wpływu na cel środowiskowy w perspektywie cyku życia. Inwestycje nie mają istotnego znaczenia dla adaptacji do zmian klimatu. Ich zadaniem jest ograniczenie emisji gazów cieplarnianych.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich: Czy przewiduje się, że środek będzie zagrażał: (i) dobremu stanowi lub dobremu potencjałowi ekologicznemu jednolitych części wód, w tym wód powierzchniowych i wód gruntowych lub (ii) dobremu stanowi środowiska wód morskich?		
Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i ich recykling: Czy oczekuje się, że środek: (i) prowadzi do znacznego zwiększenia wytwarzania, spalania lub unieszkodliwiania odpadów, z wyjątkiem spalania odpadów niebezpiecznych nienadających się do recyklingu lub (ii) doprowadzi do poważnej nieefektywności w zakresie bezpośredniego lub pośredniego korzystania z jakiegokolwiek zasobu naturalnego na dowolnym etapie jego cyklu życia, która nie zostanie ograniczona do	X	Demontowane dotychczas urządzenia poddawane będą recyklingowi co oznacza zgodność z celem GOZ. Wszystkie działania podejmowane w ramach środka prowadzić mają do większej zasobooszczędności przedsiębiorstw. Zgodnie z Dyrektywą odpadową 2008/98/WE (art. 11, ust. 2, pkt b), wymaganie dotyczące osiągnięcia co najmniej 70% ponownego użycia, recyklingu i odzysku odpadów budowlanych i rozbiórkowych zostanie wdrożone do krajowego porządku prawnego. W związku z tym, automatycznie, działania ubiegające się o wsparcie, będą musiały wykazać spełnienie tego warunku.

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

minimum za pomocą odpowiednich środków lub (iii) spowoduje poważne i długoterminowe szkody dla środowiska w kontekście gospodarki o obiegu zamkniętym?		
Zapobieganie zanieczyszczeniu i jego kontrola: Czy oczekuje się, że środek doprowadzi do istotnego zwiększenia poziomu emisji zanieczyszczeń do powietrza, wody lub gleby?	X	Pośrednim efektem działania jest ograniczenie emisji zanieczyszczeń, szczególnie do powietrza, co wpłynie bezpośrednio na znaczące obniżenie stężeń zanieczyszczeń w powietrzu oraz obniżenie emisyjności. W wyniku zmniejszenia zużycia energii nastąpi zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do powietrza. W efekcie, może to pozwolić na osiągnięcie poziomów dopuszczalnych określonych dla pyłu zawieszonego PM10 i PM2,5 oraz poziomu docelowego określonego dla benzo(a)pirenu.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów: Czy przewiduje się, że środek: (i) będzie w znacznym stopniu szkodliwy dla dobrego stanu i odporności ekosystemów lub (ii) będzie szkodliwy dla stanu zachowania siedlisk i gatunków, w tym siedlisk i gatunków objętych zakresem zainteresowania Unii?	X	Inwestycje wspierane w ramach środka nie mają istotnego przewidywanego wpływu na ten cel środowiskowy, biorąc pod uwagę zarówno jego bezpośrednio, jak i najistotniejsze pośrednie skutki w całym cyklu życia. Inwestycje związane z termomodernizacją budynków mieszkalnych nie dotyczą budynków znajdujących się na obszarach wrażliwych pod względem różnorodności biologicznej (w tym w sieci obszarów chronionych Natura 2000, w miejscach światowego dziedzictwa UNESCO i na obszarach o zasadniczym znaczeniu dla różnorodności biologicznej, jak również innych obszarów chronionych). Środek nie będzie wpływał niekorzystnie na stan i odporność ekosystemów, ani nie będzie szkodliwy dla zachowania siedlisk i gatunków objętych zainteresowaniem UE. W celu wspierania ochrony bioróżnorodności przy wyborze projektów stawiane będą warunki: – stosowania roślin energetycznych nie będących gatunkami obcymi, – konieczności spełnienia wymagań dyrektywy 2018/2001 OZE, przy pozyskaniu surowca z biomasy
Typy projektów: projekty w zakresie: b) kompleksowej termomodernizacji budynków w przedsiębiorstwach wraz z instalacją urządzeń OZE		
Pytania	nie	Uzasadnienie merytoryczne
Łagodzenie zmian klimatu: Czy oczekuje się, że środek doprowadzi do znacznych emisji gazów cieplarnianych?	X	Przewidziane w ramach projektu działania pozwolą na zmniejszenie zapotrzebowania na energię budynków, co przełoży się na obniżenie zużycia paliw konwencjonalnych i w konsekwencji spowoduje ograniczenie emisji gazów cieplarnianych. Wsparcie dla wymiany przestarzałych urządzeń grzewczych na nowe instalacje OZE połączone z kompleksową

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

		termomodernizacją budynków, której efektem jest zmniejszenie zapotrzebowania na ciepło wpisuje się w cel klimatyczny. Zgodnie z przepisami polskiego prawa (ustawa o wspieraniu termomodernizacji, t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 554) zmniejszenie zapotrzebowania na ciepło jest częścią przedsięwzięcia niskoemisyjnego, które jest przedmiotem wsparcia ze środków Funduszu Termomodernizacji i Remontów. Preferowana jest pełna termomodernizacja, czyli docieplenie przegród budowlanych, wymiana okien, zmiana źródła ciepła, zastosowanie OZE. Tak przeprowadzona termomodernizacja przyczyni się do zmniejszenia zapotrzebowania na energię na poziomie ok. 30%. Środek kwalifikuje się do objęcia go obszarem interwencji wskazanym w załączniku do rozporządzenia w sprawie RRF ze współczynnikami zmiany klimatu na poziomie odpowiednio 40-100%. Nie oczekuje się, aby środek doprowadził do znacznych emisji gazów cieplarnianych, ponieważ: — program renowacji może potencjalnie zmniejszyć zużycie energii, zwiększyć efektywność energetyczną, prowadząc do znacznej poprawy charakterystyki energetycznej przedmiotowych budynków oraz znacznie ograniczyć emisje gazów cieplarnianych. W związku z tym przyczyni się on do osiągnięcia krajowego celu w zakresie zwiększenia efektywności energetycznej w skali roku, określonego zgodnie z dyrektywą w sprawie efektywności energetycznej (2012/27/UE) i ustalonym na poziomie krajowym wkładem w wykonanie porozumienia klimatycznego z Paryża; — środek ten doprowadzi do znacznego ograniczenia emisji gazów cieplarnianych. Planowane do realizacji inwestycje prowadzić będą do ograniczenia emisji gazów cieplarnianych, zatem wnoszą istotny wkład w realizację celu. Ponadto środki te prowadzą do znacznej poprawy środowiska (głównie ze względu na ograniczenie zanieczyszczeń) oraz zdrowia publicznego, w szczególności na obszarach, na których unijne normy jakości powietrza określone w dyrektywie 2008/50/UE są przekroczone.
Adaptacja do zmian klimatu: Czy oczekuje się, że środek doprowadzi do zwiększonego niekorzystnego wpływu obecnego i spodziewanego przyszłego klimatu na samo działanie lub na ludność, przyrodę lub aktywa?	X	Analiza obecnego i przyszłego klimatu wskazuje, że budynki oraz infrastruktura mogą być narażone na fale upałów. Termomodernizacja budynków przyczyni się do zagwarantowania osobom w nich przebywającym komfortu cieplnego nawet przy ekstremalnie wysokich temperaturach. Pośrednie skutki reformy nie będą wywierać niekorzystnego wpływu na cel środowiskowy w perspektywie cyku życia.

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

		Niektóre inwestycje nie mają istotnego znaczenia dla adaptacji do zmian klimatu. Ich zadaniem jest ograniczenie emisji gazów cieplarnianych.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich: Czy przewiduje się, że środek będzie zagrażał: (i) dobremu stanowi lub dobremu potencjałowi ekologicznemu jednolitych części wód, w tym wód powierzchniowych i wód gruntowych lub (ii) dobremu stanowi środowiska wód morskich?		
Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i ich recykling: Czy oczekuje się, że środek: (i) prowadzi do znacznego zwiększenia wytwarzania, spalania lub unieszkodliwiania odpadów, z wyjątkiem spalania odpadów niebezpiecznych nienadających się do recyklingu lub (ii) doprowadzi do poważnej nieefektywności w zakresie bezpośredniego lub pośredniego korzystania z jakiegokolwiek zasobu naturalnego na dowolnym etapie jego cyklu życia, która nie zostanie ograniczona do minimum za pomocą odpowiednich środków lub (iii) spowoduje poważne i długoterminowe szkody dla środowiska w kontekście gospodarki o obiegu zamkniętym?	X	Przeprowadzenie działań w zakresie wymiany źródeł ciepła z założeniem, iż ciepło powinno być wytwarzane w oparciu o źródła odnawialne, oznacza zgodność planowanych działań z celem GOZ. Wszystkie działania podejmowane w ramach środka (termomodernizacja oraz zastosowanie OZE) prowadzić mają do większej zasobooszczędności budynków. Zgodnie z Dyrektywą odpadową 2008/98/WE (art. 11, ust. 2, pkt b), wymaganie dotyczące osiągnięcia co najmniej 70% ponownego użycia, recyklingu i odzysku odpadów budowlanych i rozbiórkowych zostanie wdrożone do krajowego porządku prawnego. W związku z tym, automatycznie, działania ubiegające się o wsparcie, będą musiały wykazać spełnienie tego warunku.
Zapobieganie zanieczyszczeniu i jego kontrola: Czy oczekuje się, że środek doprowadzi do istotnego zwiększenia poziomu emisji zanieczyszczeń do powietrza, wody lub gleby?	X	Celem działania jest ograniczenie emisji zanieczyszczeń, szczególnie do powietrza, co wpłynie bezpośrednio na znaczące obniżenie stężeń zanieczyszczeń w powietrzu oraz obniżenie emisyjności. W wyniku zmniejszenia zużycia energii na ogrzewanie budynków nastąpi zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do powietrza.

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

		W efekcie, na terenie większości gmin, pozwoli to osiągnąć poziomy dopuszczalne określone dla pyłu zawieszonego PM10 i PM2,5 oraz poziom docelowy określony dla benzo(a)pirenu.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów: Czy przewiduje się, że środek: (i) będzie w znacznym stopniu szkodliwy dla dobrego stanu i odporności ekosystemów lub (ii) będzie szkodliwy dla stanu zachowania siedlisk i gatunków, w tym siedlisk i gatunków objętych zakresem zainteresowania Unii?	X	Inwestycje wspierane w ramach środka nie mają istotnego przewidywalnego wpływu na ten cel środowiskowy, biorąc pod uwagę zarówno jego bezpośrednie, jak i najistotniejsze pośrednie skutki w całym cyklu życia. Inwestycje związane z termomodernizacją budynków mieszkalnych nie dotyczą budynków znajdujących się na obszarach wrażliwych pod względem różnorodności biologicznej (w tym w sieci obszarów chronionych Natura 2000, w miejscach światowego dziedzictwa UNESCO i na obszarach o zasadniczym znaczeniu dla różnorodności biologicznej, jak również innych obszarów chronionych). Środek nie będzie wpływał niekorzystnie na stan i odporność ekosystemów, ani nie będzie szkodliwy dla zachowania siedlisk i gatunków objętych zainteresowaniem UE. W celu wspierania ochrony bioróżnorodności przy wyborze projektów stawiane będą warunki: – stosowania roślin energetycznych nie będących gatunkami obcymi, – konieczności spełnienia wymagań dyrektywy 2018/2001 OZE, przy pozyskaniu surowca z biomasy
Typy projektów: przebudowa/wymiana nieefektywnych źródeł ciepła opartych o paliwa stałe, w tym zastosowanie systemów grzewczych opartych na niskoemisyjnych źródłach energii/OZE wraz z przyłączami budynków do sieci gazowej i miejskiej sieci ciepłowniczej połączona z termomodernizacją budynków, z wyłączeniem inwestycji w budownictwie jednorodzinym		
Pytania	nie	Uzasadnienie merytoryczne
Łagodzenie zmian klimatu: Czy oczekuje się, że środek doprowadzi do znacznych emisji gazów cieplarnianych?	X	Przewidziane w ramach projektu działania pozwolą na zmniejszenie zapotrzebowania na energię budynków, co przełoży się na obniżenie zużycia paliw konwencjonalnych i w konsekwencji spowoduje ograniczenie emisji gazów cieplarnianych. Wsparcie dla wymiany przestarzałych urządzeń grzewczych nowe źródła niskoemisyjne (np. kotły gazowe, instalacje OZE, podłączenie do sieci gazowej i miejskiej sieci ciepłowniczej) połączone z kompleksową termomodernizacją budynków, której efektem jest zmniejszenie zapotrzebowania na ciepło wpisuje się w cel klimatyczny. Zgodnie z przepisami polskiego prawa (ustawa o wspieraniu termomodernizacji, t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 554) zmniejszenie zapotrzebowania na ciepło jest częścią przedsięwzięcia niskoemisyjnego, które jest przedmiotem wsparcia ze środków Funduszu Termomodernizacji i Remontów. Preferowana jest pełna termomodernizacja, czyli docieplenie przegród

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

		budowlanych, wymiana okien, zmiana źródła ciepła, zastosowanie OZE. Tak przeprowadzona termomodernizacja przyczyni się do zmniejszenia zapotrzebowania na energię na poziomie ok. 30%. Środek kwalifikuje się do objęcia go obszarem interwencji wskazanym w załączniku do rozporządzenia w sprawie RRF ze współczynnikami zmiany klimatu na poziomie odpowiednio 40-100%. Nie oczekuje się, aby środek doprowadził do znacznych emisji gazów cieplarnianych, ponieważ: — program renowacji może potencjalnie zmniejszyć zużycie energii, zwiększyć efektywność energetyczną, prowadząc do znacznej poprawy charakterystyki energetycznej przedmiotowych budynków oraz znacznie ograniczyć emisje gazów cieplarnianych. W związku z tym przyczyni się on do osiągnięcia krajowego celu w zakresie zwiększenia efektywności energetycznej w skali roku, określonego zgodnie z dyrektywą w sprawie efektywności energetycznej (2012/27/UE) i ustalonym na poziomie krajowym wkładem w wykonanie porozumienia klimatycznego z Paryża; — środek ten doprowadzi do znacznego ograniczenia emisji gazów cieplarnianych. Planowane do realizacji inwestycje prowadzić będą do ograniczenia emisji gazów cieplarnianych, zatem wnoszą istotny wkład w realizację celu. Ponadto środki te prowadzą do znacznej poprawy środowiska (głównie ze względu na ograniczenie zanieczyszczeń) oraz zdrowia publicznego, w szczególności na obszarach, na których unijne normy jakości powietrza określone w dyrektywie 2008/50/UE są przekroczone.
Adaptacja do zmian klimatu: Czy oczekuje się, że środek doprowadzi do zwiększonego niekorzystnego wpływu obecnego i spodziewanego przyszłego klimatu na samo działanie lub na ludność, przyrodę lub aktywa?	X	Analiza obecnego i przyszłego klimatu wskazuje, że budynki oraz infrastruktura mogą być narażone na fale upałów. Termomodernizacja budynków przyczyni się do zagwarantowania osobom w nich przebywającym komfortu cieplnego nawet przy ekstremalnie wysokich temperaturach. Pośrednie skutki reformy nie będą wywierać niekorzystnego wpływu na cel środowiskowy w perspektywie cyku życia. Niektóre inwestycje nie mają istotnego znaczenia dla adaptacji do zmian klimatu. Ich zadaniem jest ograniczenie emisji gazów cieplarnianych.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich: Czy przewiduje się, że środek będzie zagrażał: (i) dobremu stanowi lub dobremu potencjałowi ekologicznemu jednolitych		

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

części wód, w tym wód powierzchniowych i wód gruntowych lub (ii) dobremu stanowi środowiska wód morskich?		
Przejsie na gospodarkę o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i ich recykling: Czy oczekuje się, że środek: (i) prowadzi do znacznego zwiększenia wytwarzania, spalania lub unieszkodliwiania odpadów, z wyjątkiem spalania odpadów niebezpiecznych nienadających się do recyklingu lub (ii) doprowadzi do poważnej nieefektywności w zakresie bezpośredniego lub pośredniego korzystania z jakiegokolwiek zasobu naturalnego na dowolnym etapie jego cyklu życia, która nie zostanie ograniczona do minimum za pomocą odpowiednich środków lub (iii) spowoduje poważne i długoterminowe szkody dla środowiska w kontekście gospodarki o obiegu zamkniętym?	X	Przeprowadzenie działań w zakresie wymiany źródeł ciepła z założeniem, iż ciepło powinno być wytwarzane w oparciu o źródła niskoemisyjne, kogeneracyjne, odnawialne lub gazowe, oznacza zgodność planowanych działań z celem GOZ. Wszystkie działania podejmowane w ramach środka (wymiana źródeł ciepła wraz z termomodernizacją) prowadzić mają do większej zasobooszczędności budynków. Zgodnie z Dyrektywą odpadową 2008/98/WE (art. 11, ust. 2, pkt b), wymaganie dotyczące osiągnięcia co najmniej 70% ponownego użycia, recyklingu i odzysku odpadów budowlanych i rozbiórkowych zostanie wdrożone do krajowego porządku prawnego. W związku z tym, automatycznie, działania ubiegające się o wsparcie, będą musiały wykazać spełnienie tego warunku.
Zapobieganie zanieczyszczeniu i jego kontrola: Czy oczekuje się, że środek doprowadzi do istotnego zwiększenia poziomu emisji zanieczyszczeń do powietrza, wody lub gleby?	X	Celem działania jest ograniczenie emisji zanieczyszczeń, szczególnie do powietrza, co wpłynie bezpośrednio na znaczące obniżenie stężeń zanieczyszczeń w powietrzu oraz obniżenie emisyjności. W wyniku zmiany źródeł ciepła na niskoemisyjne oraz zmniejszenia zużycia energii na ogrzewanie budynków, nastąpi zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do powietrza. W efekcie, na terenie większości gmin, pozwoli to osiągnąć poziomy dopuszczalne określone dla pyłu zawieszonego PM10 i PM2,5 oraz poziom docelowy określony dla benzo(a)pirenu.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów: Czy przewiduje się, że środek: (i) będzie w znacznym stopniu szkodliwy dla dobrego stanu i odporności ekosystemów lub	X	Inwestycje wspierane w ramach środka nie mają istotnego przewidywalnego wpływu na ten cel środowiskowy, biorąc pod uwagę zarówno jego bezpośrednie, jak i najistotniejsze pośrednie skutki w całym cyklu życia. Inwestycje związane z termomodernizacją budynków mieszkalnych nie dotyczą budynków znajdujących się na obszarach wrażliwych pod

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

(ii) będzie szkodliwy dla stanu zachowania siedlisk i gatunków, w tym siedlisk i gatunków objętych zakresem zainteresowania Unii?		względem różnorodności biologicznej (w tym w sieci obszarów chronionych Natura 2000, w miejscach światowego dziedzictwa UNESCO i na obszarach o zasadniczym znaczeniu dla różnorodności biologicznej, jak również innych obszarów chronionych). Środek nie będzie wpływał niekorzystnie na stan i odporność ekosystemów, ani nie będzie szkodliwy dla zachowania siedlisk i gatunków objętych zainteresowaniem UE. W celu wspierania ochrony bioróżnorodności przy wyborze projektów stawiane będą warunki: – stosowania roślin energetycznych nie będących gatunkami obcymi, – konieczności spełnienia wymagań dyrektywy 2018/2001 OZE, przy pozyskaniu surowca z biomasy
Typy projektów: kompleksowa modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej wraz z instalacją urządzeń OZE oraz wymianą/modernizacją źródeł ciepła albo podłączeniem do sieci ciepłowniczej / chłodniczej, a także instalacją systemów zarządzania energią oraz promowaniem energooszczędności		
Pytania	nie	Uzasadnienie merytoryczne
Łagodzenie zmian klimatu: Czy oczekuje się, że środek doprowadzi do znacznych emisji gazów cieplarnianych?	X	Przewidziane w ramach projektu działania pozwolą na zmniejszenie zapotrzebowania na energię budynków, co przełoży się na obniżenie zużycia paliw konwencjonalnych i w konsekwencji spowoduje ograniczenie emisji gazów cieplarnianych. Wsparcie dla wymiany przestarzałych urządzeń grzewczych nowe źródła niskoemisyjne (np. kotły gazowe, instalacje OZE, podłączenie do sieci gazowej i miejskiej sieci ciepłowniczej) połączone z kompleksową termomodernizacją budynków, której efektem jest zmniejszenie zapotrzebowania na ciepło wpisuje się w cel klimatyczny. Zgodnie z przepisami polskiego prawa (ustawa o wspieraniu termomodernizacji, t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 554) zmniejszenie zapotrzebowania na ciepło jest częścią przedsięwzięcia niskoemisyjnego, które jest przedmiotem wsparcia ze środków Funduszu Termomodernizacji i Remontów. Preferowana jest pełna termomodernizacja, czyli docieplenie przegród budowlanych, wymiana okien, zmiana źródła ciepła, zastosowanie OZE. Tak przeprowadzona termomodernizacja przyczyni się do zmniejszenia zapotrzebowania na energię na poziomie ok. 30%. Środek kwalifikuje się do objęcia go obszarem interwencji wskazanym w załączniku do rozporządzenia w sprawie RRF ze współczynnikami zmiany klimatu na poziomie odpowiednio 40-100%. Nie oczekuje się, aby środek doprowadził do znacznych emisji gazów cieplarnianych, ponieważ:

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

		— program renowacji może potencjalnie zmniejszyć zużycie energii, zwiększyć efektywność energetyczną, prowadząc do znacznej poprawy charakterystyki energetycznej przedmiotowych budynków oraz znacznie ograniczyć emisje gazów cieplarnianych. W związku z tym przyczyni się on do osiągnięcia krajowego celu w zakresie zwiększenia efektywności energetycznej w skali roku, określonego zgodnie z dyrektywą w sprawie efektywności energetycznej (2012/27/UE) i ustalonym na poziomie krajowym wkładem w wykonanie porozumienia klimatycznego z Paryża; — środek ten doprowadzi do znacznego ograniczenia emisji gazów cieplarnianych. Planowane do realizacji inwestycje prowadzić będą do ograniczenia emisji gazów cieplarnianych, zatem wnoszą istotny wkład w realizację celu. Ponadto środki te prowadzą do znacznej poprawy środowiska (głównie ze względu na ograniczenie zanieczyszczeń) oraz zdrowia publicznego, w szczególności na obszarach, na których unijne normy jakości powietrza określone w dyrektywie 2008/50/UE są przekroczone.
Adaptacja do zmian klimatu: Czy oczekuje się, że środek doprowadzi do zwiększonego niekorzystnego wpływu obecnego i spodziewanego przyszłego klimatu na samo działanie lub na ludność, przyrodę lub aktywa?	X	Analiza obecnego i przyszłego klimatu wskazuje, że budynki oraz infrastruktura mogą być narażone na fale upałów. Termomodernizacja budynków przyczyni się do zagwarantowania osobom w nich przebywającym komfortu cieplnego nawet przy ekstremalnie wysokich temperaturach. Pośrednie skutki reformy nie będą wywierać niekorzystnego wpływu na cel środowiskowy w perspektywie cyku życia. Niektóre inwestycje nie mają istotnego znaczenia dla adaptacji do zmian klimatu. Ich zadaniem jest ograniczenie emisji gazów cieplarnianych.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich: Czy przewiduje się, że środek będzie zagrażał: (i) dobremu stanowi lub dobremu potencjałowi ekologicznemu jednolitych części wód, w tym wód powierzchniowych i wód gruntowych lub (ii) dobremu stanowi środowiska wód morskich?		
Przejsie na gospodarkę o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i ich recykling: Czy oczekuje się, że środek:	X	Przeprowadzenie działań w zakresie wymiany źródeł ciepła z założeniem, iż ciepło powinno być wytwarzane w oparciu o źródła niskoemisyjne, kogeneracyjne, odnawialne lub gazowe, oznacza zgodność planowanych działań z celem GOZ.

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

(i) prowadzi do znacznego zwiększenia wytwarzania, spalania lub unieszkodliwiania odpadów, z wyjątkiem spalania odpadów niebezpiecznych nienadających się do recyklingu lub (ii) doprowadzi do poważnej nieefektywności w zakresie bezpośredniego lub pośredniego korzystania z jakiegokolwiek zasobu naturalnego na dowolnym etapie jego cyklu życia, która nie zostanie ograniczona do minimum za pomocą odpowiednich środków lub (iii) spowoduje poważne i długoterminowe szkody dla środowiska w kontekście gospodarki o obiegu zamkniętym?		Wszystkie działania podejmowane w ramach środka (wymiana źródeł ciepła wraz z termomodernizacją) prowadzić mają do większej zasobooszczędności budynków. Zgodnie z Dyrektywą odpadową 2008/98/WE (art. 11, ust. 2, pkt b), wymaganie dotyczące osiągnięcia co najmniej 70% ponownego użycia, recyklingu i odzysku odpadów budowlanych i rozbiórkowych zostanie wdrożone do krajowego porządku prawnego. W związku z tym, automatycznie, działania ubiegające się o wsparcie, będą musiały wykazać spełnienie tego warunku.
Zapobieganie zanieczyszczeniu i jego kontrola: Czy oczekuje się, że środek doprowadzi do istotnego zwiększenia poziomu emisji zanieczyszczeń do powietrza, wody lub gleby?	X	Celem działania jest ograniczenie emisji zanieczyszczeń, szczególnie do powietrza, co wpłynie bezpośrednio na znaczące obniżenie stężeń zanieczyszczeń w powietrzu oraz obniżenie emisyjności. W wyniku zmiany źródeł ciepła na niskoemisyjne oraz zmniejszenia zużycia energii na ogrzewanie budynków, nastąpi zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do powietrza. W efekcie, na terenie większości gmin, pozwoli to osiągnąć poziomy dopuszczalne określone dla pyłu zawieszonego PM10 i PM2,5 oraz poziom docelowy określony dla benzo(a)pirenu.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów: Czy przewiduje się, że środek: (i) będzie w znacznym stopniu szkodliwy dla dobrego stanu i odporności ekosystemów lub (ii) będzie szkodliwy dla stanu zachowania siedlisk i gatunków, w tym siedlisk i gatunków objętych zakresem zainteresowania Unii?	X	Inwestycje wspierane w ramach środka nie mają istotnego przewidywalnego wpływu na ten cel środowiskowy, biorąc pod uwagę zarówno jego bezpośrednie, jak i najistotniejsze pośrednie skutki w całym cyklu życia. Inwestycje związane z termomodernizacją budynków mieszkalnych nie dotyczą budynków znajdujących się na obszarach wrażliwych pod względem różnorodności biologicznej (w tym w sieci obszarów chronionych Natura 2000, w miejscach światowego dziedzictwa UNESCO i na obszarach o zasadniczym znaczeniu dla różnorodności biologicznej, jak również innych obszarów chronionych). Środek nie będzie wpływał niekorzystnie na stan i odporność ekosystemów, ani nie będzie szkodliwy dla zachowania siedlisk i gatunków objętych zainteresowaniem UE.

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

		W celu wspierania ochrony bioróżnorodności przy wyborze projektów stawiane będą warunki: – stosowania roślin energetycznych nie będących gatunkami obcymi, – konieczności spełnienia wymagań dyrektywy 2018/2001 OZE, przy pozyskaniu surowca z biomasy
Typy projektów: kompleksowa modernizacja energetyczna wielorodzinnych budynków mieszkalnych wraz z instalacją urządzeń OZE oraz wymianą/modernizacją źródeł ciepła albo podłączeniem do sieci ciepłowniczej /chłodniczej, a także instalacją systemów zarządzania energią oraz promowaniem energooszczędności		
Pytania	nie	Uzasadnienie merytoryczne
Łagodzenie zmian klimatu: Czy oczekuje się, że środek doprowadzi do znacznych emisji gazów cieplarnianych?	X	Przewidziane w ramach projektu działania pozwolą na zmniejszenie zapotrzebowania na energię budynków, co przełoży się na obniżenie zużycia paliw konwencjonalnych i w konsekwencji spowoduje ograniczenie emisji gazów cieplarnianych. Wsparcie dla wymiany przestarzałych urządzeń grzewczych nowe źródła niskoemisyjne (np. kotły gazowe, instalacje OZE, podłączenie do sieci gazowej i miejskiej sieci ciepłowniczej) połączone z kompleksową termomodernizacją budynków, której efektem jest zmniejszenie zapotrzebowania na ciepło wpisuje się w cel klimatyczny. Zgodnie z przepisami polskiego prawa (ustawa o wspieraniu termomodernizacji, t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 554) zmniejszenie zapotrzebowania na ciepło jest częścią przedsięwzięcia niskoemisyjnego, które jest przedmiotem wsparcia ze środków Funduszu Termomodernizacji i Remontów. Preferowana jest pełna termomodernizacja, czyli docieplenie przegród budowlanych, wymiana okien, zmiana źródła ciepła, zastosowanie OZE. Tak przeprowadzona termomodernizacja przyczyni się do zmniejszenia zapotrzebowania na energię na poziomie ok. 30%. Środek kwalifikuje się do objęcia go obszarem interwencji wskazanym w załączniku do rozporządzenia w sprawie RRF ze współczynnikami zmiany klimatu na poziomie odpowiednio 40-100%. Nie oczekuje się, aby środek doprowadził do znacznych emisji gazów cieplarnianych, ponieważ: — program renowacji może potencjalnie zmniejszyć zużycie energii, zwiększyć efektywność energetyczną, prowadząc do znacznej poprawy charakterystyki energetycznej przedmiotowych budynków oraz znacznie ograniczyć emisje gazów cieplarnianych. W związku z tym przyczyni się on do osiągnięcia krajowego celu w zakresie zwiększenia efektywności energetycznej w skali roku, określonego zgodnie z dyrektywą w sprawie efektywności energetycznej (2012/27/UE) i ustalonym na poziomie krajowym wkładem w wykonanie porozumienia klimatycznego z Paryża;

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

		— środek ten doprowadzi do znacznego ograniczenia emisji gazów cieplarnianych. Planowane do realizacji inwestycje prowadzić będą do ograniczenie emisji gazów cieplarnianych, zatem wnoszą istotny wkład w realizację celu. Ponadto środki te prowadzą do znacznej poprawy środowiska (głównie ze względu na ograniczenie zanieczyszczeń) oraz zdrowia publicznego, w szczególności na obszarach, na których unijne normy jakości powietrza określone w dyrektywie 2008/50/UE są przekroczone.
Adaptacja do zmian klimatu: Czy oczekuje się, że środek doprowadzi do zwiększonego niekorzystnego wpływu obecnego i spodziewanego przyszłego klimatu na samo działanie lub na ludność, przyrodę lub aktywa?	X	Analiza obecnego i przyszłego klimatu wskazuje, że budynki oraz infrastruktura mogą być narażone na fale upałów. Termomodernizacja budynków przyczyni się do zagwarantowania osobom w nich przebywającym komfortu cieplnego nawet przy ekstremalnie wysokich temperaturach. Pośrednie skutki reformy nie będą wywierać niekorzystnego wpływu na cel środowiskowy w perspektywie cyku życia. Niektóre inwestycje nie mają istotnego znaczenia dla adaptacji do zmian klimatu. Ich zadaniem jest ograniczenie emisji gazów cieplarnianych.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich: Czy przewiduje się, że środek będzie zagrażał: (i) dobremu stanowi lub dobremu potencjałowi ekologicznemu jednolitych części wód, w tym wód powierzchniowych i wód gruntowych lub (ii) dobremu stanowi środowiska wód morskich?		
Przejsie na gospodarkę o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i ich recykling: Czy oczekuje się, że środek: (i) prowadzi do znacznego zwiększenia wytwarzania, spalania lub unieszkodliwiania odpadów, z wyjątkiem spalania odpadów niebezpiecznych nienadających się do recyklingu lub (ii) doprowadzi do poważnej nieefektywności w zakresie bezpośredniego lub pośredniego korzystania z	X	Przeprowadzenie działań w zakresie wymiany źródeł ciepła z założeniem, iż ciepło powinno być wytwarzane w oparciu o źródła niskoemisyjne, kogeneracyjne, odnawialne lub gazowe, oznacza zgodność planowanych działań z celem GOZ. Wszystkie działania podejmowane w ramach środka (wymiana źródeł ciepła wraz z termomodernizacją) prowadzić mają do większej zasobooszczędności budynków. Zgodnie z Dyrektywą odpadową 2008/98/WE (art. 11, ust. 2, pkt b), wymaganie dotyczące osiągnięcia co najmniej 70% ponownego użycia, recyklingu i odzysku odpadów budowlanych i rozbiórkowych zostanie wdrożone do krajowego porządku prawnego. W związku z tym, automatycznie, działania ubiegające się o

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

jakiegokolwiek zasobu naturalnego na dowolnym etapie jego cyklu życia, która nie zostanie ograniczona do minimum za pomocą odpowiednich środków lub (iii) spowoduje poważne i długoterminowe szkody dla środowiska w kontekście gospodarki o obiegu zamkniętym?		wsparcie, będą musiały wykazać spełnienie tego warunku.
Zapobieganie zanieczyszczeniu i jego kontrola: Czy oczekuje się, że środek doprowadzi do istotnego zwiększenia poziomu emisji zanieczyszczeń do powietrza, wody lub gleby?	X	Celem działania jest ograniczenie emisji zanieczyszczeń, szczególnie do powietrza, co wpłynie bezpośrednio na znaczące obniżenie stężeń zanieczyszczeń w powietrzu oraz obniżenie emisyjności. W wyniku zmiany źródeł ciepła na niskoemisyjne oraz zmniejszenia zużycia energii na ogrzewanie budynków, nastąpi zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do powietrza. W efekcie, na terenie większości gmin, pozwoli to osiągnąć poziomy dopuszczalne określone dla pyłu zawieszanego PM10 i PM2,5 oraz poziom docelowy określony dla benzo(a)pirenu.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów: Czy przewiduje się, że środek: (i) będzie w znacznym stopniu szkodliwy dla dobrego stanu i odporności ekosystemów lub (ii) będzie szkodliwy dla stanu zachowania siedlisk i gatunków, w tym siedlisk i gatunków objętych zakresem zainteresowania Unii?	X	Inwestycje wspierane w ramach środka nie mają istotnego przewidywalnego wpływu na ten cel środowiskowy, biorąc pod uwagę zarówno jego bezpośrednie, jak i najistotniejsze pośrednie skutki w całym cyklu życia. Inwestycje związane z termomodernizacją budynków mieszkalnych nie dotyczą budynków znajdujących się na obszarach wrażliwych pod względem różnorodności biologicznej (w tym w sieci obszarów chronionych Natura 2000, w miejscach światowego dziedzictwa UNESCO i na obszarach o zasadniczym znaczeniu dla różnorodności biologicznej, jak również innych obszarów chronionych). Środek nie będzie wpływał niekorzystnie na stan i odporność ekosystemów, ani nie będzie szkodliwy dla zachowania siedlisk i gatunków objętych zainteresowaniem UE. W celu wspierania ochrony bioróżnorodności przy wyborze projektów stawiane będą warunki: – stosowania roślin energetycznych nie będących gatunkami obcymi, – konieczności spełnienia wymagań dyrektywy 2018/2001 OZE, przy pozyskaniu surowca z biomasy

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

Tabela 10. Lista kontrolna do oceny projektów w ramach CP2(ii)

CP2(ii) wspieranie energii odnawialnej zgodnie z dyrektywą (UE) 2018/2001, w tym określonymi w niej kryteriami zrównoważonego rozwoju			
Typy projektów: budowa instalacji do produkcji biopłynów i biometanu, biopaliw II i III generacji			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czynić poważnych szkód”</i>	<i>Tak</i>	<i>Nie</i>	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie ma pośredni pozytywny wpływ na ten cel poprzez zmniejszenie zużycia paliw kopalnych. Środek ten jest kompatybilny z osiągnięciem celu polegającego na zmniejszeniu emisji gazów cieplarnianych do 2030 r. oraz z celem polegającym na osiągnięciu neutralności klimatycznej do 2050 r. Mogą wystąpić jednak skutki w postaci lokalnego zwiększenia emisji do powietrza, które należy eliminować poprzez dobór metod i środków służących ochronie środowiska w procesach inwestycyjnych.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Budowa instalacji nie będzie miała negatywnego wpływu na adaptację obszarów zajętych pod te inwestycje do zmian klimatu. Inwestycje realizowane przez podmioty uwzględniać powinny i obejmować ocenę dotyczącą ryzyka zmian klimatu.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Nie przewiduje się wpływu planowanych działań na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych i morskich. Interwencja będzie ukierunkowana na przedsięwzięcia dot. produkcji energii z biomasy. W procesach inwestycyjnych wszystkie podmioty obowiązane są do dotrzymywania ustalonych poziomów i limitów w określonych pozwoleniach środowiskowych.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Nie przewiduje się negatywnego wpływu realizowanych działań związanych z realizacją instalacji na gospodarkę o obiegu zamkniętym. Wręcz przeciwnie, instalacje będą mogły wykorzystywać odpady biodegradowalne stanowiące produkty uboczne lub odpady z procesów produkcji, wpływając na zmniejszenie odpadów. Nastąpi pozytywny wpływ na gospodarkę odpadową, oraz zmniejszenie wykorzystania paliw kopalnych.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola	X		
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie ma nieznaczący przewidywalny wpływ na ten cel środowiskowy. Projekty realizowane będą z zastosowaniem odpowiednich środków w celu ochrony bioróżnorodności i ekosystemów podczas prac budowlanych.

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

Typy projektów: budowa i rozbudowa instalacji odnawialnych źródeł energii w zakresie wytwarzania energii elektrycznej (również z magazynami energii działającymi na potrzeby danego źródła OZE oraz przyłączeniem do sieci), w tym z zapewnieniem możliwości usuwania i unieszkodliwiania wyrobów zawierających azbest przed dokonaniem montażu instalacji			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód”</i>	<i>Tak</i>	<i>Nie</i>	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie objęte jest rodzajem interwencji w załączniku do rozporządzenia RRF ze współczynnikiem do obliczania wsparcia na cele związane ze zmianą klimatu na poziomie 100%.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Budowa instalacji OZE nie będzie miała negatywnego wpływu na adaptację obszarów zajętych pod te inwestycje do zmian klimatu. Same instalacje OZE są stosunkowo odporne na ekstremalne zjawiska pogodowe.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Nie przewiduje się wpływu planowanych działań na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych i morskich. Interwencja będzie ukierunkowana na przedsięwzięcia dot. pozyskania energii słonecznej, realizację małej energetyki wiatrowej, pozyskanie energii z biomasy i biogazu, ale także wzrost znaczenia wody. W procesach inwestycyjnych wszystkie podmioty obowiązane są do dotrzymywania ustalonych poziomów i limitów w określonych pozwoleniach środowiskowych.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Nie przewiduje się negatywnego wpływu realizowanych działań związanych z OZE i infrastrukturą powiązaną na gospodarkę o obiegu zamkniętym. Działanie będzie wpływać pozytywnie na stopień wykorzystania zasobów nieodnawialnych poprzez zastąpienie ich OZE. Nastąpi pozytywny wpływ na gospodarkę odpadową, poprzez zmniejszenie ilości powstających odpadów, wynikające z racjonalnego zużycia zasobów.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola	X		
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	X		
Typy projektów: budowa i rozbudowa instalacji odnawialnych źródeł energii w zakresie wytwarzania ciepła (również z magazynami ciepła działającymi na potrzeby danego źródła OZE)			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z</i>	<i>Tak</i>	<i>Nie</i>	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

<i>koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód”</i>			
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie objęte jest rodzajem interwencji w załączniku do rozporządzenia RRF ze współczynnikiem do obliczania wsparcia na cele związane ze zmianą klimatu na poziomie 100%.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Budowa instalacji OZE nie będzie miała negatywnego wpływu na adaptację obszarów zajętych pod te inwestycje do zmian klimatu. Same instalacje OZE są stosunkowo odporne na ekstremalne zjawiska pogodowe.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Nie przewiduje się wpływu planowanych działań na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych i morskich. Interwencja będzie ukierunkowana na przedsięwzięcia dot. pozyskania energii słonecznej, realizację małej energetyki wiatrowej, pozyskanie energii z biomasy i biogazu, a także wzrost znaczenia geotermii, wody oraz pomp ciepła w ciepłownictwie systemowym oraz indywidualnym. W procesach inwestycyjnych wszystkie podmioty obowiązane są do dotrzymywania ustalonych poziomów i limitów w określonych pozwoleniach środowiskowych.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Nie przewiduje się negatywnego wpływu realizowanych działań związanych z OZE i infrastrukturą powiązaną na gospodarkę o obiegu zamkniętym. Działanie będzie wpływać pozytywnie na stopień wykorzystania zasobów nieodnawialnych poprzez zastąpienie ich OZE. Nastąpi pozytywny wpływ na gospodarkę odpadową, poprzez zmniejszenie ilości powstających odpadów, wynikające z racjonalnego zużycia zasobów.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola	X		
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	X		
Typy projektów: budowa/rozbudowa/przebudowa lokalnych źródeł energii produkujących energię elektryczną i/lub ciepło/paliwa zdekarbonizowane z OZE na potrzeby lokalne, niewymagająca przesyłania jej na duże odległości w oparciu o lokalne zidentyfikowane zasoby lub wraz z infrastrukturą sieciową			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z</i>	Tak	Nie	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

<i>zasadą „nie czyni poważnych szkód”</i>			
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie objęte jest rodzajem interwencji w załączniku do rozporządzenia RRF ze współczynnikiem do obliczania wsparcia na cele związane ze zmianą klimatu na poziomie 100%.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Budowa instalacji OZE nie będzie miała negatywnego wpływu na adaptację obszarów zajętych pod te inwestycje do zmian klimatu. Same instalacje OZE są stosunkowo odporne na ekstremalne zjawiska pogodowe.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Nie przewiduje się wpływu planowanych działań na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych i morskich. Interwencja będzie ukierunkowana na przedsięwzięcia dot. pozyskania energii słonecznej, realizację małej energetyki wiatrowej, pozyskanie energii z biomasy i biogazu, a także wzrost znaczenia geotermii, wody oraz pomp ciepła w ciepłownictwie systemowym oraz indywidualnym. W procesach inwestycyjnych wszystkie podmioty obowiązane są do dotrzymywania ustalonych poziomów i limitów w określonych pozwoleniach środowiskowych.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Nie przewiduje się negatywnego wpływu realizowanych działań związanych z OZE i infrastrukturą powiązaną na gospodarkę o obiegu zamkniętym. Działanie będzie wpływać pozytywnie na stopień wykorzystania zasobów nieodnawialnych poprzez zastąpienie ich OZE. Nastąpi pozytywny wpływ na gospodarkę odpadową, poprzez zmniejszenie ilości powstających odpadów, wynikające z racjonalnego zużycia zasobów.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola	X		
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	X		

Tabela 10.1 Ocena merytoryczna typów projektów pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód” w odniesieniu do celów środowiskowych

CP2(ii) wspieranie energii odnawialnej zgodnie z dyrektywą (UE) 2018/2001, w tym określonymi w niej kryteriami zrównoważonego rozwoju		
Typy projektów: budowa instalacji do produkcji biopłynów i biometanu, biopaliw II i III generacji		
Pytania	nie	Uzasadnienie merytoryczne
Łagodzenie zmian klimatu: Czy oczekuje się, że środek		

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

doprowadzi do znacznych emisji gazów cieplarnianych?		
Adaptacja do zmian klimatu: Czy oczekuje się, że środek doprowadzi do zwiększonego niekorzystnego wpływu obecnego i spodziewanego przyszłego klimatu na samo działanie lub na ludność, przyrodę lub aktywa?		
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich: Czy przewiduje się, że środek będzie zagrażał: (i) dobremu stanowi lub dobremu potencjałowi ekologicznemu jednolitych części wód, w tym wód powierzchniowych i wód gruntowych lub (ii) dobremu stanowi środowiska wód morskich?		
Przejsście na gospodarkę o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i ich recykling: Czy oczekuje się, że środek: (i) prowadzi do znacznego zwiększenia wytwarzania, spalania lub unieszkodliwiania odpadów, z wyjątkiem spalania odpadów niebezpiecznych nienadających się do recyklingu lub (ii) doprowadzi do poważnej nieefektywności w zakresie bezpośredniego lub pośredniego korzystania z jakiegokolwiek zasobu naturalnego na dowolnym etapie jego cyklu życia, która nie zostanie ograniczona do minimum za pomocą odpowiednich środków lub (iii) spowoduje poważne i długoterminowe szkody dla środowiska w kontekście gospodarki o obiegu zamkniętym?		

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

Zapobieganie zanieczyszczeniu i jego kontrola: Czy oczekuje się, że środek doprowadzi do istotnego zwiększenia poziomu emisji zanieczyszczeń do powietrza, wody lub gleby?	X	Pośrednim efektem działania jest ograniczenie emisji zanieczyszczeń, szczególnie do powietrza, co wpłynie bezpośrednio na znaczące obniżenie stężeń zanieczyszczeń w powietrzu oraz obniżenie emisyjności. Możliwe lokalne zanieczyszczenie powietrza w wyniku realizacji instalacji produkcyjnych- na etapie eksploatacji mogą wystąpić emisje substancji złownonych do powietrza, jednak przy zastosowaniu odpowiednich technologii hermetyzacji nie będą to emisje istotne. Ww. oddziaływanie będzie minimalizowane poprzez stosowanie rozwiązań zgodnie z wymaganiami obowiązującego prawa oraz ustaleniami postępowania środowiskowego jakie musi zostać przeprowadzone dla każdej tego typu inwestycji.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów: Czy przewiduje się, że środek: (i) będzie w znacznym stopniu szkodliwy dla dobrego stanu i odporności ekosystemów lub (ii) będzie szkodliwy dla stanu zachowania siedlisk i gatunków, w tym siedlisk i gatunków objętych zakresem zainteresowania Unii?		
Typy projektów: budowa i rozbudowa instalacji odnawialnych źródeł energii w zakresie wytwarzania energii elektrycznej (również z magazynami energii działającymi na potrzeby danego źródła OZE oraz przyłączeniem do sieci), w tym z zapewnieniem możliwości usuwania i unieszkodliwiania wyrobów zawierających azbest przed dokonaniem montażu instalacji		
Pytania	nie	Uzasadnienie merytoryczne
Łagodzenie zmian klimatu: Czy oczekuje się, że środek doprowadzi do znacznych emisji gazów cieplarnianych?		
Adaptacja do zmian klimatu: Czy oczekuje się, że środek doprowadzi do zwiększonego niekorzystnego wpływu obecnego i spodziewanego przyszłego klimatu na samo działanie lub na ludność, przyrodę lub aktywa?		
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich: Czy przewiduje się, że środek będzie zagrażał: (i) dobremu stanowi lub dobremu potencjałowi		

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

ekologicznemu jednolitych części wód, w tym wód powierzchniowych i wód gruntowych lub (ii) dobremu stanowi środowiska wód morskich?		
Przejsie na gospodarkę o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i ich recykling: Czy oczekuje się, że środek: (i) prowadzi do znacznego zwiększenia wytwarzania, spalania lub unieszkodliwiania odpadów, z wyjątkiem spalania odpadów niebezpiecznych nienadających się do recyklingu lub (ii) doprowadzi do poważnej nieefektywności w zakresie bezpośredniego lub pośredniego korzystania z jakiegokolwiek zasobu naturalnego na dowolnym etapie jego cyklu życia, która nie zostanie ograniczona do minimum za pomocą odpowiednich środków lub (iii) spowoduje poważne i długoterminowe szkody dla środowiska w kontekście gospodarki o obiegu zamkniętym?		
Zapobieganie zanieczyszczeniu i jego kontrola: Czy oczekuje się, że środek doprowadzi do istotnego zwiększenia poziomu emisji zanieczyszczeń do powietrza, wody lub gleby?	X	Nie przewiduje się istotnego zwiększenia emisji zanieczyszczeń w związku z realizacją działań związanych z instalacjami OZE. Na etapie realizacji działań mogą wystąpić emisje zanieczyszczeń do powietrza z maszyn roboczych i środków transportu. Nie przewiduje się wystąpienia jakichkolwiek emisji do wody i gleby.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów: Czy przewiduje się, że środek: (i) będzie w znacznym stopniu szkodliwy dla dobrego stanu i odporności ekosystemów lub (ii) będzie szkodliwy dla stanu zachowania siedlisk i gatunków, w tym siedlisk i gatunków	X	Inwestycje OZE oraz towarzysząca infrastruktura w fazie budowy i demontażu (a częściowo również w fazie eksploatacji) mogą wpływać na stan ekosystemów ze względu na potencjalne generowanie emisji i odpadów. W pozwoleniach środowiskowych odnoszących się do tych inwestycji należy wprowadzić wymagania minimalizujące tego rodzaju wpływy. Minimalizacja stopnia szkodliwości w tym obszarze jest technicznie wykonalna. Turbiny wiatrowe mogą stanowić zagrożenie dla ptaków. Z kolei budowa wielkopowierzchniowych instalacji

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

objętych zakresem zainteresowania Unii?	fotowoltaicznych może spowodować zakłócenia w funkcjonowaniu siedlisk. Energetyka wodna może powodować utrudnienia dla ichtiofauny i innych organizmów wodnych w sytuacji zmiany poziomu piętrzenia lub zmian reżimu hydrologicznego. Pozytywnym długoterminowym aspektem realizacji inwestycji w zakresie odnawialnych źródeł energii, będzie poprawa stanu różnorodności biologicznej i obszarów chronionych w wyniku zmniejszenia emisji zanieczyszczeń do powietrza i racjonalnego zużycia zasobów. Lokalizacja inwestycji będzie oceniana w procedurze mającej oparcie w przepisach ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 247 z późn. zm.). Procedura ta zapewnia właściwy poziom ochrony terenów wrażliwych z punktu widzenia bioróżnorodności i jest zgodna z wymaganiami Dyrektywy EIA oraz z wymaganiami Artykułu 6(3) Dyrektywy siedliskowej i Artykułu 5 Dyrektywy ptasiej. Zakłada się, że procedura ocen oddziaływania na środowisko zastosowana do każdego indywidualnego projektu realizowanego w ramach reformy pozwoli na zaprojektowanie odpowiedniej lokalizacji inwestycji i zastosowanie takich rozwiązań technicznych, które zminimalizują ryzyko szkodliwości dla stanu zachowania siedlisk i gatunków.	
Typy projektów: budowa i rozbudowa instalacji odnawialnych źródeł energii w zakresie wytwarzania ciepła (również z magazynami ciepła działającymi na potrzeby danego źródła OZE)		
Pytania	nie	Uzasadnienie merytoryczne
Łagodzenie zmian klimatu: Czy oczekuje się, że środek doprowadzi do znacznych emisji gazów cieplarnianych?		
Adaptacja do zmian klimatu: Czy oczekuje się, że środek doprowadzi do zwiększonego niekorzystnego wpływu obecnego i spodziewanego przyszłego klimatu na samo działanie lub na ludność, przyrodę lub aktywa?		
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich: Czy przewiduje się, że środek będzie zagrażał: (i) dobremu stanowi lub dobremu potencjałowi		

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

ekologicznemu jednolitych części wód, w tym wód powierzchniowych i wód gruntowych lub (ii) dobremu stanowi środowiska wód morskich?		
Przejsie na gospodarkę o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i ich recykling: Czy oczekuje się, że środek: (i) prowadzi do znacznego zwiększenia wytwarzania, spalania lub unieszkodliwiania odpadów, z wyjątkiem spalania odpadów niebezpiecznych nienadających się do recyklingu lub (ii) doprowadzi do poważnej nieefektywności w zakresie bezpośredniego lub pośredniego korzystania z jakiegokolwiek zasobu naturalnego na dowolnym etapie jego cyklu życia, która nie zostanie ograniczona do minimum za pomocą odpowiednich środków lub (iii) spowoduje poważne i długoterminowe szkody dla środowiska w kontekście gospodarki o obiegu zamkniętym?		
Zapobieganie zanieczyszczeniu i jego kontrola: Czy oczekuje się, że środek doprowadzi do istotnego zwiększenia poziomu emisji zanieczyszczeń do powietrza, wody lub gleby?	X	Nie przewiduje się istotnego zwiększenia emisji zanieczyszczeń w związku z realizacją działań związanych z instalacjami OZE. Na etapie realizacji działań mogą wystąpić emisje zanieczyszczeń do powietrza z maszyn roboczych i środków transportu. Nie przewiduje się wystąpienia jakichkolwiek emisji do wody i gleby.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów: Czy przewiduje się, że środek: (i) będzie w znacznym stopniu szkodliwy dla dobrego stanu i odporności ekosystemów lub (ii) będzie szkodliwy dla stanu zachowania siedlisk i gatunków, w tym siedlisk i gatunków	X	Inwestycje OZE oraz towarzysząca infrastruktura w fazie budowy i demontażu (a częściowo również w fazie eksploatacji) mogą wpływać na stan ekosystemów ze względu na potencjalne generowanie emisji i odpadów. W pozwoleniach środowiskowych odnoszących się do tych inwestycji należy wprowadzić wymagania minimalizujące tego rodzaju wpływy. Minimalizacja stopnia szkodliwości w tym obszarze jest technicznie wykonalna. Turbiny wiatrowe mogą stanowić zagrożenie dla ptaków. Z kolei budowa wielkopowierzchniowych instalacji

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

objętych zakresem zainteresowania Unii?		fotowoltaicznych może spowodować zakłócenia w funkcjonowaniu siedlisk. Energetyka wodna może powodować utrudnienia dla ichtiofauny i innych organizmów wodnych w sytuacji zmiany poziomu piętrzenia lub zmian reżimu hydrologicznego. Pozytywnym długoterminowym aspektem realizacji inwestycji w zakresie odnawialnych źródeł energii, będzie poprawa stanu różnorodności biologicznej i obszarów chronionych w wyniku zmniejszenia emisji zanieczyszczeń do powietrza i racjonalnego zużycia zasobów. Lokalizacja inwestycji będzie oceniana w procedurze mającej oparcie w przepisach ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 247 z późn. zm.). Procedura ta zapewnia właściwy poziom ochrony terenów wrażliwych z punktu widzenia bioróżnorodności i jest zgodna z wymaganiami Dyrektywy EIA oraz z wymaganiami Artykułu 6(3) Dyrektywy siedliskowej i Artykułu 5 Dyrektywy ptasiej. Zakłada się, że procedura ocen oddziaływania na środowisko zastosowana do każdego indywidualnego projektu realizowanego w ramach reformy pozwoli na zaprojektowanie odpowiedniej lokalizacji inwestycji i zastosowanie takich rozwiązań technicznych, które zminimalizują ryzyko szkodliwości dla stanu zachowania siedlisk i gatunków.
Typy projektów: budowa/rozbudowa/przebudowa lokalnych źródeł energii produkujących energię elektryczną i/lub ciepło/paliwa zdekarbonizowane z OZE na potrzeby lokalne, niewymagająca przesyłania jej na duże odległości w oparciu o lokalne zidentyfikowane zasoby lub wraz z infrastrukturą sieciową		
Pytania	nie	Uzasadnienie merytoryczne
Łagodzenie zmian klimatu: Czy oczekuje się, że środek doprowadzi do znacznych emisji gazów cieplarnianych?		
Adaptacja do zmian klimatu: Czy oczekuje się, że środek doprowadzi do zwiększonego niekorzystnego wpływu obecnego i spodziewanego przyszłego klimatu na samo działanie lub na ludność, przyrodę lub aktywa?		
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich: Czy przewiduje się, że środek będzie zagrażał:		

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

(i) dobremu stanowi lub dobremu potencjałowi ekologicznemu jednolitych części wód, w tym wód powierzchniowych i wód gruntowych lub (ii) dobremu stanowi środowiska wód morskich?		
Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i ich recykling: Czy oczekuje się, że środek: (i) prowadzi do znacznego zwiększenia wytwarzania, spalania lub unieszkodliwiania odpadów, z wyjątkiem spalania odpadów niebezpiecznych nienadających się do recyklingu lub (ii) doprowadzi do poważnej nieefektywności w zakresie bezpośredniego lub pośredniego korzystania z jakiegokolwiek zasobu naturalnego na dowolnym etapie jego cyklu życia, która nie zostanie ograniczona do minimum za pomocą odpowiednich środków lub (iii) spowoduje poważne i długoterminowe szkody dla środowiska w kontekście gospodarki o obiegu zamkniętym?		
Zapobieganie zanieczyszczeniu i jego kontrola: Czy oczekuje się, że środek doprowadzi do istotnego zwiększenia poziomu emisji zanieczyszczeń do powietrza, wody lub gleby?	X	Nie przewiduje się istotnego zwiększenia emisji zanieczyszczeń w związku z realizacją działań związanych z instalacjami OZE. Na etapie realizacji działań mogą wystąpić emisje zanieczyszczeń do powietrza z maszyn roboczych i środków transportu. Nie przewiduje się wystąpienia jakichkolwiek emisji do wody i gleby.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów: Czy przewiduje się, że środek: (i) będzie w znacznym stopniu szkodliwy dla dobrego stanu i odporności ekosystemów lub (ii) będzie szkodliwy dla stanu zachowania siedlisk i gatunków,	X	Inwestycje OZE oraz towarzysząca infrastruktura w fazie budowy i demontażu (a częściowo również w fazie eksploatacji) mogą wpływać na stan ekosystemów ze względu na potencjalne generowanie emisji i odpadów. W pozwoleniach środowiskowych odnoszących się do tych inwestycji należy wprowadzić wymagania minimalizujące tego rodzaju wpływy. Minimalizacja stopnia szkodliwości w tym obszarze jest technicznie wykonalna.

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

w tym siedlisk i gatunków objętych zakresem zainteresowania Unii?	Turbiny wiatrowe mogą stanowić zagrożenie dla ptaków. Z kolei budowa wielkopowierzchniowych instalacji fotowoltaicznych może spowodować zakłócenia w funkcjonowaniu siedlisk. Energetyka wodna może powodować utrudnienia dla ichtiofauny i innych organizmów wodnych w sytuacji zmiany poziomu piętrzenia lub zmian reżimu hydrologicznego. Pozytywnym długoterminowym aspektem realizacji inwestycji w zakresie odnawialnych źródeł energii, będzie poprawa stanu różnorodności biologicznej i obszarów chronionych w wyniku zmniejszenia emisji zanieczyszczeń do powietrza i racjonalnego zużycia zasobów. Lokalizacja inwestycji będzie oceniana w procedurze mającej oparcie w przepisach ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 247 z późn. zm.). Procedura ta zapewnia właściwy poziom ochrony terenów wrażliwych z punktu widzenia bioróżnorodności i jest zgodna z wymaganiami Dyrektywy EIA oraz z wymaganiami Artykułu 6(3) Dyrektywy siedliskowej i Artykułu 5 Dyrektywy ptasiej. Zakłada się, że procedura ocen oddziaływania na środowisko zastosowana do każdego indywidualnego projektu realizowanego w ramach reformy pozwoli na zaprojektowanie odpowiedniej lokalizacji inwestycji i zastosowanie takich rozwiązań technicznych, które zminimalizują ryzyko szkodliwości dla stanu zachowania siedlisk i gatunków.

Priorytet V Zrównoważona mobilność miejska

Tabela 11 Lista kontrolna do oceny projektów w ramach CP2(viii)

CP2(viii) wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej jako elementu transformacji w kierunku gospodarki zeroemisyjnej			
Typy projektów: Zakup oraz modernizacje niskoemisyjnego taboru trolejbusowego i autobusowego oraz zeroemisyjnego taboru szynowego dla połączeń miejskich i podmiejskich wraz z niezbędną infrastrukturą. W przypadku taboru autobusowego, wsparciem będą objęte pojazdy spełniające wymogi dla „ekologicznie czystych pojazdów” w rozumieniu dyrektywy 2009/33/WE, przy czym zakup taboru innego niż bezemisyjny będzie możliwy tylko w przypadku, gdy zakup taboru bezemisyjnego nie będzie uzasadniony z przyczyn eksploatacyjnych lub technicznych.			
Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z	Tak	Nie	Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

zasadą „nie czyni poważnych szkód”			
Łagodzenie zmian klimatu		X	Środek kwalifikuje się do objęcia go obszarem interwencji z załącznika do rozporządzenia w sprawie RRF ze współczynnikiem zmiany klimatu na poziomie 100 %. Cel środka i charakter tego obszaru interwencji bezpośrednio przyczyniają się do realizacji celu w zakresie łagodzenia zmian klimatu. Jednocześnie inwestycje w tabor o napędzie elektrycznym wymagają zmiany krajowego miksu energetycznego, co jest realizowane zgodnie z zapisami dokumentów strategicznych kraju, takich jak Krajowy plan na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030 oraz Polityka energetyczna Polski do 2040 r., gdzie jako jeden z trzech filarów transformacji energetycznej kraju wskazuje się zeroemisyjny system energetyczny.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Działalność wspierana w ramach środka ma nieznaczny przewidywalny wpływ na ten cel środowiskowy, biorąc pod uwagę zarówno jego bezpośrednie, jak i najistotniejsze pośrednie skutki w całym cyklu życia. W ocenie oddziaływania na środowisko Krajowych ram polityki rozwoju infrastruktury paliw alternatywnych, przeprowadzonej zgodnie z dyrektywą 2001/42/WE, zwrócono uwagę, że przy projektowaniu infrastruktury ładowania pojazdów powinno się uwzględniać jej odporność na skutki zmian klimatu. Wymiana taboru na nowoczesny będzie uwzględniać wyposażenie go w urządzenia klimatyzacyjne.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie nie będzie miało zasadniczego wpływu na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych i morskich. W procesach inwestycyjnych (tutaj: budowa infrastruktury) wszystkie podmioty obowiązane są do dotrzymywania ustalonych poziomów i limitów w określonych pozwoleniach środowiskowych. Przewiduje się, że po zrealizowaniu inwestycji, pośrednio i bezpośrednio, w perspektywie długoterminowej, realizacja działań będzie miała pozytywny wpływ na środowisko wodne, w związku z prawdopodobnym zwiększeniem w transporcie udziału paliw alternatywnych. Powinno to spowodować zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do powietrza, z których część przenika potem do wód.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Ze względu na swój charakter i zakres projektowanych inwestycji, działanie nie powinno mieć żadnego albo nie mieć znaczącego przewidywalnego wpływu na cel środowiskowy gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling, związanego z bezpośrednimi i pierwotnymi pośrednimi skutkami środka w całym jego cyklu życia, i jako taki uznaje się go za zgodny z zasadą w odniesieniu do omawianego celu.

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Działalność wspierana w ramach środka nie ma znaczącego przewidywalnego wpływu na ten cel środowiskowy. Eksploatacja nowoczesnego taboru doprowadzi do istotnego zmniejszenia poziomu emisji zanieczyszczeń do powietrza, wody lub gleby.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie ma nieznaczny przewidywalny wpływ na ten cel środowiskowy. Projekty realizowane będą z zastosowaniem odpowiednich środków w celu ochrony bioróżnorodności i ekosystemów podczas prac budowlanych. Można wskazać na niewielki pośredni pozytywny wpływ na ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów w związku z ograniczeniem hałasu, zmniejszeniem emisji zanieczyszczeń do powietrza oraz ograniczeniem emisji do wód i gleb.
Typy projektów: budowa, rozbudowa i przebudowa infrastruktury transportu publicznego, w tym dostosowanie jej do potrzeb osób z niepełnosprawnościami			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód”</i>	<i>Tak</i>	<i>Nie</i>	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu		X	Cel środka i charakter tego obszaru interwencji ma pozytywny mniej znaczący przewidywany wpływ na realizację celu w zakresie łagodzenia zmian klimatu. Środek kwalifikuje się do objęcia go obszarem interwencji z załącznika do rozporządzenia w sprawie RRF. Budowa infrastruktury drogowej będzie prowadzić do poprawy płynności ruchu, co sprzyjać będzie zmniejszeniu emisji gazów cieplarnianych z transportu drogowego.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Środek nie przyczyni się do zwiększenia wpływu na obecny klimat ze względu na zakres przewidzianych działań.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działalność wspierana w ramach środka ma nieznaczny przewidywalny wpływ na zrównoważone wykorzystywanie i ochronę zasobów wodnych i morskich, biorąc pod uwagę zarówno jej bezpośrednie, jak i najistotniejsze pośrednie skutki w całym cyklu życia. Nie zidentyfikowano żadnego ryzyka degradacji środowiska związanego z zachowaniem jakości wody i deficytem wody. Oddziaływania związane z realizacją działań infrastrukturalnych należy uznać za pomijalnie małe.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Nie przewiduje się, aby realizacja inwestycji polegających na kompleksowych inwestycjach dotyczących budowy i przebudowy infrastruktury publicznego transportu zbiorowego mogła istotnie przyczynić się do zwiększenia ilości powstających odpadów. Planowane działania powinny zmierzać do ograniczania wytwarzania odpadów w trakcie budowy oraz usprawniać proces ponownego używania materiałów i poddawania ich wysokiej jakości recyklingowi

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

			dzięki ich selektywnemu usuwaniu za pomocą dostępnych systemów sortowania odpadów z budowy. Realizacja działania przyczyni się do zmniejszenia zużycia paliw kopalnych (wpływ na rozwój transportu publicznego), tym samym będzie pozytywnie wpływać na GOZ.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Działania doprowadzą do zmniejszenia poziomu emisji zanieczyszczeń do powietrza, wody i gleby. Budowa elementów infrastruktury drogowej przyczyni się do poprawy płynności ruchu, co sprzyjać będzie zmniejszeniu emisji zanieczyszczeń do powietrza z transportu drogowego. Realizacja działań sprzyjająca zmianie modelu mobilności przez mieszkańców, przyczyni się do ograniczenia emisji zanieczyszczeń do powietrza.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie ma nieznaczny przewidywalny wpływ na ten cel środowiskowy. Projekty realizowane będą z zastosowaniem odpowiednich środków w celu ochrony bioróżnorodności i ekosystemów podczas prac budowlanych. Można wskazać na niewielki pośredni pozytywny wpływ na ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów w związku z ograniczeniem hałasu, zmniejszeniem emisji zanieczyszczeń do powietrza oraz ograniczeniem emisji do wód i gleb.
Typy projektów: inwestycje ograniczające indywidualny ruch zmotoryzowany i zwiększające ruch pieszy i rowerowy w centrach miast i ich obszarach funkcjonalnych			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód”</i>	<i>Tak</i>	<i>Nie</i>	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie ma pozytywny przewidywany wpływ na ten cel. Działalność wspierana w ramach środka - budowa ścieżek rowerowych kwalifikuje się do objęcia obszarem interwencji 075 w załączniku do rozporządzenia w sprawie RRF ze współczynnikiem do obliczania wsparcia na cele związane ze zmianą klimatu na poziomie do 100%.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Działania wspierane w ramach środka nie mają znaczącego przewidywalnego wpływu na ten cel środowiskowy, związanego z bezpośrednimi i pierwotnymi pośrednimi skutkami środka w całym jego cyklu życia. Ścieżki rowerowe planuje się w miarę możliwości z uwzględnieniem towarzyszącej zieleni, pełniącej funkcję chłodzącą, co wpływa na poprawę warunków przemieszczania się i stanowi zachętę do korzystania ze zrównoważonych form mobilności.
Zrównoważone wykorzystywanie i		X	Działalność wspierana w ramach środka ma nieznaczny przewidywalny wpływ na zrównoważone wykorzystywanie i ochronę zasobów wodnych, biorąc pod uwagę zarówno jej

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

ochrona zasobów wodnych i morskich			bezpośrednie, jak i najistotniejsze pośrednie skutki w całym cyklu życia. Nie zidentyfikowano żadnego ryzyka degradacji środowiska związanego z zachowaniem jakości wody i deficytem wody. Oddziaływania związane z realizacją infrastruktury rowerowej i pieszej należy uznać za pomijalnie małe.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Działanie ma pośredni pozytywny przewidywalny wpływ na ten cel środowiskowy m.in. poprzez zmniejszenie zużycia paliw kopalnych (alternatywne rozwiązania do transportu samochodowego). Powstające niewielkie ilości odpadów w trakcie realizacji projektów nie będą miały wpływu na gospodarkę o obiegu zamkniętym.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Działania doprowadzą do zmniejszenia poziomu emisji zanieczyszczeń do powietrza, wody i gleby. Budowa infrastruktury i realizacja rozwiązań sprzyjająca zmianie modelu mobilności przez mieszkańców, przyczyni się do ograniczenia emisji zanieczyszczeń do powietrza.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie ma nieznaczny przewidywalny wpływ na ten cel środowiskowy. Projekty realizowane będą z zastosowaniem odpowiednich środków w celu ochrony bioróżnorodności i ekosystemów podczas prac budowlanych. Można wskazać na niewielki pośredni pozytywny wpływ na ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów w związku z ograniczeniem hałasu, zmniejszeniem emisji zanieczyszczeń do powietrza oraz ograniczeniem emisji do wód i gleb.
Typy projektów: inwestycje (budowa, rozbudowa i przebudowa) obejmujące systemy ITS wspierające dekarbonizację transportu i zrównoważoną mobilność, jak również rozwiązania umożliwiające integrację taryfową i wdrożenie koncepcji „Mobilność jako Usługa” (MaaS), w tym systemy biletowe i aplikacje planowania podróży			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód”</i>	Tak	Nie	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie nie uwzględnia rozwiązań, które będą powodować niekorzystny wpływ na klimat. Cel środka i charakter tego obszaru interwencji bezpośrednio przyczyniają się do realizacji celu w zakresie łagodzenia zmian klimatu. Działanie zgodne z zapisami dokumentów strategicznych kraju, takich jak Krajowy plan na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030 oraz Polityka energetyczna Polski do 2040 r., gdzie jako jeden z trzech filarów transformacji energetycznej kraju wskazuje się zeroemisyjny system energetyczny.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Działalność wspierana w ramach środka ma nieznaczny przewidywalny wpływ na ten cel środowiskowy, biorąc pod

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

			uwagę zarówno jego bezpośrednie, jak i najistotniejsze pośrednie skutki w całym cyklu życia. Realizowane działania powinny uwzględniać ocenę dotyczącą ryzyka zmian klimatu.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działalność wspierana w ramach środka ma nieznaczny przewidywalny wpływ na zrównoważone wykorzystywanie i ochronę zasobów wodnych i morskich, biorąc pod uwagę zarówno jej bezpośrednie, jak i najistotniejsze pośrednie skutki w całym cyklu życia. Nie zidentyfikowano żadnego ryzyka degradacji środowiska związanego z zachowaniem jakości wody i deficytem wody.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Ze względu na charakter wsparcia nie przewiduje się wpływu działań na gospodarkę o obiegu zamkniętym, ani na zwiększenie powstawania odpadów.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Działania doprowadzą do zmniejszenia poziomu emisji zanieczyszczeń do powietrza, wody i gleby. Realizacja działań sprzyjająca zmianie modelu mobilności przez mieszkańców, przyczyni się do ograniczenia emisji zanieczyszczeń do powietrza.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie ma pośredni pozytywny przewidywalny wpływ na ten cel środowiskowy m.in. poprzez poprawę stanu różnorodności biologicznej i ekosystemów w wyniku zmniejszenia emisji zanieczyszczeń do powietrza.
Typy projektów: Nie będą wspierane inwestycje w infrastrukturę drogową służącą dla indywidualnego ruchu samochodowego, z wyłączeniem: - obiektów P+R („parkuj i jedź”) zlokalizowanych na obrzeżach miast, w miejscach zapewniających integrację z publicznym transportem zbiorowym; - infrastruktury ładowania i tankowania pojazdów zeroemisyjnych, spełniającej wymogi Dyrektywy 2014/94/UE oraz zapewniającej niedyskryminacyjny dostęp dla wszystkich użytkowników – jeżeli nie ma możliwości finansowania inwestycji ze źródeł prywatnych lub z pomocy zwrotnej, a inwestycja uzasadniona jest odpowiednią analizą popytu i potrzeb. - środków ukierunkowanych na poprawę bezpieczeństwa niechronionych użytkowników dróg (w tym pieszych i rowerzystów) .			
Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód”	Tak	Nie	Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”
Łagodzenie zmian klimatu		X	Cel środka i charakter tego obszaru interwencji ma pozytywny mniej znaczący przewidywany wpływ na realizację celu w zakresie łagodzenia zmian klimatu. Budowa infrastruktury drogowej będzie prowadzić do poprawy płynności ruchu, co sprzyjać będzie zmniejszeniu emisji gazów cieplarnianych z transportu drogowego.

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

Adaptacja do zmian klimatu		X	Środek nie przyczyni się do zwiększenia wpływu na obecny klimat ze względu na zakres przewidzianych działań. Realizowane działania powinny uwzględniać ocenę dotyczącą ryzyka zmian klimatu.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działalność wspierana w ramach środka ma nieznaczny przewidywalny wpływ na zrównoważone wykorzystywanie i ochronę zasobów wodnych, biorąc pod uwagę zarówno jej bezpośrednie, jak i najistotniejsze pośrednie skutki w całym cyklu życia. Nie zidentyfikowano ryzyka degradacji środowiska związanego z zachowaniem jakości wody i deficytem wody, gdyż w procesach inwestycyjnych wszystkie podmioty obowiązane są do dotrzymywania ustalonych poziomów i limitów określonych w pozwoleniach środowiskowych. Oddziaływania związane z realizacją działań infrastrukturalnych należy uznać za pomijalnie małe.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Nie przewiduje się, aby realizacja inwestycji polegających na kompleksowych inwestycjach dotyczących budowy i przebudowy infrastruktury publicznego transportu zbiorowego mogła istotnie przyczynić się do zwiększenia ilości powstających odpadów. Planowane działania powinny zmierzać do ograniczania wytwarzania odpadów w trakcie budowy oraz usprawniać proces ponownego używania materiałów i poddawania ich wysokiej jakości recyklingowi dzięki ich selektywnemu usuwaniu za pomocą dostępnych systemów sortowania odpadów z budowy. Realizacja działania przyczyni się do zmniejszenia zużycia paliw kopalnych (wpływ na rozwój transportu publicznego), tym samym będzie pozytywnie wpływać na GOZ.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Działania doprowadzą do zmniejszenia poziomu emisji zanieczyszczeń do powietrza, wody i gleby. Budowa elementów infrastruktury drogowej przyczyni się do poprawy płynności ruchu, co sprzyjać będzie zmniejszeniu emisji zanieczyszczeń do powietrza z transportu drogowego. Realizacja działań sprzyjająca zmianie modelu mobilności przez mieszkańców, przyczyni się do ograniczenia emisji zanieczyszczeń do powietrza.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie ma nieznaczny przewidywalny wpływ na ten cel środowiskowy. Projekty realizowane będą z zastosowaniem odpowiednich środków w celu ochrony bioróżnorodności i ekosystemów podczas prac budowlanych. Można wskazać na niewielki pośredni pozytywny wpływ na ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów w związku z ograniczeniem hałasu, zmniejszeniem emisji zanieczyszczeń do powietrza oraz ograniczeniem emisji do wód i gleb.
Typy projektów: działania informacyjno-promocyjne i edukacyjne promujące korzystanie z niskoemisyjnego transportu zbiorowego, transportu multimodalnego i rowerowego oraz ruchu niezmotoryzowanego, jako element szerszego projektu związanego z infrastrukturą transportową			

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód”</i>	<i>Tak</i>	<i>Nie</i>	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie ma pozytywny przewidywany wpływ na ten cel poprzez zwiększenie świadomości ekologicznej społeczeństwa, co będzie się przekładać na zmniejszenie indywidualnego ruchu samochodowego i zmniejszenie emisji do powietrza.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Działania wspierane w ramach środka nie mają znaczącego przewidywalnego wpływu na ten cel środowiskowy, związanego z bezpośrednimi i pierwotnymi pośrednimi skutkami środka w całym jego cyklu życia.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie nie będzie miało zasadniczego wpływu na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Działanie ma pośredni pozytywny przewidywalny wpływ na zmniejszenie ilości powstających odpadów m.in. poprzez zmniejszenie zużycia paliw kopalnych (alternatywne rozwiązania do transportu samochodowego). Ze względu na charakter wsparcia nie przewiduje się wpływu działań na gospodarkę o obiegu zamkniętym.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Działanie nie uwzględnia procesów inwestycyjnych, w związku z tym nie będzie powodować niekorzystnego wpływu na jakość powietrza, wód czy gleby. Działanie ma pozytywny przewidywany wpływ na ten cel ze względu na podniesienie świadomości ekologicznej społeczeństwa, co przełoży się na zmniejszenie emisji do powietrza.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie ma pośredni pozytywny przewidywalny wpływ na ten cel środowiskowy m.in. poprzez poprawę stanu różnorodności biologicznej i ekosystemów dzięki podniesieniu świadomości ekologicznej społeczeństwa.
Typy projektów: działania związane z przygotowaniem i aktualizacją Planów Zrównoważonej Mobilności Miejskiej opracowywanych i wdrażanych przez odpowiednie organy gmin lub umocowane do tego formy współdziałania jednostek samorządu terytorialnego			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód”</i>	<i>Tak</i>	<i>Nie</i>	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie nie uwzględnia rozwiązań, które będą powodować niekorzystny wpływ na klimat. Zgodnie z założeniami opracowania SUMP, ich celem jest przyczynianie się do

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

			redukcji zanieczyszczenia powietrza i hałasu, redukcji emisji gazów cieplarnianych oraz konsumpcji energii, zatem działanie wpisuje się w realizację celu środowiskowego.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Środek nie przyczyni się do zwiększenia wpływu na obecny klimat. Może wystąpić efekt pozytywnego pośredniego wpływu na łagodzenie zmian klimatu poprzez unikniętą emisję komunikacyjną. Realizowane plany powinny uwzględniać ocenę dotyczącą ryzyka zmian klimatu.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie nie będzie miało zasadniczego wpływu na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych i morskich.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Ze względu na charakter wsparcia nie przewiduje się wpływu działań na gospodarkę o obiegu zamkniętym, ani na zwiększenie powstawania odpadów.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Działanie nie wpływa bezpośrednio na cel, ale przyczynia się pośrednio do zapobiegania zanieczyszczeniom wody, gleby i powietrza.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie ma pośredni pozytywny przewidywalny wpływ na ten cel środowiskowy m.in. poprzez poprawę stanu różnorodności biologicznej i ekosystemów w wyniku zmniejszenia emisji zanieczyszczeń do powietrza.

Priorytet VI Zrównoważony system transportu

Tabela 12 Lista kontrolna do oceny projektów w ramach CP3(ii)

CP3(ii) rozwój i udoskonalanie zrównoważonej, odpornej na zmiany klimatu, inteligentnej i intermodalnej mobilności na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym, w tym poprawę dostępu do TEN-T oraz mobilności transgranicznej			
Typy projektów: inwestycje zapewniające niezbędne połączenia (poprzez budowę i przebudowę połączeń drogowych) do sieci TEN-T, przejść granicznych, terenów inwestycyjnych, terminali intermodalnych, centrów logistycznych oraz innych gałęzi zrównoważonego transportu			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód”</i>	<i>Tak</i>	<i>Nie</i>	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu	X		
Adaptacja do zmian klimatu		X	Ze względu na charakter planowanych inwestycji (inwestycje w infrastrukturę drogową), w perspektywie długoterminowej działanie to nie powinno mieć znaczącego przewidywalnego wpływu na cel środowiskowy związanego

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

			z bezpośrednimi i pierwotnymi pośrednimi skutkami środka w całym jego cyklu życia, ze względu na swój charakter, i jako taki uznaje się go za zgodny z zasadą w odniesieniu do odpowiedniego celu. Działania polegające na budowie nowych dróg i przebudowie istniejącej sieci drogowej powinny zakładać dostosowanie ich do zmian klimatu i występowania ekstremalnych zjawisk pogodowych.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	X		
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling	X		
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola	X		
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	X		
Typy projektów: inwestycje umożliwiające wykonywanie codziennych przewozów publicznego transportu zbiorowego o charakterze użyteczności publicznej			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód”</i>	<i>Tak</i>	<i>Nie</i>	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu	X		
Adaptacja do zmian klimatu		X	Ze względu na charakter planowanych inwestycji (inwestycje w infrastrukturę drogową), w perspektywie długoterminowej działanie to nie powinno mieć znaczącego przewidywalnego wpływu na cel środowiskowy związanego z bezpośrednimi i pierwotnymi pośrednimi skutkami środka w całym jego cyklu życia, ze względu na swój charakter, i jako taki uznaje się go za zgodny z zasadą w odniesieniu do odpowiedniego celu. Działania polegające na budowie nowych dróg i przebudowie istniejącej sieci drogowej powinny zakładać dostosowanie ich do zmian klimatu i występowania ekstremalnych zjawisk pogodowych.
Zrównoważone wykorzystywanie i	X		

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

ochrona zasobów wodnych i morskich			
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling	X		
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola	X		
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	X		
Typy projektów: budowa obwodnic			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód”</i>	<i>Tak</i>	<i>Nie</i>	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu	X		
Adaptacja do zmian klimatu		X	Ze względu na charakter planowanych inwestycji (inwestycje w infrastrukturę drogową), w perspektywie długoterminowej działanie to nie powinno mieć znaczącego przewidywalnego wpływu na cel środowiskowy związanego z bezpośrednimi i pierwotnymi pośrednimi skutkami środka w całym jego cyklu życia, ze względu na swój charakter, i jako taki uznaje się go za zgodny z zasadą w odniesieniu do odpowiedniego celu. Działania polegające na budowie nowych dróg i przebudowie istniejącej sieci drogowej powinny zakładać dostosowanie ich do zmian klimatu i występowania ekstremalnych zjawisk pogodowych.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	X		
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling	X		
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola	X		

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

Typy projektów: punktowe inwestycje zapewniające poprawę bezpieczeństwa w ruchu drogowym, a także inwestycje zwiększające bezpieczeństwo niezmotoryzowanych uczestników ruchu			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyn poważnych szkód”</i>	<i>Tak</i>	<i>Nie</i>	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie nie uwzględnia rozwiązań, które będą powodować niekorzystny wpływ na klimat.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Działania wspierane w ramach środka nie mają znaczącego przewidywalnego wpływu na ten cel środowiskowy. Realizowane działania powinny uwzględniać ocenę dotyczącą ryzyka zmian klimatu.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie nie będzie miało zasadniczego wpływu na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Ze względu na charakter wsparcia nie przewiduje się wpływu działań na gospodarkę o obiegu zamkniętym, ani na zwiększenie powstawania odpadów.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Działanie nie będzie powodować niekorzystnego wpływu na jakość powietrza, wód czy gleby. Może wystąpić pozytywny wpływ w wyniku ograniczenia emisji zanieczyszczeń do powietrza.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie ma nieznaczny przewidywalny wpływ na ten cel środowiskowy. Projekty realizowane będą z zastosowaniem odpowiednich środków w celu ochrony bioróżnorodności i ekosystemów podczas prac budowlanych. Można wskazać na niewielki pośredni pozytywny wpływ na ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów w związku z ograniczeniem hałasu, zmniejszeniem emisji zanieczyszczeń do powietrza oraz ograniczeniem emisji do wód i gleb.
Typy projektów: rozwój Inteligentnych Systemów Transportowych dla transportu drogowego oraz aktywnej mobilności			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyn poważnych szkód”</i>	<i>Tak</i>	<i>Nie</i>	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie nie uwzględnia rozwiązań, które będą powodować niekorzystny wpływ na klimat.

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

Adaptacja do zmian klimatu		X	Środek nie przyczyni się do zwiększenia wpływu na obecny klimat.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie nie będzie miało zasadniczego wpływu na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Ze względu na charakter wsparcia nie przewiduje się wpływu działań na gospodarkę o obiegu zamkniętym, ani na zwiększenie powstawania odpadów.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Działanie nie uwzględnia procesów inwestycyjnych, w związku z tym nie będzie powodować niekorzystnego wpływu na jakość powietrza, wód czy gleby. Nie przewiduje się, że działanie doprowadzi do istotnego zwiększenia poziomu emisji zanieczyszczeń do powietrza, wody lub gleby, z uwagi na charakter działań.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie nie będzie miało wpływu na ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów. Wdrożenie działania nie będzie prowadziło do ingerencji w ekosystemy.
Typy projektów: budowa infrastruktury ładowania/ tankowania samochodów zeroemisyjnych, spełniającej wymogi Dyrektywy 2014/94/UE oraz zapewniającej niedyskryminacyjny dostęp dla wszystkich użytkowników – jeżeli nie ma możliwości finansowania inwestycji ze źródeł prywatnych lub z pomocy zwrotnej, a inwestycja uzasadniona jest odpowiednią analizą popytu i potrzeb			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód”</i>	<i>Tak</i>	<i>Nie</i>	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu		X	Cel środka i charakter tego obszaru interwencji ma pozytywny mniej znaczący przewidywany wpływ na realizację celu w zakresie łagodzenia zmian klimatu. Działanie będzie wpływać na zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych poprzez zmniejszenie zużycia paliw kopalnych.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Środek nie przyczyni się do zwiększenia wpływu na obecny klimat ze względu na zakres przewidzianych działań.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Nie zidentyfikowano ryzyka degradacji środowiska związanego z zachowaniem jakości wody i deficytem wody, gdyż w procesach inwestycyjnych wszystkie podmioty obowiązane są do dotrzymywania ustalonych poziomów i limitów określonych w pozwoleniach środowiskowych. Oddziaływania związane z realizacją działań należy uznać za pomijalnie małe.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym		X	Nie przewiduje się, aby realizacja inwestycji mogła przyczynić się do zwiększenia ilości powstających odpadów.

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling			Realizacja działania przyczyni się do zmniejszenia zużycia paliw kopalnych, tym samym będzie pozytywnie wpływać na GOZ.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Działania doprowadzą do zmniejszenia poziomu emisji zanieczyszczeń do powietrza, wody i gleby. Realizacja działań sprzyjająca zmianie modelu mobilności przez mieszkańców, przyczyni się do ograniczenia emisji zanieczyszczeń do powietrza.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie nie będzie miało wpływu na ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów. Wdrożenie działania nie będzie prowadziło do ingerencji w ekosystemy.
Typy projektów: zakup i modernizacja taboru autobusowego wykorzystywanego w publicznym transporcie zbiorowym o charakterze użyteczności publicznej, spełniającego wymogi dla „ekologicznie czystych pojazdów” w rozumieniu dyrektywy 2009/33/WE			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyn poważnych szkód”</i>	<i>Tak</i>	<i>Nie</i>	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu		X	Środek kwalifikuje się do objęcia go obszarem interwencji z załącznika do rozporządzenia w sprawie RRF ze współczynnikiem zmiany klimatu na poziomie 100 %. Cel środka i charakter tego obszaru interwencji bezpośrednio przyczyniają się do realizacji celu w zakresie łagodzenia zmian klimatu. Jednocześnie inwestycje w tabor o napędzie elektrycznym wymagają zmiany krajowego miksu energetycznego, co jest realizowane zgodnie z zapisami dokumentów strategicznych kraju, takich jak Krajowy plan na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030 oraz Polityka energetyczna Polski do 2040 r., gdzie jako jeden z trzech filarów transformacji energetycznej kraju wskazuje się zeroemisyjny system energetyczny.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Działalność wspierana w ramach środka ma nieznaczny przewidywalny wpływ na ten cel środowiskowy, biorąc pod uwagę zarówno jego bezpośrednie, jak i najistotniejsze pośrednie skutki w całym cyklu życia. Wymiana taboru na nowoczesny będzie uwzględniać wyposażenie go w urządzenia klimatyzacyjne.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie nie będzie miało zasadniczego wpływu na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych. W procesach inwestycyjnych wszystkie podmioty obowiązane są do dotrzymania ustalonych poziomów i limitów w określonych pozwoleniach środowiskowych. Przewiduje się, że po zrealizowaniu inwestycji, pośrednio i bezpośrednio, w perspektywie długoterminowej, realizacja działań będzie miała pozytywny wpływ na środowisko

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

			wodne, w związku z prawdopodobnym zwiększaniem w transporcie udziału paliw alternatywnych. Powinno to spowodować zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do powietrza, z których część przenika potem do wód.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Ze względu na swój charakter i zakres projektowanych inwestycji, działanie nie powinno mieć żadnego albo nie mieć znaczącego przewidywalnego wpływu na cel środowiskowy gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling, związanego z bezpośrednimi i pierwotnymi pośrednimi skutkami środka w całym jego cyklu życia, i jako taki uznaje się go za zgodny z zasadą w odniesieniu do omawianego celu.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Działalność wspierana w ramach środka nie ma znaczącego przewidywalnego wpływu na ten cel środowiskowy. Eksploatacja nowoczesnego zbiorowego taboru doprowadzi do istotnego zmniejszenia poziomu emisji zanieczyszczeń do powietrza, wody lub gleby.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie ma nieznaczny przewidywalny wpływ na ten cel środowiskowy. Projekty realizowane będą z zastosowaniem odpowiednich środków w celu ochrony bioróżnorodności i ekosystemów podczas prac budowlanych. Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do powietrza wpłynie pośrednio pozytywnie na cel środowiskowy.
Typy projektów: rozwój systemów cyfrowych transportu publicznego i działania na rzecz taryfowej integracji transportu zbiorowego (systemy typu „wspólny bilet”).			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód”</i>	Tak	Nie	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie nie uwzględnia rozwiązań, które będą powodować niekorzystny wpływ na klimat.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Środek nie przyczyni się do zwiększenia wpływu na obecny klimat.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie nie będzie miało zasadniczego wpływu na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Ze względu na charakter wsparcia nie przewiduje się wpływu działań na gospodarkę o obiegu zamkniętym, ani na zwiększenie powstawania odpadów.
Zapobieganie zanieczyszczeniom		X	Działanie nie uwzględnia procesów inwestycyjnych, w związku z tym nie będzie powodować niekorzystnego wpływu na jakość powietrza, wód czy gleby.

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

powietrza, wody lub gleby i jego kontrola			
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie nie będzie miało wpływu na ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów. Wdrożenie działania nie będzie prowadziło do ingerencji w ekosystemy.
Typy projektów: budowa i modernizacja infrastruktury publicznego transportu zbiorowego, w tym węzłów przesiadkowych, obiektów P+R („parkuj i jedź”), przystanków, zatok i wiat, a także infrastruktury ładowania/tankowania pojazdów bezemisyjnych wykorzystywanych w publicznym transporcie zbiorowym			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód”</i>	Tak	Nie	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu		X	Cel środka i charakter tego obszaru interwencji ma pozytywny mniej znaczący przewidywany wpływ na realizację celu w zakresie łagodzenia zmian klimatu. Budowa infrastruktury drogowej będzie prowadzić do poprawy płynności ruchu, co sprzyjać będzie zmniejszeniu emisji gazów cieplarnianych z transportu drogowego.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Środek nie przyczyni się do zwiększenia wpływu na obecny klimat ze względu na zakres przewidzianych działań. Realizowane działania powinny uwzględniać ocenę dotyczącą ryzyka zmian klimatu.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działalność wspierana w ramach środka ma nieznaczny przewidywalny wpływ na zrównoważone wykorzystywanie i ochronę zasobów wodnych, biorąc pod uwagę zarówno jej bezpośrednio, jak i najistotniejsze pośrednie skutki w całym cyklu życia. Nie zidentyfikowano ryzyka degradacji środowiska związanego z zachowaniem jakości wody i deficytem wody, gdyż w procesach inwestycyjnych wszystkie podmioty obowiązane są do dotrzymywania ustalonych poziomów i limitów określonych w pozwoleniach środowiskowych. Oddziaływania związane z realizacją działań infrastrukturalnych należy uznać za pomijalnie małe.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Nie przewiduje się, aby realizacja inwestycji polegających na kompleksowych inwestycjach dotyczących budowy i przebudowy infrastruktury publicznego transportu zbiorowego mogła istotnie przyczynić się do zwiększenia ilości powstających odpadów. Planowane działania powinny zmierzać do ograniczania wytwarzania odpadów w trakcie budowy oraz usprawniać proces ponownego używania materiałów i poddawania ich wysokiej jakości recyklingowi dzięki ich selektywnemu usuwaniu za pomocą dostępnych systemów sortowania odpadów z budowy. Realizacja działania przyczyni się do zmniejszenia zużycia paliw

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

			kopalnych (wpływ na rozwój transportu publicznego), tym samym będzie pozytywnie wpływać na GOZ.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Działania doprowadzą do zmniejszenia poziomu emisji zanieczyszczeń do powietrza, wody i gleby. Budowa elementów infrastruktury drogowej przyczyni się do poprawy płynności ruchu, co sprzyjać będzie zmniejszeniu emisji zanieczyszczeń do powietrza z transportu drogowego. Realizacja działań sprzyjająca zmianie modelu mobilności przez mieszkańców, przyczyni się do ograniczenia emisji zanieczyszczeń do powietrza.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie ma nieznaczny przewidywalny wpływ na ten cel środowiskowy. Projekty realizowane będą z zastosowaniem odpowiednich środków w celu ochrony bioróżnorodności i ekosystemów podczas prac budowlanych. Można wskazać na niewielki pośredni pozytywny wpływ na ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów w związku z ograniczeniem hałasu, zmniejszeniem emisji zanieczyszczeń do powietrza oraz ograniczeniem emisji do wód i gleb.
Typy projektów: zakup nowoczesnego, bezemisyjnego taboru kolejowego wyposażonego w urządzenia pokładowe ERTMS oraz modernizacja istniejącego taboru, do przewozów o charakterze regionalnym, dostosowanego do osób o ograniczonej mobilności			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyń poważnych szkód”</i>	Tak	Nie	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu		X	Główna działalność wspierana w ramach środka kwalifikuje się do objęcia obszarem interwencji z załącznika do rozporządzenia w sprawie RRF, ze współczynnikiem zmiany klimatu na poziomie 100% albo na poziomie 40%. Celem działalności jest zwiększenie roli sektora kolejowego w systemie transportowym, którego oddziaływanie w kontekście emisji gazów cieplarnianych jest mniejsze aniżeli pozostałych sektorów transportu (w szczególności transportu drogowego). Zwiększenie udziału transportu kolejowego w przewozach osobowych i towarowych jest niezbędne dla transformacji w kierunku gospodarki neutralnej dla klimatu. Dodatkowo realizowany jest program "Zielona Kolej", którego celem jest osiągnięcie 85% energii z OZE w transporcie kolejowym do 2030 r.

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

Adaptacja do zmian klimatu		X	Z punktu widzenia trzech podstawowych elementów transportu kolejowego tj. infrastruktury, środków transportu oraz komfortu socjalnego, infrastruktura wykazuje największą wrażliwość na warunki klimatyczne. Z tego względu opracowano Plan Adaptacji infrastruktury kolejowej do zmian klimatu. W ramach Planu przeanalizowano aktualne warunki klimatyczne i przewidywane zmiany, a także ich związek z infrastrukturą kolejową, dokonano analizy podatności, wrażliwości, ekspozycji infrastruktury kolejowej na zmiany klimatu, a także zidentyfikowano parametry techniczne, których projektowanie związane jest z uwzględnieniem czynników pogodowych. Zestawiono propozycje dot. przewidywania, monitorowania ekstremalnych warunków pogodowych, możliwości wdrożenia zielonej i błękitnej infrastruktury, działań organizacyjnych, zapobiegawczych, ratowniczych i technicznych mogących minimalizować wpływ klimatu na infrastrukturę, a także dobrych praktyk dla projektantów i utrzymania linii kolejowej. Dodatkowo opracowano wytyczne dotyczące sposobu uwzględniania zagadnień klimatycznych w dokumentacji środowiskowej. Wśród rekomendowanych działań adaptacyjnych wskazano m.in.: rozbudowę systemu SEPE (System Ewidencjonowania Pracy Eksploatacyjnej); rozwój efektywnego zarządzania energią eco-driving, eco-parking (ogrzewanie pociągów podczas postoju), ograniczenie emisji poprzez gromadzenie energii oddanej w bankach energii; zwiększenie stosowania EOR (elektrycznego ogrzewania rozjazdów) oraz SMUE (System Monitorowania Urządzeń Elektroenergetycznych). Parametry modernizowanej infrastruktury powinny uwzględniać środki zapewniające jej odporność na zmiany klimatu.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działalność wspierana w ramach środka ma nieznaczny przewidywalny wpływ na zrównoważone wykorzystywanie i ochronę zasobów wodnych, biorąc pod uwagę zarówno jej bezpośrednie, jak i najistotniejsze pośrednie skutki w całym cyklu życia. Nie zidentyfikowano żadnego ryzyka degradacji środowiska związanego z zachowaniem jakości wody i deficytem wody.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Działalność wspierana w ramach środka nie ma znaczącego przewidywalnego wpływu na ten cel środowiskowy, związanego z bezpośrednimi i pierwotnymi pośrednimi skutkami w całym jego cyklu życia. Tabor kolejowy jest eksploatowany w długim horyzoncie czasowym (przez kilkadziesiąt lat). W specyfikacjach na nowy tabor przewiduje się selekcję pod względem znaczenia dla środowiska zastosowanych materiałów i technologii, a także uniknięcia odpadów niebezpiecznych, uwzględnienie

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

			stopnia recyklingu i odzysku materiałów, jak również poziomu wykorzystania materiałów odnawialnych.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Działalność wspierana w ramach środka nie ma znaczącego przewidywalnego wpływu na ten cel środowiskowy, związanego z bezpośrednimi i pierwotnymi pośrednimi skutkami w całym jego cyklu życia. Eksploatacja nowoczesnych składów elektrycznych zespołów trakcyjnych przyczyni się do ograniczenia emisji zanieczyszczeń do powietrza. Nowy tabor będzie wyposażony w toalety z zamkniętym obiegiem, co pozwoli wyeliminować odprowadzanie ścieków z toalet pociągów, bezpośrednio na tory.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie nie będzie miało wpływu na ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów. Wdrożenie działania nie będzie prowadziło do ingerencji w ekosystemy.
Typy projektów: budowa/rozbudowa bazy utrzymaniowo-naprawczej taboru kolejowego			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód”</i>	Tak	Nie	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie ma pomijalny wpływ na ten cel.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Środek nie wpływa na ten cel klimatyczny.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie nie będzie powodować niekorzystnego wpływu na zrównoważone wykorzystywanie i ochronę zasobów wodnych i morskich.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Przewiduje się, że działanie to nie będzie istotnie wpływać na omawiany cel środowiskowy. Powstające niewielkie ilości odpadów w trakcie realizacji projektów nie będą miały wpływu na gospodarkę o obiegu zamkniętym.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Działalność wspierana w ramach środka nie ma znaczącego przewidywalnego wpływu na ten cel środowiskowy. Eksploatacja i utrzymanie sprawności taboru doprowadzi do istotnego zmniejszenia poziomu emisji zanieczyszczeń do powietrza, wody lub gleby.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie ma nieznaczny przewidywalny wpływ na ten cel środowiskowy. Projekty realizowane będą z zastosowaniem odpowiednich środków w celu ochrony bioróżnorodności i ekosystemów podczas prac budowlanych.
Typy projektów: inwestycje w infrastrukturę kolejową zarządzaną przez samorząd terytorialny lub podległe mu jednostki			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów</i>	Tak	Nie	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

<i>środowiskowych wiązą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czynić poważnych szkód”</i>			
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie ma pomijalny wpływ na ten cel.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Środek nie wpływa na ten cel klimatyczny. Inwestycje realizowane przez podmioty uwzględniać powinny ocenę dotyczącą ryzyka zmian klimatu.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie nie będzie powodować niekorzystnego wpływu na zrównoważone wykorzystywanie i ochronę zasobów wodnych. W procesach inwestycyjnych wszystkie podmioty obowiązane są do dotrzymywania ustalonych poziomów i limitów określonych w pozwoleniach środowiskowych.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Przewiduje się, że działanie to nie będzie istotnie wpływać na omawiany cel środowiskowy. Powstające niewielkie ilości odpadów w trakcie realizacji projektów nie będą miały wpływu na gospodarkę o obiegu zamkniętym.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Działalność wspierana w ramach środka nie ma znaczącego przewidywalnego wpływu na ten cel środowiskowy. W procesach inwestycyjnych wszystkie podmioty obowiązane są do dotrzymywania ustalonych poziomów i limitów określonych w pozwoleniach środowiskowych, co pozwoli na ograniczenie emisji do środowiska w trakcie realizacji inwestycji.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie ma nieznaczny przewidywalny wpływ na ten cel środowiskowy. Projekty realizowane będą z zastosowaniem odpowiednich środków w celu ochrony bioróżnorodności i ekosystemów podczas prac budowlanych.

Tabela 12.1 Ocena merytoryczna typów projektów pod kątem zgodności z zasadą „nie czynić poważnych szkód” w odniesieniu do celów środowiskowych

CP3(ii) rozwój i udoskonalanie zrównoważonej, odpornej na zmiany klimatu, inteligentnej i intermodalnej mobilności na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym, w tym poprawę dostępu do TEN-T oraz mobilności transgranicznej		
Typy projektów: inwestycje zapewniające niezbędne połączenia (poprzez budowę i przebudowę połączeń drogowych) do sieci TEN-T, przejść granicznych, terenów inwestycyjnych, terminali intermodalnych, centrów logistycznych oraz innych gałęzi transportu, jak również przyczyniających się do rozwoju publicznego transportu zbiorowego (drogi o kategorii niższej niż drogi krajowe, w tym także w miastach)		
Pytania	nie	Uzasadnienie merytoryczne
Łagodzenie zmian klimatu: Czy oczekuje się, że środek doprowadzi do znacznych emisji gazów cieplarnianych?	X	Nie oczekuje się, aby środek doprowadził do znacznych emisji gazów cieplarnianych. Budowa i przebudowa infrastruktury drogowej oraz infrastruktury i terenów powiązanych, poprzez odciążenie obszarów zabudowanych od ruchu samochodowego, w

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

		szczegółności tranzytowego, w tym inwestycje na rzecz poprawy bezpieczeństwa na tych drogach będzie prowadzić do poprawy płynności ruchu, co sprzyjać będzie zmniejszeniu emisji gazów cieplarnianych z transportu drogowego
Adaptacja do zmian klimatu: Czy oczekuje się, że środek doprowadzi do zwiększonego niekorzystnego wpływu obecnego i spodziewanego przyszłego klimatu na samo działanie lub na ludność, przyrodę lub aktywa?		
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich: Czy przewiduje się, że środek będzie zagrażał: (i) dobremu stanowi lub dobremu potencjałowi ekologicznemu jednolitych części wód, w tym wód powierzchniowych i wód gruntowych lub (ii) dobremu stanowi środowiska wód morskich?	X	Nie przewiduje się, że realizacja działań dotyczących budowy i przebudowy dróg oraz infrastruktury i terenów powiązanych będzie zagrażać dobremu stanowi lub dobremu potencjałowi ekologicznemu jednolitych części wód, w tym wód powierzchniowych i wód gruntowych. Potencjalnym prawdopodobieństwem wystąpienia negatywnego oddziaływania charakteryzują się przedsięwzięcia związane z budową odcinków infrastruktury drogowej, wymagającą przez to zajęcia dodatkowego terenu oraz prowadzenia głębokich wykopów i konieczności ich odwodnienia. Wiąże się to m.in. ze zwiększeniem ryzyka przedostawania się zanieczyszczeń w trakcie budowy drogi (awaria urządzeń, maszyn), która powinna ustąpić w chwili usunięcia awarii. Potencjalnie na etapie eksploatacji może dojść do awarii drogowej lub wypadku/stłuczki i spowodować wycieki substancji ropopochodnych, a następnie ich migrację do wód powierzchniowych lub przeciek poprzez grunt do wód gruntowych. Mieszanina substancji ropopochodnych i innych związków chemicznych z wodą spływającą z powierzchni drogi stanowi zagrożenie zwłaszcza dla otoczenia tras o dużym obciążeniu ruchem. W celu zapewnienia ochrony zasobów wodnych, na etapie prac projektowych i przygotowania do realizacji działań dotyczących budowy dróg uwzględnione powinny zostać parametry mające bezpośredni wpływ na jakość i stan zasobów wodnych i zastosowane odpowiednie środki zaradcze, np. stosowanie sprawnego technicznie sprzętu, wyłączanie sprzętu na czas postoju, wprowadzanie zieleni przydrożnej lub pasów zieleni, montaż urządzeń podczyszczających w przypadku ich braku (w uzasadnionych przypadkach). Prowadzone prace i odpowiednio zabezpieczone tereny robót, powinny ograniczyć ewentualne czynniki do krótkotrwałych i chwilowych oddziaływań, które ustąpią po zrealizowaniu inwestycji. Podsumowując, w perspektywie długoterminowej realizacja działania nie powinna zagrażać

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

		dobremu stanowi lub dobremu potencjałowi ekologicznemu jednolitych części wód, w tym wód powierzchniowych i wód gruntowych. Nie przewiduje się, że realizacja działań polegających na budowie infrastruktury drogowej będzie zagrażać dobremu stanowi środowiska wód morskich, ponieważ inwestycje zlokalizowane w ramach omawianego celu są zlokalizowane poza zasięgiem występowania wód morskich. Nie przewiduje się, aby działanie istotnie w znaczący sposób wpływało na jednolite części wód (ani na uniemożliwienie osiągnięcia dobrego stanu lub realizacja nie może powodować znaczącego negatywnego wpływu na stan i potencjał jednolitych części wód, przez konkretną część wód, z którą jest on związany, lub przez inne części wód w tym samym dorzeczu) lub (i) chronione siedliska i gatunki bezpośrednio uzależnione od wody.
Przejsie na gospodarkę o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i ich recykling: Czy oczekuje się, że środek: (i) prowadzi do znacznego zwiększenia wytwarzania, spalania lub unieszkodliwiania odpadów, z wyjątkiem spalania odpadów niebezpiecznych nienadających się do recyklingu lub (ii) doprowadzi do poważnej nieefektywności w zakresie bezpośredniego lub pośredniego korzystania z jakiegokolwiek zasobu naturalnego na dowolnym etapie jego cyklu życia, która nie zostanie ograniczona do minimum za pomocą odpowiednich środków lub (iii) spowoduje poważne i długoterminowe szkody dla środowiska w kontekście gospodarki o obiegu zamkniętym?	X	Realizacja działania związanego z budową i przebudową dróg prawdopodobnie spowoduje powstawanie wykopów i odkładanie mas ziemnych. W związku z tym można spodziewać się, że część nadmiarów mas ziemnych nie będą nadawały się do ponownego wykorzystania. Będą one wymagały przygotowania odpowiednich terenów do ich czasowego gromadzenia przed ostatecznym zagospodarowaniem, zgodnie z Ustawą o odpadach i towarzyszących jej Rozporządzeniach wykonawczych. W przypadku mas ziemnych wydobywanych z gruntów niespoistych, uzyskany materiał będzie można wykorzystać, minimalizując w ten sposób ilość materiałów mogących stanowić odpad. Działania tego typu zmniejszają powierzchnię niezbędną do składowania odpadów, wpłyną także na zmniejszenie uciążliwości towarzyszących ruchowi pojazdów transportowych. Nie prognozuje się wystąpienia odpadów niebezpiecznych. Podczas eksploatacji nowych dróg przewiduje się występowanie szlamów powstających podczas czyszczenia urządzeń podczyszczających wody opadowe lub roztopowe. Ich utylizacja powinna odbywać się zgodnie z obowiązującymi przepisami, w tym Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów oraz uchylająca niektóre dyrektywy. Do realizacji inwestycji powinny być wykorzystywane w pierwszej kolejności kruszywa wydobywane ze złóż już istniejących. Eksploatacja nowych złóż powinna odbywać się z jak najmniejszą presją na środowisko, po uprzednim wykonaniu oceny oddziaływania na środowisko dla poszczególnych inwestycji związanych z wydobywaniem i produkcją kruszyw. Na podstawie powyższej analizy można stwierdzić, że realizacja przedsięwzięć dotyczących budowy dróg oraz

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

		infrastruktury i terenów powiązanych nie spowoduje poważnej i długoterminowej szkody dla środowiska w kontekście gospodarki o obiegu zamkniętym oraz nie doprowadzi do poważnej nieefektywności w zakresie bezpośredniego lub pośredniego korzystania z jakiegokolwiek zasobu naturalnego na dowolnym etapie jego cyklu życia, która nie zostanie ograniczona do minimum za pomocą odpowiednich środków. Realizacja inwestycji nie doprowadzi również do znacznego zwiększenia wytwarzania, spalania lub unieszkodliwiania odpadów. Potencjalnie powstające odpady generowane będą wyłącznie na etapie budowy dróg, natomiast na etapie eksploatacji przewiduje się że będą to w większości zawiesiny i szlamy usuwane okresowo z urządzeń podczyszczających wody opadowe lub roztopowe, co stanowi typowe działanie eksploatacyjne i utrzymaniowe dróg.
Zapobieganie zanieczyszczeniu i jego kontrola: Czy oczekuje się, że środek doprowadzi do istotnego zwiększenia poziomu emisji zanieczyszczeń do powietrza, wody lub gleby?	X	Działania nie doprowadzą do istotnego zwiększenia poziomu emisji zanieczyszczeń do powietrza, wody lub gleby. Planowane inwestycje przyczynią się do: poprawy płynności ruchu, zmniejszenia prędkości poruszania się pojazdów, promocji zrównoważonych form mobilności, co sprzyjać będzie zmniejszeniu emisji zanieczyszczeń do powietrza z transportu drogowego. Inwestycje nie doprowadzą również do zwiększenia poziomu emisji zanieczyszczeń do wód i gleby. Projektowane w ramach nowych odcinków dróg systemy wstępnego oczyszczania wód opadowych i roztopowych będą miały pozytywny wpływ na ograniczanie zanieczyszczeń do wód i gleby.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów: Czy przewiduje się, że środek: (i) będzie w znacznym stopniu szkodliwy dla dobrego stanu i odporności ekosystemów lub (ii) będzie szkodliwy dla stanu zachowania siedlisk i gatunków, w tym siedlisk i gatunków objętych zakresem zainteresowania Unii?	X	Potencjalne niekorzystne oddziaływanie na bioróżnorodność jest zróżnicowane w zależności od zakresu i konkretnej lokalizacji inwestycji i może wynikać głównie z budowy infrastruktury drogowej. Potencjalne oddziaływanie na bioróżnorodność roślin i zwierząt oraz ich siedliska może nastąpić przede wszystkim na etapie realizacji inwestycji, poprzez zajęcie areału siedliska pod pas drogowy (wycinka drzew i krzewów), przemieszczanie dużych ilości mas ziemnych, składowanie materiałów budowlanych, płoszenie zwierząt, zwiększoną emisję zanieczyszczeń i hałasu. Do pogorszenia jakości siedlisk doprowadzić może również wycinanie drzew i krzewów oraz naruszenie reżimu wodnego. Na etapie eksploatacji inwestycji drogowych może wystąpić oddziaływanie o charakterze pośrednim związane z zanieczyszczeniem środowiska wodno-glebowego, zaburzeniem stosunków wodnych, co będzie miało istotny wpływ na siedliska hydrogeniczne, których jakość warunkowana jest poziomem zasilenia w wodę. Przywołując planowane projekty dot. inwestycji drogowych wynikające z Programu Budowy Dróg Krajowych na lata 2014 – 2023,

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

	dla którego sporządzono prognozę oddziaływania na środowisko, można przypuszczać, że drogi o kategorii niższej niż drogi krajowe realizowane w ramach planowanych działań będą miały co najmniej taki sam lub niższy wpływ na analizowany komponent środowiska. W ramach w/w Programu opracowano szczegółowe analizy w zakresie wpływu realizacji Programu na korytarze ekologiczne, jak też gatunki i siedliska chronione stanowiące przedmioty ochrony obszarów Natura 2000, w odniesieniu do Dyrektywy ws. ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory i Dyrektywy ws. ochrony dzikiego ptactwa. Oddziaływania mogące potencjalnie wystąpić na etapie realizacji i eksploatacji powinny zostać zminimalizowane poprzez zastosowanie środków zaradczych, np. wycinka drzew tylko w przypadkach uzasadnionych, stosowanie ekranów izolujących lub porośniętych roślinnością oraz poprzez respektowanie i spełnienie wymagań i warunków określonych w wymienionych Dyrektywach. Projekty współfinansowane ze środków UE, w decyzjach o środowiskowych uwarunkowaniach, powinny oceniać wpływ na obszary Natura 2000 na podstawie aktualnych planów zadań ochronnych i planów ochrony. Nie przewiduje się, że realizacja działań dotyczących budowy dróg będzie w znacznym stopniu szkodliwa i degradująca ogólny stan i odporność ekosystemów lub będzie szkodliwa dla stanu zachowania siedlisk i gatunków, w tym siedlisk i gatunków objętych zakresem zainteresowania Unii. Należy podkreślić wniosek płynący ze sporządzonej Prognozy do w/w Programu Budowy Dróg, tj. korzyści z realizacji Programu. Biorąc pod uwagę fakt braku możliwości wystarczającego zabezpieczenia istniejących ciągów drogowych przed ich znaczącym negatywnym wpływem zarówno na ludzi, jak i na przyrodę ożywioną stwierdzono, że jedyną możliwością zniwelowania negatywnego oddziaływania jest wyprowadzenie ruchu poza tereny zabudowane. Również w odniesieniu do przyrody ożywionej odciążenie dróg istniejących przyczyni się znacząco do zminimalizowania ich oddziaływania, przede wszystkim na korytarze ekologiczne. Na podstawie przeprowadzonych analiz na poziomie strategicznym, nie stwierdzono żadnego korytarza drogowego, który byłby jako całość nieakceptowany pod względem oddziaływania na środowisko, a w szczególności na obszary sieci Natura 2000. Oceniono, że zastosowanie działań minimalizujących w odpowiednim zakresie, uszczegółowionym po weryfikacji terenowej, zapewni skuteczne ograniczenie oddziaływania do poziomu nieznaczącego. Realizacja Programu jako całości nie

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

		wpływie znacząco na obszary Natura 2000, choć nie można uniknąć pewnych kolizji konkretnych inwestycji.
Typy projektów: inwestycje umożliwiające wykonywanie codziennych przewozów publicznego transportu zbiorowego o charakterze użyteczności publicznej		
Pytania	nie	Uzasadnienie merytoryczne
Łagodzenie zmian klimatu: Czy oczekuje się, że środek doprowadzi do znacznych emisji gazów cieplarnianych?	X	Nie oczekuje się, aby środek doprowadził do znacznych emisji gazów cieplarnianych. Budowa i przebudowa infrastruktury drogowej oraz infrastruktury i terenów powiązanych, poprzez odciążenie obszarów zabudowanych od ruchu samochodowego, w szczególności tranzytowego, w tym inwestycje na rzecz poprawy bezpieczeństwa na tych drogach będzie prowadzić do poprawy płynności ruchu, co sprzyjać będzie zmniejszeniu emisji gazów cieplarnianych z transportu drogowego
Adaptacja do zmian klimatu: Czy oczekuje się, że środek doprowadzi do zwiększonego niekorzystnego wpływu obecnego i spodziewanego przyszłego klimatu na samo działanie lub na ludność, przyrodę lub aktywa?		
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich: Czy przewiduje się, że środek będzie zagrażał: (i) dobremu stanowi lub dobremu potencjałowi ekologicznemu jednolitych części wód, w tym wód powierzchniowych i wód gruntowych lub (ii) dobremu stanowi środowiska wód morskich?	X	Nie przewiduje się, że realizacja działań dotyczących budowy dróg będzie zagrażać dobremu stanowi lub dobremu potencjałowi ekologicznemu jednolitych części wód, w tym wód powierzchniowych i wód gruntowych. Potencjalnym prawdopodobieństwem wystąpienia negatywnego oddziaływania charakteryzują się przedsięwzięcia związane z budową odcinków infrastruktury drogowej, wymagającą przez to zajęcia dodatkowego terenu oraz prowadzenia głębokich wykopów i konieczności ich odwodnienia. Wiąże się to m.in. ze zwiększeniem ryzyka przedostawania się zanieczyszczeń w trakcie budowy drogi (awaria urządzeń, maszyn), która powinna ustąpić w chwili usunięcia awarii. Potencjalnie na etapie eksploatacji może dojść do awarii drogowej lub wypadku/stłuczki i spowodować wycieki substancji ropopochodnych, a następnie ich migrację do wód powierzchniowych lub przeciek poprzez grunt do wód gruntowych. Mieszanina substancji ropopochodnych i innych związków chemicznych z wodą spływającą z powierzchni drogi stanowi zagrożenie zwłaszcza dla otoczenia tras o dużym obciążeniu ruchem. W celu zapewnienia ochrony zasobów wodnych, na etapie prac projektowych i przygotowania do realizacji działań dotyczących budowy dróg uwzględnione powinny zostać parametry mające bezpośredni wpływ na jakość i stan zasobów wodnych i zastosowane odpowiednie środki

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

		zaradcze, np. stosowanie sprawnego technicznie sprzętu, wyłączanie sprzętu na czas postojów, wprowadzanie zieleni przydrożnej lub pasów zieleni, montaż urządzeń podczyszczających w przypadku ich braku (w uzasadnionych przypadkach). Prowadzone prace i odpowiednio zabezpieczone tereny robót, powinny ograniczyć ewentualne czynniki do krótkotrwałych i chwilowych oddziaływań, które ustąpią po zrealizowaniu inwestycji. Podsumowując, w perspektywie długoterminowej realizacja działania nie powinna zagrażać dobremu stanowi lub dobremu potencjałowi ekologicznemu jednolitych części wód, w tym wód powierzchniowych i wód gruntowych. Nie przewiduje się, że realizacja działań polegających na budowie infrastruktury drogowej będzie zagrażać dobremu stanowi środowiska wód morskich, ponieważ inwestycje zlokalizowane w ramach omawianego celu są zlokalizowane poza zasięgiem występowania wód morskich. Nie przewiduje się, aby działanie istotnie w znaczący sposób wpływało na jednolite części wód (ani na uniemożliwienie osiągnięcia dobrego stanu lub realizacja nie może powodować znaczącego negatywnego wpływu na stan i potencjał jednolitych części wód, przez konkretną część wód, z którą jest on związany, lub przez inne części wód w tym samym dorzeczu) lub (i) chronione siedliska i gatunki bezpośrednio uzależnione od wody.
Przejsie na gospodarkę o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i ich recykling: Czy oczekuje się, że środek: (i) prowadzi do znacznego zwiększenia wytwarzania, spalania lub unieszkodliwiania odpadów, z wyjątkiem spalania odpadów niebezpiecznych nienadających się do recyklingu lub (ii) doprowadzi do poważnej nieefektywności w zakresie bezpośredniego lub pośredniego korzystania z jakiegokolwiek zasobu naturalnego na dowolnym etapie jego cyklu życia, która nie zostanie ograniczona do minimum za pomocą odpowiednich środków lub	X	Realizacja działania związanego z budową i przebudową dróg prawdopodobnie spowoduje powstawanie wykopów i odkładanie mas ziemnych. W związku z tym można spodziewać się, że część nadmiarów mas ziemnych nie będą nadawały się do ponownego wykorzystania. Będą one wymagały przygotowania odpowiednich terenów do ich czasowego gromadzenia przed ostatecznym zagospodarowaniem, zgodnie z Ustawą o odpadach i towarzyszących jej Rozporządzeniach wykonawczych. W przypadku mas ziemnych wydobywanych z gruntów niespoistych, uzyskany materiał będzie można wykorzystać, minimalizując w ten sposób ilość materiałów mogących stanowić odpad. Działania tego typu zmniejszają powierzchnię niezbędną do składowania odpadów, wpłyną także na zmniejszenie uciążliwości towarzyszących ruchowi pojazdów transportowych. Nie prognozuje się wystąpienia odpadów niebezpiecznych. Podczas eksploatacji nowych dróg przewiduje się występowanie szlamów powstających podczas czyszczenia urządzeń podczyszczających wody opadowe lub roztopowe. Ich utylizacja powinna odbywać się zgodnie z obowiązującymi przepisami, w tym Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

(iii) spowoduje poważne i długoterminowe szkody dla środowiska w kontekście gospodarki o obiegu zamkniętym?		2008 r. w sprawie odpadów oraz uchylająca niektóre dyrektywy. Do realizacji inwestycji powinny być wykorzystywane w pierwszej kolejności kruszywa wydobywane ze złóż już istniejących. Eksploatacja nowych złóż powinna odbywać się z jak najmniejszą presją na środowisko, po uprzednim wykonaniu oceny oddziaływania na środowisko dla poszczególnych inwestycji związanych z wydobyciem i produkcją kruszyw. Na podstawie powyższej analizy można stwierdzić, że realizacja przedsięwzięć dotyczących budowy dróg nie spowoduje poważnej i długoterminowej szkody dla środowiska w kontekście gospodarki o obiegu zamkniętym oraz nie doprowadzi do poważnej nieefektywności w zakresie bezpośredniego lub pośredniego korzystania z jakiegokolwiek zasobu naturalnego na dowolnym etapie jego cyklu życia, która nie zostanie ograniczona do minimum za pomocą odpowiednich środków. Realizacja inwestycji nie doprowadzi również do znacznego zwiększenia wytwarzania, spalania lub unieszkodliwiania odpadów. Potencjalnie powstające odpady generowane będą wyłącznie na etapie budowy dróg, natomiast na etapie eksploatacji przewiduje się że będą to w większości zawiesiny i szlamy usuwane okresowo z urządzeń podczyszczających wody opadowe lub roztopowe, co stanowi typowe działanie eksploatacyjne i utrzymaniowe dróg.
Zapobieganie zanieczyszczeniu i jego kontrola: Czy oczekuje się, że środek doprowadzi do istotnego zwiększenia poziomu emisji zanieczyszczeń do powietrza, wody lub gleby?	X	Działania nie doprowadzą do istotnego zwiększenia poziomu emisji zanieczyszczeń do powietrza, wody lub gleby. Planowane inwestycje przyczynią się do: poprawy płynności ruchu, zmniejszenia prędkości poruszania się pojazdów, promocji zrównoważonych form mobilności, co sprzyjać będzie zmniejszeniu emisji zanieczyszczeń do powietrza z transportu drogowego. Inwestycje nie doprowadzą również do zwiększenia poziomu emisji zanieczyszczeń do wód i gleby. Projektowane w ramach nowych odcinków dróg systemy wstępnego oczyszczania wód opadowych i roztopowych będą miały pozytywny wpływ na ograniczanie zanieczyszczeń do wód i gleby.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów: Czy przewiduje się, że środek: (i) będzie w znacznym stopniu szkodliwy dla dobrego stanu i odporności ekosystemów lub (ii) będzie szkodliwy dla stanu zachowania siedlisk i gatunków, w tym siedlisk i gatunków objętych zakresem zainteresowania Unii?	X	Przeprowadzono ocenę oddziaływania na środowisko, zgodnie z dyrektywą 2001/42/WE, dla projektu dokumentu „Program budowy 100 obwodnic na lata 2020-2030”. Wyniki oceny jw. nie wykazały znaczącego oddziaływania budowy obwodnic na przedmioty ochrony Natura 2000. Dla powyższych inwestycji wymagane będzie przeprowadzenie indywidualnych ocen oddziaływania na środowisko, zgodnie z dyrektywą 2011/92/UE. Dla potencjalnych inwestycji, które będą lokalizowane na obszarach Natura 2000 lub w ich sąsiedztwie, w ramach oceny oddziaływania zostanie przeprowadzone szczegółowe rozpoznanie możliwych oddziaływań na

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

		integralność i przedmioty ochrony tych obszarów. Ocena oddziaływania na środowisko inwestycji będzie wskazywać oddziaływania, ich siłę oraz ewentualne warianty alternatywne, działania minimalizujące czy kompensujące, jeśli będzie zachodziła potrzeba ich zastosowania, przypisane do indywidualnych projektów. W tym kontekście warto podkreślić, iż obowiązujący w Polsce system prawny nie dopuszcza realizacji inwestycji, które mogłyby znacząco oddziaływać na przedmioty ochrony Natura 2000. Wobec powyższych uwarunkowań, na etapie oceny oddziaływania na środowisko przedsięwzięć, inwestor będzie zobowiązany do przedstawienia ewentualnych wariantów alternatywnych, a jeśli nie będą one możliwe do realizacji, będzie można zastosować odstępstwo ustawowe, tylko i wyłącznie, jeżeli zostanie wykazane, iż przedsięwzięcie stanowi inwestycję celu publicznego.
Typy projektów: budowa obwodnic		
Pytania	nie	Uzasadnienie merytoryczne
Łagodzenie zmian klimatu: Czy oczekuje się, że środek doprowadzi do znacznych emisji gazów cieplarnianych?	X	Nie oczekuje się, aby środek doprowadził do znacznych emisji gazów cieplarnianych. Budowa i przebudowa infrastruktury drogowej oraz infrastruktury i terenów powiązanych, poprzez odciążenie obszarów zabudowanych od ruchu samochodowego, w szczególności tranzytowego, w tym inwestycje na rzecz poprawy bezpieczeństwa na tych drogach będzie prowadzić do poprawy płynności ruchu, co sprzyjać będzie zmniejszeniu emisji gazów cieplarnianych z transportu drogowego
Adaptacja do zmian klimatu: Czy oczekuje się, że środek doprowadzi do zwiększonego niekorzystnego wpływu obecnego i spodziewanego przyszłego klimatu na samo działanie lub na ludność, przyrodę lub aktywa?		
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich: Czy przewiduje się, że środek będzie zagrażał: (i) dobremu stanowi lub dobremu potencjałowi ekologicznemu jednolitych części wód, w tym wód powierzchniowych i wód gruntowych lub (ii) dobremu stanowi środowiska wód morskich?	X	Nie przewiduje się, że realizacja działań dotyczących budowy dróg będzie zagrażała dobremu stanowi lub dobremu potencjałowi ekologicznemu jednolitych części wód, w tym wód powierzchniowych i wód gruntowych. Potencjalnym prawdopodobieństwem wystąpienia negatywnego oddziaływania charakteryzują się przedsięwzięcia związane z budową odcinków infrastruktury drogowej, wymagającą przez to zajęcia dodatkowego terenu oraz prowadzenia głębokich wykopów i konieczności ich odwodnienia. Wiąże się to m.in. ze zwiększeniem ryzyka przedostawania się zanieczyszczeń w trakcie budowy drogi (awaria urządzeń, maszyn), która powinna ustąpić w chwili usunięcia awarii.

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

		Potencjalnie na etapie eksploatacji może dojść do awarii drogowej lub wypadku/stłuczki i spowodować wycieki substancji ropopochodnych, a następnie ich migrację do wód powierzchniowych lub przeciek poprzez grunt do wód gruntowych. Mieszanina substancji ropopochodnych i innych związków chemicznych z wodą spływającą z powierzchni drogi stanowi zagrożenie zwłaszcza dla otoczenia tras o dużym obciążeniu ruchem. W celu zapewnienia ochrony zasobów wodnych, na etapie prac projektowych i przygotowania do realizacji działań dotyczących budowy dróg uwzględnione powinny zostać parametry mające bezpośredni wpływ na jakość i stan zasobów wodnych i zastosowane odpowiednie środki zaradcze, np. stosowanie sprawnego technicznie sprzętu, wyłączanie sprzętu na czas postoju, wprowadzanie zieleni przydrożnej lub pasów zieleni, montaż urządzeń podczyszczających w przypadku ich braku (w uzasadnionych przypadkach). Prowadzone prace i odpowiednio zabezpieczone tereny robót, powinny ograniczyć ewentualne czynniki do krótkotrwałych i chwilowym oddziaływań, które ustąpią po zrealizowaniu inwestycji. Podsumowując, w perspektywie długoterminowej realizacja działania nie powinna zagrażać dobremu stanowi lub dobremu potencjałowi ekologicznemu jednolitych części wód, w tym wód powierzchniowych i wód gruntowych. Nie przewiduje się, że realizacja działań polegających na budowie infrastruktury drogowej będzie zagrażać dobremu stanowi środowiska wód morskich, ponieważ inwestycje zlokalizowane w ramach omawianego celu są zlokalizowane poza zasięgiem występowania wód morskich. Nie przewiduje się, aby działanie istotnie w znaczący sposób wpływało na jednolite części wód (ani na uniemożliwienie osiągnięcia dobrego stanu lub realizacja nie może powodować znaczącego negatywnego wpływu na stan i potencjał jednolitych części wód, przez konkretną część wód, z którą jest on związany, lub przez inne części wód w tym samym dorzeczu) lub (i) chronione siedliska i gatunki bezpośrednio uzależnione od wody.
Przejsie na gospodarkę o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i ich recykling: Czy oczekuje się, że środek: (i) prowadzi do znacznego zwiększenia wytwarzania, spalania lub unieszkodliwiania odpadów, z wyjątkiem spalania odpadów niebezpiecznych	X	Realizacja działania związanego z budową i przebudową dróg prawdopodobnie spowoduje powstawanie wykopów i odkładanie mas ziemnych. W związku z tym można spodziewać się, że część nadmiarów mas ziemnych nie będą nadawały się do ponownego wykorzystania. Będą one wymagały przygotowania odpowiednich terenów do ich czasowego gromadzenia przed ostatecznym zagospodarowaniem, zgodnie z Ustawą o odpadach i towarzyszących jej Rozporządzeniach wykonawczych. W przypadku mas ziemnych wydobywanych z gruntów

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

nienadających się do recyklingu lub (ii) doprowadzi do poważnej nieefektywności w zakresie bezpośredniego lub pośredniego korzystania z jakiegokolwiek zasobu naturalnego na dowolnym etapie jego cyklu życia, która nie zostanie ograniczona do minimum za pomocą odpowiednich środków lub (iii) spowoduje poważne i długoterminowe szkody dla środowiska w kontekście gospodarki o obiegu zamkniętym?		niespoistych, uzyskany materiał będzie można wykorzystać, minimalizując w ten sposób ilość materiałów mogących stanowić odpad. Działania tego typu zmniejszają powierzchnię niezbędną do składowania odpadów, wpłyną także na zmniejszenie uciążliwości towarzyszących ruchowi pojazdów transportowych. Nie prognozuje się wystąpienia odpadów niebezpiecznych. Podczas eksploatacji nowych dróg przewiduje się występowanie szlamów powstających podczas czyszczenia urządzeń podczyszczających wody opadowe lub roztopowe. Ich utylizacja powinna odbywać się zgodnie z obowiązującymi przepisami, w tym Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów oraz uchylająca niektóre dyrektywy. Do realizacji inwestycji powinny być wykorzystywane w pierwszej kolejności kruszywa wydobywane ze złóż już istniejących. Eksploatacja nowych złóż powinna odbywać się z jak najmniejszą presją na środowisko, po uprzednim wykonaniu oceny oddziaływania na środowisko dla poszczególnych inwestycji związanych z wydobyciem i produkcją kruszyw. Na podstawie powyższej analizy można stwierdzić, że realizacja przedsięwzięć dotyczących budowy dróg nie spowoduje poważnej i długoterminowej szkody dla środowiska w kontekście gospodarki o obiegu zamkniętym oraz nie doprowadzi do poważnej nieefektywności w zakresie bezpośredniego lub pośredniego korzystania z jakiegokolwiek zasobu naturalnego na dowolnym etapie jego cyklu życia, która nie zostanie ograniczona do minimum za pomocą odpowiednich środków. Realizacja inwestycji nie doprowadzi również do znacznego zwiększenia wytwarzania, spalania lub unieszkodliwiania odpadów. Potencjalnie powstające odpady generowane będą wyłącznie na etapie budowy dróg, natomiast na etapie eksploatacji przewiduje się że będą to w większości zawiesiny i szlamy usuwane okresowo z urządzeń podczyszczających wody opadowe lub roztopowe, co stanowi typowe działanie eksploatacyjne i utrzymaniowe dróg.
Zapobieganie zanieczyszczeniu i jego kontrola: Czy oczekuje się, że środek doprowadzi do istotnego zwiększenia poziomu emisji zanieczyszczeń do powietrza, wody lub gleby?	X	Działania nie doprowadzą do istotnego zwiększenia poziomu emisji zanieczyszczeń do powietrza, wody lub gleby. Planowane inwestycje przyczynią się do: poprawy płynności ruchu, zmniejszenia prędkości poruszania się pojazdów, promocji zrównoważonych form mobilności, co sprzyjać będzie zmniejszeniu emisji zanieczyszczeń do powietrza z transportu drogowego. Inwestycje nie doprowadzą również do zwiększenia poziomu emisji zanieczyszczeń do wód i gleby. Projektowane w ramach nowych odcinków dróg systemy wstępnego oczyszczania

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

		wód opadowych i roztopowych będą miały pozytywny wpływ na ograniczanie zanieczyszczeń do wód i gleby.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów: Czy przewiduje się, że środek: (i) będzie w znacznym stopniu szkodliwy dla dobrego stanu i odporności ekosystemów lub (ii) będzie szkodliwy dla stanu zachowania siedlisk i gatunków, w tym siedlisk i gatunków objętych zakresem zainteresowania Unii?	X	Przeprowadzono ocenę oddziaływania na środowisko, zgodnie z dyrektywą 2001/42/WE, dla projektu dokumentu „Program budowy 100 obwodnic na lata 2020-2030”. Wyniki oceny jw. nie wykazały znaczącego oddziaływania budowy obwodnic na przedmioty ochrony Natura 2000. Dla powyższych inwestycji wymagane będzie przeprowadzenie indywidualnych ocen oddziaływania na środowisko, zgodnie z dyrektywą 2011/92/UE. Dla potencjalnych inwestycji, które będą lokalizowane na obszarach Natura 2000 lub w ich sąsiedztwie, w ramach oceny oddziaływania zostanie przeprowadzone szczegółowe rozpoznanie możliwych oddziaływań na integralność i przedmioty ochrony tych obszarów. Ocena oddziaływania na środowisko inwestycji będzie wskazywać oddziaływania, ich siłę oraz ewentualne warianty alternatywne, działania minimalizujące czy kompensujące, jeśli będzie zachodziła potrzeba ich zastosowania, przypisane do indywidualnych projektów. W tym kontekście warto podkreślić, iż obowiązujący w Polsce system prawny nie dopuszcza realizacji inwestycji, które mogłyby znacząco oddziaływać na przedmioty ochrony Natura 2000. Wobec powyższych uwarunkowań, na etapie oceny oddziaływania na środowisko przedsięwzięć, inwestor będzie zobowiązany do przedstawienia ewentualnych wariantów alternatywnych, a jeśli nie będą one możliwe do realizacji, będzie można zastosować odstępstwo ustawowe, tylko i wyłącznie, jeżeli zostanie wykazane, iż przedsięwzięcie stanowi inwestycję celu publicznego.

Priorytet VII Rozwój infrastruktury społecznej i zdrowotnej

Tabela 13 Lista kontrolna do oceny projektów w ramach CP4(ii)

CP4(ii) poprawa równego dostępu do wysokiej jakości usług sprzyjających włączeniu społecznemu w zakresie kształcenia, szkoleń i uczenia się przez całe życie poprzez rozwój łatwo dostępnej infrastruktury, w tym poprzez wspieranie odporności w zakresie kształcenia i szkolenia na odległość oraz online			
Typy projektów: inwestycje w infrastrukturę edukacji przedszkolnej, w tym w szczególności na obszarach deficytowych, m.in.: budowa, rozbudowa, przebudowa, adaptacja i modernizacja obiektów na potrzeby prowadzenia działalności edukacyjnej w tym m.in. place zabaw) i zapewnieniem niezbędnego wyposażenia gwarantującego wysoką jakość kształcenia, uzupełnienie przyszkolnej infrastruktury sportowej w tym przystosowanie do potrzeb osób z niepełnosprawnościami			
Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z	Tak	Nie	Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

<i>koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czynić poważnych szkód”</i>			
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie ma nieznaczny przewidywalny wpływ na ten cel. Możliwa jest zarówno budowa nowych budynków, jak i modernizacja już istniejących. W przypadku nowych budynków wartość wskaźnika rocznego zapotrzebowania na nieodnawialną energię pierwotną EP (na potrzeby ogrzewania, wentylacji oraz przygotowania ciepłej wody użytkowej) powinna być na poziomie maksymalnie 65 kWh (m ² /rok). Spełnienie wymagań NZEB dla nowych budynków oraz wymagań dyrektywy EPBD w odniesieniu do innych budynków jest zapewnione poprzez wdrożenie tych wymagań do krajowych przepisów związanych z projektowaniem i budowaniem budynków – wszystkie nowe budynki muszą spełniać wymagania w zakresie oszczędności energii i izolacyjności cieplnej.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Wymagana termoizolacja budynków przyczyni się do zagwarantowania komfortu cieplnego nawet przy ekstremalnie wysokich, jak i niskich temperaturach. Pozwala to na uznanie środka za zgodny z zasadą „nie czynić poważnych szkód” w odniesieniu do celu. Obowiązujące krajowe przepisy dotyczące warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie, które są obowiązkowo stosowane w nowopowstających budynkach, przewidują obowiązek zachowania odpowiedniej ilości powierzchni biologicznie czynnej. W celu przystosowania do zmian klimatu nowych budynków wdrażane będą rozwiązania adaptacyjne.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie nie będzie miało zasadniczego wpływu na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych. W procesach inwestycyjnych wszystkie podmioty obowiązane są do dotrzymania ustalonych poziomów i limitów w określonych pozwoleniach środowiskowych.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Ze względu na charakter działania, nie przewiduje się wpływu na stan wykorzystania zasobów. Powstające niewielkie ilości odpadów w trakcie realizacji projektów nie będą miały wpływu na gospodarkę o obiegu zamkniętym.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Mimo iż działanie uwzględnia etap inwestycyjny (budowa, rozbudowa, przebudowa, adaptacja, itp.), nie przewiduje się, że działanie doprowadzi do istotnego zwiększenia poziomu emisji zanieczyszczeń do powietrza, wody lub gleby, z uwagi na charakter działań. W procesach inwestycyjnych wszystkie podmioty obowiązane są do dotrzymania ustalonych poziomów i limitów w określonych pozwoleniach środowiskowych.

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie ma nieznaczny przewidywalny wpływ na ten cel środowiskowy. Projekty realizowane będą z zastosowaniem odpowiednich środków w celu ochrony bioróżnorodności i ekosystemów podczas prac budowlanych.
Typy projektów: inwestycje w infrastrukturę edukacji ogólnej, m.in. budowa, rozbudowa, przebudowa, adaptacja i modernizacja obiektów edukacyjnych wraz z zapewnieniem niezbędnego wyposażenia dla szkół i placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie ogólne, które pozwoli na wsparcie procesu rozwoju kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych niezbędnych na rynku pracy oraz umożliwi proces doskonalenia indywidualnego podejścia do pracy z uczniem wykazującym specjalne potrzeby edukacyjne, uzupełnienie przyszłolnej infrastruktury sportowej, w tym przystosowanie do potrzeb osób z niepełnosprawnościami			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód”</i>	<i>Tak</i>	<i>Nie</i>	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie ma nieznaczny przewidywalny wpływ na ten cel. Możliwa jest zarówno budowa nowych budynków, jak i modernizacja już istniejących. W przypadku nowych budynków wartość wskaźnika rocznego zapotrzebowania na nieodnawialną energię pierwotną EP (na potrzeby ogrzewania, wentylacji oraz przygotowania ciepłej wody użytkowej) powinna być na poziomie maksymalnie 65 kWh (m ² /rok). Spełnienie wymagań NZEB dla nowych budynków oraz wymagań dyrektywy EPBD w odniesieniu do innych budynków jest zapewnione poprzez wdrożenie tych wymagań do krajowych przepisów związanych z projektowaniem i budowaniem budynków – wszystkie nowe budynki muszą spełniać wymagania w zakresie oszczędności energii i izolacyjności cieplnej.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Wymagana termoizolacja budynków przyczyni się do zagwarantowania komfortu cieplnego nawet przy ekstremalnie wysokich, jak i niskich temperaturach. Pozwala to na uznanie środka za zgodny z zasadą „nie czyni poważnych szkód” w odniesieniu do celu. Obowiązujące krajowe przepisy dotyczące warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie, które są obowiązkowo stosowane w nowopowstających budynkach, przewidują obowiązek zachowania odpowiedniej ilości powierzchni biologicznie czynnej. W celu przystosowania do zmian klimatu nowych budynków wdrażane będą rozwiązania adaptacyjne.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie nie będzie miało zasadniczego wpływu na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych. W procesach inwestycyjnych wszystkie podmioty

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

			obowiązane są do dotrzymania ustalonych poziomów i limitów w określonych pozwoleniach środowiskowych.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Ze względu na charakter działania, nie przewiduje się wpływu na stan wykorzystania zasobów. Powstające niewielkie ilości odpadów w trakcie realizacji projektów nie będą miały wpływu na gospodarkę o obiegu zamkniętym.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Mimo iż działanie uwzględnia etap inwestycyjny (budowa, rozbudowa, przebudowa, adaptacja, itp.), nie przewiduje się, że działanie doprowadzi do istotnego zwiększenia poziomu emisji zanieczyszczeń do powietrza, wody lub gleby, z uwagi na charakter działań. W procesach inwestycyjnych wszystkie podmioty obowiązane są do dotrzymania ustalonych poziomów i limitów w określonych pozwoleniach środowiskowych.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie ma nieznaczny przewidywalny wpływ na ten cel środowiskowy. Projekty realizowane będą z zastosowaniem odpowiednich środków w celu ochrony bioróżnorodności i ekosystemów podczas prac budowlanych.
Typy projektów: adaptacja pracowni symulujących rzeczywiste warunki pracy dla uczniów szkół specjalnych w szkołach/placówkach ogólnodostępnych			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód”</i>	Tak	Nie	Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie nie uwzględnia rozwiązań, które będą powodować niekorzystny wpływ na klimat.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Środek nie przyczyni się do zwiększenia wpływu na obecny klimat.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie nie będzie miało zasadniczego wpływu na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Ze względu na charakter wsparcia nie przewiduje się wpływu działań na gospodarkę o obiegu zamkniętym, ani na zwiększenie powstawania odpadów.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Działanie nie uwzględnia procesów inwestycyjnych, w związku z tym nie będzie powodować niekorzystnego wpływu na jakość powietrza, wód czy gleby.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie nie będzie miało wpływu na ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów. Wdrożenie działania nie będzie prowadziło do ingerencji w ekosystemy.

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

Typy projektów: inwestycje w infrastrukturę kształcenia zawodowego w celu dostosowania do potrzeb rynku pracy, m.in. budowa, rozbudowa, przebudowa, adaptacja i modernizacja infrastruktury placówek oświaty i zapewnienie niezbędnego wyposażenia placówek gwarantującego wysoką jakość kształcenia, uzupełnienie przyszłolnej infrastruktury sportowej, w tym przystosowanie do potrzeb osób z niepełnosprawnościami			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód”</i>	Tak	Nie	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie ma nieznaczny przewidywalny wpływ na ten cel. Możliwa jest zarówno budowa nowych budynków, jak i modernizacja już istniejących. W przypadku nowych budynków wartość wskaźnika rocznego zapotrzebowania na nieodnawialną energię pierwotną EP (na potrzeby ogrzewania, wentylacji oraz przygotowania ciepłej wody użytkowej) powinna być na poziomie maksymalnie 65 kWh (m ² /rok). Spełnienie wymagań NZEB dla nowych budynków oraz wymagań dyrektywy EPBD w odniesieniu do innych budynków jest zapewnione poprzez wdrożenie tych wymagań do krajowych przepisów związanych z projektowaniem i budowaniem budynków – wszystkie nowe budynki muszą spełniać wymagania w zakresie oszczędności energii i izolacyjności cieplnej.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Wymagana termoizolacja budynków przyczyni się do zagwarantowania komfortu cieplnego nawet przy ekstremalnie wysokich, jak i niskich temperaturach. Pozwala to na uznanie środka za zgodny z zasadą „nie czyni poważnych szkód” w odniesieniu do celu. Obowiązujące krajowe przepisy dotyczące warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie, które są obowiązkowo stosowane w nowopowstających budynkach, przewidują obowiązek zachowania odpowiedniej ilości powierzchni biologicznie czynnej. W celu przystosowania do zmian klimatu nowych budynków wdrażane będą rozwiązania adaptacyjne.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie nie będzie miało zasadniczego wpływu na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych. W procesach inwestycyjnych wszystkie podmioty obowiązane są do dotrzymania ustalonych poziomów i limitów w określonych pozwoleniach środowiskowych.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Ze względu na charakter działania, nie przewiduje się wpływu na stan wykorzystania zasobów. Powstające niewielkie ilości odpadów w trakcie realizacji projektów nie będą miały wpływu na gospodarkę o obiegu zamkniętym.

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Mimo iż działanie uwzględnia etap inwestycyjny (budowa, rozbudowa, przebudowa, adaptacja, itp.), nie przewiduje się, że działanie doprowadzi do istotnego zwiększenia poziomu emisji zanieczyszczeń do powietrza, wody lub gleby, z uwagi na charakter działań. W procesach inwestycyjnych wszystkie podmioty obowiązane są do dotrzymania ustalonych poziomów i limitów w określonych pozwoleniach środowiskowych.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie ma nieznaczny przewidywalny wpływ na ten cel środowiskowy. Projekty realizowane będą z zastosowaniem odpowiednich środków w celu ochrony bioróżnorodności i ekosystemów podczas prac budowlanych.
Typy projektów: inwestycje w infrastrukturę kształcenia ustawicznego w celu zwiększenia uczestnictwa osób dorosłych w uczeniu się przez całe życie, m.in. budowa, rozbudowa, przebudowa, adaptacja i modernizacja infrastruktury placówek oświaty wraz z zapewnieniem niezbędnego wyposażenia gwarantującego wysoką jakość kształcenia, uzupełnienie przyszłolnej infrastruktury sportowej, w tym przystosowanie do potrzeb osób z niepełnosprawnościami			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód”</i>	Tak	Nie	Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie ma nieznaczny przewidywalny wpływ na ten cel. Możliwa jest zarówno budowa nowych budynków, jak i modernizacja już istniejących. W przypadku nowych budynków wartość wskaźnika rocznego zapotrzebowania na nieodnawialną energię pierwotną EP (na potrzeby ogrzewania, wentylacji oraz przygotowania ciepłej wody użytkowej) powinna być na poziomie maksymalnie 65 kWh (m ² /rok). Spełnienie wymagań NZEB dla nowych budynków oraz wymagań dyrektywy EPBD w odniesieniu do innych budynków jest zapewnione poprzez wdrożenie tych wymagań do krajowych przepisów związanych z projektowaniem i budowaniem budynków – wszystkie nowe budynki muszą spełniać wymagania w zakresie oszczędności energii i izolacyjności cieplnej.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Wymagana termoizolacja budynków przyczyni się do zagwarantowania komfortu cieplnego nawet przy ekstremalnie wysokich, jak i niskich temperaturach. Pozwala to na uznanie środka za zgodny z zasadą „nie czyni poważnych szkód” w odniesieniu do celu. Obowiązujące krajowe przepisy dotyczące warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie, które są obowiązkowo stosowane w nowopowstających budynkach, przewidują obowiązek zachowania odpowiedniej ilości powierzchni biologicznie czynnej. W celu przystosowania do

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

			zmian klimatu nowych budynków wdrażane będą rozwiązania adaptacyjne.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie nie będzie miało zasadniczego wpływu na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych. W procesach inwestycyjnych wszystkie podmioty obowiązane są do dotrzymywania ustalonych poziomów i limitów w określonych pozwoleniach środowiskowych.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Ze względu na charakter działania, nie przewiduje się wpływu na stan wykorzystania zasobów. Powstające niewielkie ilości odpadów w trakcie realizacji projektów nie będą miały wpływu na gospodarkę o obiegu zamkniętym.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Mimo iż działanie uwzględnia etap inwestycyjny (budowa, rozbudowa, przebudowa, adaptacja, itp.), nie przewiduje się, że działanie doprowadzi do istotnego zwiększenia poziomu emisji zanieczyszczeń do powietrza, wody lub gleby, z uwagi na charakter działań. W procesach inwestycyjnych wszystkie podmioty obowiązane są do dotrzymywania ustalonych poziomów i limitów w określonych pozwoleniach środowiskowych.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie ma nieznaczny przewidywalny wpływ na ten cel środowiskowy. Projekty realizowane będą z zastosowaniem odpowiednich środków w celu ochrony bioróżnorodności i ekosystemów podczas prac budowlanych.
Typy projektów: inwestycje w infrastrukturę szkolnictwa wyższego (w tym wyższego zawodowego) w celu podniesienia jakości kształcenia i dostosowania do potrzeb rynku pracy, m.in. budowa, rozbudowa, przebudowa, adaptacja i modernizacja infrastruktury uczelni wyższych i zapewnienie niezbędnego wyposażenia gwarantującego wysoką jakość kształcenia, uzupełnienie przyszłolnej infrastruktury sportowej, w tym przystosowanie do potrzeb osób z niepełnosprawnościami			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód”</i>	Tak	Nie	Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie ma nieznaczny przewidywalny wpływ na ten cel. Możliwa jest zarówno budowa nowych budynków, jak i modernizacja już istniejących. W przypadku nowych budynków wartość wskaźnika rocznego zapotrzebowania na nieodnawialną energię pierwotną EP (na potrzeby ogrzewania, wentylacji oraz przygotowania ciepłej wody użytkowej) powinna być na poziomie maksymalnie 65 kWh (m ² /rok). Spełnienie wymagań NZEB dla nowych budynków oraz wymagań dyrektywy EPBD w odniesieniu do innych budynków jest zapewnione poprzez wdrożenie tych wymagań do krajowych przepisów związanych z projektowaniem i budowaniem budynków – wszystkie nowe

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

			budynki muszą spełniać wymagania w zakresie oszczędności energii i izolacyjności cieplnej.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Wymagana termoizolacja budynków przyczyni się do zagwarantowania komfortu cieplnego nawet przy ekstremalnie wysokich, jak i niskich temperaturach. Pozwala to na uznanie środka za zgodny z zasadą „nie czyń poważnych szkód” w odniesieniu do celu. Obowiązujące krajowe przepisy dotyczące warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie, które są obowiązkowo stosowane w nowopowstających budynkach, przewidują obowiązek zachowania odpowiedniej ilości powierzchni biologicznie czynnej. W celu przystosowania do zmian klimatu nowych budynków wdrażane będą rozwiązania adaptacyjne.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie nie będzie miało zasadniczego wpływu na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych. W procesach inwestycyjnych wszystkie podmioty obowiązane są do dotrzymania ustalonych poziomów i limitów w określonych pozwoleniach środowiskowych.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Ze względu na charakter działania, nie przewiduje się wpływu na stan wykorzystania zasobów. Powstające niewielkie ilości odpadów w trakcie realizacji projektów nie będą miały wpływu na gospodarkę o obiegu zamkniętym.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Mimo iż działanie uwzględni etap inwestycyjny (budowa, rozbudowa, przebudowa, adaptacja, itp.), nie przewiduje się, że działanie doprowadzi do istotnego zwiększenia poziomu emisji zanieczyszczeń do powietrza, wody lub gleby, z uwagi na charakter działań. W procesach inwestycyjnych wszystkie podmioty obowiązane są do dotrzymania ustalonych poziomów i limitów w określonych pozwoleniach środowiskowych.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie ma nieznaczny przewidywalny wpływ na ten cel środowiskowy. Projekty realizowane będą z zastosowaniem odpowiednich środków w celu ochrony bioróżnorodności i ekosystemów podczas prac budowlanych.
Typy projektów: wdrażanie rozwiązań pozwalających na realizację zadań edukacyjnych w systemie on-line oraz podniesienie standardu technologicznego systemu zdalnego nauczania, poprzez rozwój niezbędnej infrastruktury (umożliwiającej m.in. skuteczne wykorzystywanie dostępu do szybkiego szerokopasmowego internetu), wyposażenie w niezbędny sprzęt oraz dostosowanie do warunków odpowiadających możliwościom osób z niepełnosprawnościami			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyń poważnych szkód”</i>	Tak	Nie	Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie nie uwzględnia rozwiązań, które będą powodować niekorzystny wpływ na klimat.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Środek nie przyczyni się do zwiększenia wpływu na obecny klimat.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie nie będzie miało zasadniczego wpływu na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Ze względu na charakter wsparcia nie przewiduje się wpływu działań na gospodarkę o obiegu zamkniętym, ani na zwiększenie powstawania odpadów.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Działanie nie uwzględnia procesów inwestycyjnych, w związku z tym nie będzie powodować niekorzystnego wpływu na jakość powietrza, wód czy gleby.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie nie będzie miało wpływu na ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów. Wdrożenie działania nie będzie prowadziło do ingerencji w ekosystemy.

Tabela 14 Lista kontrolna do oceny projektów w ramach CP4(iii)

CP4(iii) wspieranie włączenia społeczno-gospodarczego społeczności marginalizowanych, gospodarstw domowych o niskich dochodach oraz grup w niekorzystnej sytuacji, w tym osób o szczególnych potrzebach, dzięki zintegrowanym działaniom obejmującym usługi mieszkaniowe i usługi społeczne			
Typy projektów: projekty w zakresie:			
a) robót budowlanych i wyposażenia infrastruktury usług społecznych i integracji społecznej, aktywizacji społeczno-zawodowej, rozwoju usług w społeczności lokalnej i deinstytucjonalizacji usług, integracji społeczno-gospodarczej obywateli państw trzecich, w tym migrantów (wsparcie infrastruktury bezpośrednio wykorzystywanej przez osoby wykluczone lub zagrożone wykluczeniem społecznym)			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód”</i>	Tak	Nie	Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie ma nieznaczny przewidywalny wpływ na ten cel. Możliwa jest zarówno budowa nowych budynków, jak i modernizacja już istniejących. W przypadku nowych budynków wartość wskaźnika rocznego zapotrzebowania na nieodnawialną energię pierwotną EP (na potrzeby ogrzewania, wentylacji oraz przygotowania ciepłej wody użytkowej) powinna być na poziomie maksymalnie 65 kWh (m ² /rok). Spełnienie wymagań NZEB dla nowych budynków oraz wymagań dyrektywy EPBD w odniesieniu do innych

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

			budynków jest zapewnione poprzez wdrożenie tych wymagań do krajowych przepisów związanych z projektowaniem i budowaniem budynków – wszystkie nowe budynki muszą spełniać wymagania w zakresie oszczędności energii i izolacyjności cieplnej.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Wymagana termoizolacja budynków przyczyni się do zagwarantowania komfortu cieplnego nawet przy ekstremalnie wysokich, jak i niskich temperaturach. Pozwala to na uznanie środka za zgodny z zasadą „nie czyń poważnych szkód” w odniesieniu do celu. Obowiązujące krajowe przepisy dotyczące warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie, które są obowiązkowo stosowane w nowopowstających budynkach, przewidują obowiązek zachowania odpowiedniej ilości powierzchni biologicznie czynnej. W celu przystosowania do zmian klimatu nowych budynków wdrażane będą rozwiązania adaptacyjne.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie nie będzie miało zasadniczego wpływu na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych. W procesach inwestycyjnych wszystkie podmioty obowiązane są do dotrzymania ustalonych poziomów i limitów w określonych pozwoleniach środowiskowych.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Ze względu na charakter działania, nie przewiduje się wpływu na stan wykorzystania zasobów. Powstające niewielkie ilości odpadów w trakcie realizacji projektów nie będą miały wpływu na gospodarkę o obiegu zamkniętym.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Mimo iż działanie uwzględnia etap inwestycyjny (roboty budowlane), nie przewiduje się, że działanie doprowadzi do istotnego zwiększenia poziomu emisji zanieczyszczeń do powietrza, wody lub gleby, z uwagi na charakter działań. W procesach inwestycyjnych wszystkie podmioty obowiązane są do dotrzymania ustalonych poziomów i limitów w określonych pozwoleniach środowiskowych.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie ma nieznaczny przewidywalny wpływ na ten cel środowiskowy. Projekty realizowane będą z zastosowaniem odpowiednich środków w celu ochrony bioróżnorodności i ekosystemów podczas prac budowlanych.
Typy projektów: projekty w zakresie:			
b) wsparcia remontów i modernizacji (oraz wyposażenia) mieszkań adaptowalnych umożliwiającym osobom wymagającym wsparcia w codziennym funkcjonowaniu pozostanie w swoich mieszkaniach			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyń poważnych szkód”</i>	Tak	Nie	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie nie uwzględnia rozwiązań, które będą powodować niekorzystny wpływ na klimat.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Środek nie przyczyni się do zwiększenia wpływu na obecny klimat.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie nie będzie miało zasadniczego wpływu na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Ze względu na charakter działania, nie przewiduje się wpływu na stan wykorzystania zasobów. Powstające niewielkie ilości odpadów w trakcie realizacji projektów nie będą miały wpływu na gospodarkę o obiegu zamkniętym.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Mimo iż działanie uwzględnia etap inwestycyjny (roboty budowlane), nie przewiduje się, że działanie doprowadzi do istotnego zwiększenia poziomu emisji zanieczyszczeń do powietrza, wody lub gleby, z uwagi na charakter działań. W procesach inwestycyjnych wszystkie podmioty obowiązane są do dotrzymywania ustalonych poziomów i limitów w określonych pozwoleniach środowiskowych.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie nie będzie miało wpływu na ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów. Wdrożenie działania nie będzie prowadziło do ingerencji w ekosystemy.
Typy projektów: projekty w zakresie:			
c) modernizacji, adaptacji (do potrzeb osób potrzebujących) oraz zakupu wyposażenia infrastruktury niezbędnej do świadczenia środowiskowych form wsparcia w miejscu zamieszkania			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód”</i>	<i>Tak</i>	<i>Nie</i>	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie nie uwzględnia rozwiązań, które będą powodować niekorzystny wpływ na klimat.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Środek nie przyczyni się do zwiększenia wpływu na obecny klimat.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie nie będzie miało zasadniczego wpływu na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Ze względu na charakter działania, nie przewiduje się wpływu na stan wykorzystania zasobów. Powstające niewielkie ilości odpadów w trakcie realizacji projektów nie będą miały wpływu na gospodarkę o obiegu zamkniętym.
Zapobieganie zanieczyszczeniom		X	Nie przewiduje się, że działanie doprowadzi do istotnego zwiększenia poziomu emisji zanieczyszczeń do powietrza,

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

powietrza, wody lub gleby i jego kontrola			wody lub gleby, z uwagi na jego charakter. W procesach inwestycyjnych wszystkie podmioty obowiązane są do dotrzymania ustalonych poziomów i limitów w określonych pozwoleniach środowiskowych.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie nie będzie miało wpływu na ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów. Wdrożenie działania nie będzie prowadziło do ingerencji w ekosystemy.
Typy projektów: projekty w zakresie:			
d) robót budowlanych i wyposażenia infrastruktury mieszkalnictwa o charakterze wspomaganym i chronionym (w uzasadnionych przypadkach także zakup lokali mieszkalnych na przedmiotowe cele), w tym dla cudzoziemców objętych indywidualnym planem integracji			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyn poważnych szkód”</i>	<i>Tak</i>	<i>Nie</i>	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie ma nieznaczny przewidywalny wpływ na ten cel. Możliwa jest zarówno budowa nowych budynków, jak i modernizacja już istniejących. W przypadku nowych budynków wartość wskaźnika rocznego zapotrzebowania na nieodnawialną energię pierwotną EP (na potrzeby ogrzewania, wentylacji oraz przygotowania ciepłej wody użytkowej) powinna być na poziomie maksymalnie 65 kWh (m ² /rok). Spełnienie wymagań NZEB dla nowych budynków oraz wymagań dyrektywy EPBD w odniesieniu do innych budynków jest zapewnione poprzez wdrożenie tych wymagań do krajowych przepisów związanych z projektowaniem i budowaniem budynków – wszystkie nowe budynki muszą spełniać wymagania w zakresie oszczędności energii i izolacyjności cieplnej.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Wymagana termoizolacja budynków przyczyni się do zagwarantowania komfortu cieplnego nawet przy ekstremalnie wysokich, jak i niskich temperaturach. Pozwala to na uznanie środka za zgodny z zasadą „nie czyn poważnych szkód” w odniesieniu do celu. Obowiązujące krajowe przepisy dotyczące warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie, które są obowiązkowo stosowane w nowopowstających budynkach, przewidują obowiązek zachowania odpowiedniej ilości powierzchni biologicznie czynnej. W celu przystosowania do zmian klimatu nowych budynków wdrażane będą rozwiązania adaptacyjne.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie nie będzie miało zasadniczego wpływu na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych. W procesach inwestycyjnych wszystkie podmioty obowiązane są do dotrzymania ustalonych poziomów i limitów w określonych pozwoleniach środowiskowych.

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Ze względu na charakter działania, nie przewiduje się wpływu na stan wykorzystania zasobów. Powstające niewielkie ilości odpadów w trakcie realizacji projektów nie będą miały wpływu na gospodarkę o obiegu zamkniętym.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Mimo iż działanie uwzględnia etap inwestycyjny (roboty budowlane), nie przewiduje się, że działanie doprowadzi do istotnego zwiększenia poziomu emisji zanieczyszczeń do powietrza, wody lub gleby, z uwagi na charakter działań. W procesach inwestycyjnych wszystkie podmioty obowiązane są do dotrzymania ustalonych poziomów i limitów w określonych pozwoleniach środowiskowych.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie ma nieznaczny przewidywalny wpływ na ten cel środowiskowy. Projekty realizowane będą z zastosowaniem odpowiednich środków w celu ochrony bioróżnorodności i ekosystemów podczas prac budowlanych.
Typy projektów: dostosowanie infrastruktury placówek całodobowych o charakterze długoterminowym do realizacji nowych usług o charakterze dziennym i środowiskowym – z uwzględnieniem zasad deinstytucjonalizacji			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód”</i>	<i>Tak</i>	<i>Nie</i>	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie nie uwzględnia rozwiązań, które będą powodować niekorzystny wpływ na klimat.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Środek nie przyczyni się do zwiększenia wpływu na obecny klimat.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie nie będzie miało zasadniczego wpływu na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Ze względu na charakter działania, nie przewiduje się wpływu na stan wykorzystania zasobów. Powstające niewielkie ilości odpadów w trakcie realizacji projektów nie będą miały wpływu na gospodarkę o obiegu zamkniętym.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Nie przewiduje się, że działanie doprowadzi do istotnego zwiększenia poziomu emisji zanieczyszczeń do powietrza, wody lub gleby, z uwagi na jego charakter. W procesach inwestycyjnych wszystkie podmioty obowiązane są do dotrzymania ustalonych poziomów i limitów w określonych pozwoleniach środowiskowych.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie nie będzie miało wpływu na ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów. Wdrożenie działania nie będzie prowadziło do ingerencji w ekosystemy.

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

Typy projektów: wsparcie infrastruktury (mieszkania/lokale - z wyłączeniem budowy nowych obiektów) wykorzystywanej w ramach najmu socjalnego, w tym dla cudzoziemców objętych indywidualnym planem integracji			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód”</i>	<i>Tak</i>	<i>Nie</i>	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie nie uwzględnia rozwiązań, które będą powodować niekorzystny wpływ na klimat.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Środek nie przyczyni się do zwiększenia wpływu na obecny klimat.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie nie będzie miało zasadniczego wpływu na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Ze względu na charakter działania, nie przewiduje się wpływu na stan wykorzystania zasobów. Powstające niewielkie ilości odpadów w trakcie realizacji projektów nie będą miały wpływu na gospodarkę o obiegu zamkniętym.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Nie przewiduje się, że działanie doprowadzi do istotnego zwiększenia poziomu emisji zanieczyszczeń do powietrza, wody lub gleby, z uwagi na jego charakter. W procesach inwestycyjnych wszystkie podmioty obowiązane są do dotrzymania ustalonych poziomów i limitów w określonych pozwoleniach środowiskowych.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie nie będzie miało wpływu na ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów. Wdrożenie działania nie będzie prowadziło do ingerencji w ekosystemy.

Tabela 15 Lista kontrolna do oceny projektów w ramach CP4(v)

CP4(v) zapewnianie równego dostępu do opieki zdrowotnej i wspieranie odporności systemów opieki zdrowotnej, w tym podstawowej opieki zdrowotnej, oraz wspieranie przechodzenia od opieki instytucjonalnej do opieki rodzinnej i środowiskowej			
Typy projektów: wsparcie infrastruktury podmiotów ochrony zdrowia, w tym m.in. w zakresie: - robót budowlanych (w tym m.in. prac budowlanych, modernizacji czy adaptacji pomieszczeń na potrzeby zakupywanego sprzętu medycznego), - zakupu wyposażenia i sprzętu medycznego, - zakupu rozwiązań w zakresie IT (oprogramowanie, sprzęt) - wyłącznie jako niezbędny element ww. typów projektów (np. zakup serwera do przechowywania danych obrazowych z aparatury medycznej objętej wsparciem; wykonanie infrastruktury sieciowej w ramach modernizowanych pomieszczeń).			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów</i>	<i>Tak</i>	<i>Nie</i>	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

środowiskowych wiązą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czynić poważnych szkód”			
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie ma nieznaczny przewidywalny wpływ na ten cel. Możliwa jest zarówno budowa nowych budynków, jak i modernizacja już istniejących. W przypadku nowych budynków wartość wskaźnika rocznego zapotrzebowania na nieodnawialną energię pierwotną EP (na potrzeby ogrzewania, wentylacji oraz przygotowania ciepłej wody użytkowej) powinna być na poziomie maksymalnie 65 kWh (m²/rok). Spełnienie wymagań NZEB dla nowych budynków oraz wymagań dyrektywy EPBD w odniesieniu do innych budynków jest zapewnione poprzez wdrożenie tych wymagań do krajowych przepisów związanych z projektowaniem i budowaniem budynków – wszystkie nowe budynki muszą spełniać wymagania w zakresie oszczędności energii i izolacyjności cieplnej.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Wymagana termoizolacja budynków przyczyni się do zagwarantowania komfortu cieplnego nawet przy ekstremalnie wysokich, jak i niskich temperaturach. Pozwala to na uznanie środka za zgodny z zasadą „nie czynić poważnych szkód” w odniesieniu do celu. Obowiązujące krajowe przepisy dotyczące warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie, które są obowiązkowo stosowane w nowopowstających budynkach, przewidują obowiązek zachowania odpowiedniej ilości powierzchni biologicznie czynnej. W celu przystosowania do zmian klimatu nowych budynków wdrażane będą rozwiązania adaptacyjne.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie nie będzie miało zasadniczego wpływu na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych i morskich. W procesach inwestycyjnych wszystkie podmioty obowiązane są do dotrzymywania ustalonych poziomów i limitów w określonych pozwoleniach środowiskowych.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Ze względu na charakter działania, nie przewiduje się wpływu na stan wykorzystania zasobów. Powstające niewielkie ilości odpadów w trakcie realizacji projektów nie będą miały wpływu na gospodarkę o obiegu zamkniętym.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Działania mają charakter regulacyjny, dlatego nie będą prowadziły do znacznego zanieczyszczenia powietrza, wody czy gleby. Niewielkie ilości zanieczyszczeń jakie mogą być odprowadzane do powietrza i wody, wynikające z inwestycji, będą rekompensowane zwiększeniem efektywności działania systemu, co powinno też być pozytywne z punktu widzenia ograniczenia emisji zanieczyszczeń.

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie ma nieznaczny przewidywalny wpływ na ten cel środowiskowy. Projekty realizowane będą z zastosowaniem odpowiednich środków w celu ochrony bioróżnorodności i ekosystemów podczas prac budowlanych.

Tabela 16 Lista kontrolna do oceny projektów w ramach CP4(vi)

CP4(vi) wzmocnienie roli kultury i zrównoważonej turystyki w rozwoju gospodarczym, włączeniu społecznym i innowacjach społecznych			
Typy projektów: dostosowanie obiektów zabytkowych do pełnienia funkcji związanych z kulturą poprzez prace konserwatorskie, prace restauratorskie, roboty budowlane, modernizację (z wyłączeniem rozbiórki) dotyczące zabytków i zespołów tych zabytków wraz z ich otoczeniem, w tym:			
a) zakup, modernizacja wyposażenia do prowadzenia działalności kulturalnej w obiektach będących celem projektu (wyłącznie jako element projektu), roboty budowlane, modernizacja infrastruktury technicznej i sanitarnej (w tym z zakresu przystosowania obiektów do potrzeb osób z niepełnosprawnościami) – wyłącznie jako element projektu			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód”</i>	<i>Tak</i>	<i>Nie</i>	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie nie uwzględnia rozwiązań, które będą powodować niekorzystny wpływ na klimat.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Środek nie przyczyni się do zwiększenia wpływu na obecny klimat.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie nie będzie miało zasadniczego wpływu na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych. W procesach inwestycyjnych wszystkie podmioty obowiązane są do dotrzymania ustalonych poziomów i limitów w określonych pozwoleniach środowiskowych.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Ze względu na charakter działania, nie przewiduje się wpływu na stan wykorzystania zasobów. Powstające niewielkie ilości odpadów w trakcie realizacji projektów nie będą miały wpływu na gospodarkę o obiegu zamkniętym.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Działanie ma nieznaczny przewidywalny wpływ na ten cel środowiskowy. Nie przewiduje się, że działanie doprowadzi do istotnego zwiększenia poziomu emisji zanieczyszczeń do powietrza, wody lub gleby, z uwagi na charakter działań. Ew. oddziaływania ustąpią po zakończeniu realizacji robót budowlanych i modernizacyjnych. W procesach inwestycyjnych wszystkie podmioty obowiązane są do dotrzymania ustalonych poziomów i limitów w określonych pozwoleniach środowiskowych.

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie ma nieznaczny przewidywalny wpływ na ten cel środowiskowy. Projekty realizowane będą z zastosowaniem odpowiednich środków w celu ochrony bioróżnorodności i ekosystemów podczas prac budowlanych.
Typy projektów: dostosowanie obiektów zabytkowych do pełnienia funkcji związanych z kulturą poprzez prace konserwatorskie, prace restauratorskie, roboty budowlane, modernizację (z wyłączeniem rozbiórki) dotyczące zabytków i zespołów tych zabytków wraz z ich otoczeniem, w tym:			
b) prace konserwatorskie zabytków ruchomych (wyłącznie jako jeden z elementów projektu)			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód”</i>	<i>Tak</i>	<i>Nie</i>	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie nie uwzględnia rozwiązań, które będą powodować niekorzystny wpływ na klimat.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Środek nie przyczyni się do zwiększenia wpływu na obecny klimat.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie nie będzie miało zasadniczego wpływu na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów. W procesach inwestycyjnych wszystkie podmioty obowiązane są do dotrzymywania ustalonych poziomów i limitów w określonych pozwoleniach środowiskowych.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Ze względu na charakter działania, nie przewiduje się wpływu na stan wykorzystania zasobów. Powstające niewielkie ilości odpadów w trakcie realizacji projektów nie będą miały wpływu na gospodarkę o obiegu zamkniętym.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Działanie ma nieznaczny przewidywalny wpływ na ten cel środowiskowy. Nie przewiduje się, że działanie doprowadzi do istotnego zwiększenia poziomu emisji zanieczyszczeń do powietrza, wody lub gleby, z uwagi na charakter działań. Ew. oddziaływania ustąpią po zakończeniu realizacji robót budowlanych i modernizacyjnych. W procesach inwestycyjnych wszystkie podmioty obowiązane są do dotrzymywania ustalonych poziomów i limitów w określonych pozwoleniach środowiskowych.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie nie będzie miało wpływu na ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów. Wdrożenie działania nie będzie prowadziło do ingerencji w ekosystemy.
Typy projektów: dostosowanie obiektów zabytkowych do pełnienia funkcji związanych z kulturą poprzez prace konserwatorskie, prace restauratorskie, roboty budowlane, modernizację (z wyłączeniem rozbiórki) dotyczące zabytków i zespołów tych zabytków wraz z ich otoczeniem, w tym:			
c) zapewnienie niezbędnych warunków funkcjonowania instytucji i twórców kultury w sieci (wyłącznie jako element projektu)			

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód”</i>	<i>Tak</i>	<i>Nie</i>	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie nie uwzględnia rozwiązań, które będą powodować niekorzystny wpływ na klimat.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Środek nie przyczyni się do zwiększenia wpływu na obecny klimat.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie nie będzie miało zasadniczego wpływu na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Ze względu na charakter działania, nie przewiduje się wpływu na stan wykorzystania zasobów.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Nie przewiduje się, że działanie doprowadzi do istotnego zwiększenia poziomu emisji zanieczyszczeń do powietrza, wody lub gleby, z uwagi na jego charakter- funkcjonowanie w sieci.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie nie będzie miało wpływu na ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów. Wdrożenie działania nie będzie prowadziło do ingerencji w ekosystemy.
Typy projektów: przedsięwzięcia infrastrukturalne w sektorze kultury ukierunkowane na rozwijanie aktywności społecznej m.in. poprzez tworzenie /adaptację /dostosowanie budynków i przestrzeni do realizacji oferty kulturalno-edukacyjnej, rozwój innowacji społecznych, w tym: a) zakup, modernizacja wyposażenia do prowadzenia działalności kulturalnej w obiektach będących celem projektu (wyłącznie jako element projektu), roboty budowlane, modernizacja infrastruktury technicznej i sanitarnej (w tym z zakresu przystosowania obiektów do potrzeb osób z niepełnosprawnościami) – wyłącznie jako element projektu			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód”</i>	<i>Tak</i>	<i>Nie</i>	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie nie uwzględnia rozwiązań, które będą powodować niekorzystny wpływ na klimat.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Środek nie przyczyni się do zwiększenia wpływu na obecny klimat.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie nie będzie miało zasadniczego wpływu na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych. W procesach inwestycyjnych wszystkie podmioty

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

			obowiązane są do dotrzymania ustalonych poziomów i limitów w określonych pozwoleniach środowiskowych.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Ze względu na charakter działania, nie przewiduje się wpływu na stan wykorzystania zasobów. Powstające niewielkie ilości odpadów w trakcie realizacji projektów nie będą miały wpływu na gospodarkę o obiegu zamkniętym.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Działanie ma nieznaczny przewidywalny wpływ na ten cel środowiskowy. Nie przewiduje się, że działanie doprowadzi do istotnego zwiększenia poziomu emisji zanieczyszczeń do powietrza, wody lub gleby, z uwagi na charakter działań. Ew. oddziaływania ustąpią po zakończeniu realizacji robót budowlanych i modernizacyjnych. W procesach inwestycyjnych wszystkie podmioty obowiązane są do dotrzymania ustalonych poziomów i limitów w określonych pozwoleniach środowiskowych.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie ma nieznaczny przewidywalny wpływ na ten cel środowiskowy. Projekty realizowane będą z zastosowaniem odpowiednich środków w celu ochrony bioróżnorodności i ekosystemów podczas prac budowlanych.
Typy projektów: przedsięwzięcia infrastrukturalne w sektorze kultury ukierunkowane na rozwijanie aktywności społecznej m.in. poprzez tworzenie /adaptację /dostosowanie budynków i przestrzeni do realizacji oferty kulturalno-edukacyjnej, rozwój innowacji społecznych, w tym: b) prace konserwatorskie zabytków ruchomych (wyłącznie jako element projektu)			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód”</i>	<i>Tak</i>	<i>Nie</i>	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie nie uwzględni rozwiązań, które będą powodować niekorzystny wpływ na klimat.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Środek nie przyczyni się do zwiększenia wpływu na obecny klimat.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie nie będzie miało zasadniczego wpływu na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów. W procesach inwestycyjnych wszystkie podmioty obowiązane są do dotrzymania ustalonych poziomów i limitów w określonych pozwoleniach środowiskowych.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Ze względu na charakter działania, nie przewiduje się wpływu na stan wykorzystania zasobów. Powstające niewielkie ilości odpadów w trakcie realizacji projektów nie będą miały wpływu na gospodarkę o obiegu zamkniętym.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Działanie ma nieznaczny przewidywalny wpływ na ten cel środowiskowy. Nie przewiduje się, że działanie doprowadzi do istotnego zwiększenia poziomu emisji zanieczyszczeń do powietrza, wody lub gleby, z uwagi na charakter działań.

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

			Ew. oddziaływania ustąpią po zakończeniu realizacji robót budowlanych i modernizacyjnych. W procesach inwestycyjnych wszystkie podmioty obowiązane są do dotrzymania ustalonych poziomów i limitów w określonych pozwoleniach środowiskowych.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie nie będzie miało wpływu na ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów. Wdrożenie działania nie będzie prowadziło do ingerencji w ekosystemy.
Typy projektów: przedsięwzięcia infrastrukturalne w sektorze kultury ukierunkowane na rozwijanie aktywności społecznej m.in. poprzez tworzenie /adaptację /dostosowanie budynków i przestrzeni do realizacji oferty kulturalno-edukacyjnej, rozwój innowacji społecznych, w tym: c) zapewnienie niezbędnych warunków funkcjonowania instytucji i twórców kultury w sieci (wyłącznie jako element projektu)			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód”</i>	Tak	Nie	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie nie uwzględnia rozwiązań, które będą powodować niekorzystny wpływ na klimat.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Środek nie przyczyni się do zwiększenia wpływu na obecny klimat.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie nie będzie miało zasadniczego wpływu na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Ze względu na charakter działania, nie przewiduje się wpływu na stan wykorzystania zasobów.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Nie przewiduje się, że działanie doprowadzi do istotnego zwiększenia poziomu emisji zanieczyszczeń do powietrza, wody lub gleby, z uwagi na jego charakter- funkcjonowanie w sieci.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie nie będzie miało wpływu na ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów. Wdrożenie działania nie będzie prowadziło do ingerencji w ekosystemy.
Typy projektów: zakup wyposażenia niezbędnego do prowadzenia działalności kulturalnej, w tym możliwość zapewnienia niezbędnych warunków funkcjonowania instytucji i twórców kultury w sieci (wyłącznie jako element projektu)			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z</i>	Tak	Nie	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

<i>zasadą „nie czyń poważnych szkód”</i>			
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie nie uwzględnia rozwiązań, które będą powodować niekorzystny wpływ na klimat.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Środek nie przyczyni się do zwiększenia wpływu na obecny klimat.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie nie będzie miało zasadniczego wpływu na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Ze względu na charakter działania, nie przewiduje się wpływu na stan wykorzystania zasobów.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Nie przewiduje się, że działanie doprowadzi do istotnego zwiększenia poziomu emisji zanieczyszczeń do powietrza, wody lub gleby, z uwagi na jego charakter- funkcjonowanie w sieci.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie nie będzie miało wpływu na ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów. Wdrożenie działania nie będzie prowadziło do ingerencji w ekosystemy.
Typy projektów: projekty z zakresu ochrony dziedzictwa niematerialnego			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyń poważnych szkód”</i>	Tak	Nie	Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie nie uwzględnia rozwiązań, które będą powodować niekorzystny wpływ na klimat.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Środek nie przyczyni się do zwiększenia wpływu na obecny klimat.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie nie będzie miało wpływu na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Ze względu na charakter działania, nie przewiduje się wpływu na stan wykorzystania zasobów.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Nie przewiduje się, że działanie doprowadzi do zwiększenia poziomu emisji zanieczyszczeń do powietrza, wody lub gleby, z uwagi na jego charakter.

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie nie będzie miało wpływu na ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów. Wdrożenie działania nie będzie prowadziło do ingerencji w ekosystemy.
Typy projektów: projekty dotyczące nowych produktów w dziedzinie kultury			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód”</i>	Tak	Nie	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie nie uwzględnia rozwiązań, które będą powodować niekorzystny wpływ na klimat.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Środek nie przyczyni się do zwiększenia wpływu na obecny klimat.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie nie będzie miało wpływu na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Ze względu na charakter działania, nie przewiduje się wpływu na stan wykorzystania zasobów.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Nie przewiduje się, że działanie doprowadzi do zwiększenia poziomu emisji zanieczyszczeń do powietrza, wody lub gleby, z uwagi na jego charakter.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie nie będzie miało wpływu na ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów. Wdrożenie działania nie będzie prowadziło do ingerencji w ekosystemy.
Typy projektów: monitoring i zabezpieczenie obiektów infrastruktury kultury i dziedzictwa kulturowego na wypadek zagrożeń			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód”</i>	Tak	Nie	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie nie uwzględnia rozwiązań, które będą powodować niekorzystny wpływ na klimat.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Środek nie przyczyni się do zwiększenia wpływu na obecny klimat.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie nie będzie miało wpływu na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych.

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Ze względu na charakter działania, nie przewiduje się wpływu na stan wykorzystania zasobów.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Nie przewiduje się, że działanie doprowadzi do zwiększenia poziomu emisji zanieczyszczeń do powietrza, wody lub gleby, z uwagi na jego charakter.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie nie będzie miało wpływu na ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów. Wdrożenie działania nie będzie prowadziło do ingerencji w ekosystemy.
Typy projektów: rewaloryzacja i zachowanie zabytkowych ogrodów i parków			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód”</i>	Tak	Nie	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie nie uwzględnia rozwiązań, które będą powodować niekorzystny wpływ na klimat.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Środek nie przyczyni się do zwiększenia wpływu na obecny klimat.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie nie będzie miało wpływu na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Ze względu na charakter działania, nie przewiduje się wpływu na stan wykorzystania zasobów.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Nie przewiduje się, że działanie doprowadzi do zwiększenia poziomu emisji zanieczyszczeń do powietrza, wody lub gleby, z uwagi na jego charakter.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie nie będzie miało wpływu na ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów. Wdrożenie działania nie będzie prowadziło do ingerencji w ekosystemy.
Typy projektów: wsparcie tworzenia nowych, rozbudowa istniejących miejsc atrakcyjnych turystycznie poprzez roboty budowlane, modernizację, wyposażenie infrastruktury ułatwiającej dostęp do miejsc i obszarów atrakcyjnych turystycznie, m.in. infrastruktura zlokalizowana wokół istniejących zbiorników wodnych (kąpieliska, plaże, pomosty, mola, przystanie wodne, bulwary, ścieżki rowerowe, ścieżki edukacyjne i dydaktyczne, promenady). Dopuszcza się realizację działań związanych z zagospodarowaniem terenu wokół obiektów (m.in. budowa miejsc parkingowych) wyłącznie jako element projektu			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów</i>	Tak	Nie	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

<i>środowiskowych wiązą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód”</i>			
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie nie uwzględnia rozwiązań, które będą powodować niekorzystnego wpływu na klimat.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Środek nie przyczyni się do zwiększenia wpływu na obecny klimat.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie nie będzie miało zasadniczego wpływu na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych i morskich. W procesach inwestycyjnych wszystkie podmioty obowiązane są do dotrzymywania ustalonych poziomów i limitów w określonych pozwoleniach środowiskowych.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Ze względu na charakter działania, nie przewiduje się wpływu na stan wykorzystania zasobów. Powstające niewielkie ilości odpadów w trakcie realizacji projektów nie będą miały wpływu na gospodarkę o obiegu zamkniętym.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Działanie ma nieznaczny przewidywalny wpływ na ten cel środowiskowy. Nie przewiduje się, że działanie doprowadzi do istotnego zwiększenia poziomu emisji zanieczyszczeń do powietrza, wody lub gleby, z uwagi na charakter działań. W procesach inwestycyjnych wszystkie podmioty obowiązane są do dotrzymywania ustalonych poziomów i limitów w określonych pozwoleniach środowiskowych.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie ma nieznaczny przewidywalny wpływ na ten cel środowiskowy. Projekty realizowane będą z zastosowaniem odpowiednich środków w celu ochrony bioróżnorodności i ekosystemów podczas prac budowlanych. W związku z rozwojem ruchu turystycznego, może wzrosnąć zanieczyszczenie powietrza i wód (eutrofizacja) oraz wystąpić niszczenie roślinności i płoszenie zwierząt. Jednak nie należy spodziewać się istotnego znaczącego wpływu na cel środowiskowy związany z bezpośrednimi i pierwotnymi pośrednimi skutkami środka.
Typy projektów: roboty budowlane, modernizacja szlaków turystycznych i wyposażenie ich w niezbędną infrastrukturę (w tym z zakresu przystosowania obiektów do potrzeb osób z niepełnosprawnościami)			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiązą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód”</i>	Tak	Nie	Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie nie uwzględnia rozwiązań, które będą powodować niekorzystnego wpływu na klimat.

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

Adaptacja do zmian klimatu		X	Środek nie przyczyni się do zwiększenia wpływu na obecny klimat.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie nie będzie miało zasadniczego wpływu na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych i morskich. W procesach inwestycyjnych wszystkie podmioty obowiązane są do dotrzymywania ustalonych poziomów i limitów w określonych pozwoleniach środowiskowych.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Ze względu na charakter działania, nie przewiduje się wpływu na stan wykorzystania zasobów. Powstające niewielkie ilości odpadów w trakcie realizacji projektów nie będą miały wpływu na gospodarkę o obiegu zamkniętym.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Działanie ma nieznaczny przewidywalny wpływ na ten cel środowiskowy. Nie przewiduje się, że działanie doprowadzi do istotnego zwiększenia poziomu emisji zanieczyszczeń do powietrza, wody lub gleby, z uwagi na charakter działań. W procesach inwestycyjnych wszystkie podmioty obowiązane są do dotrzymywania ustalonych poziomów i limitów w określonych pozwoleniach środowiskowych.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie ma nieznaczny przewidywalny wpływ na ten cel środowiskowy. Projekty realizowane będą z zastosowaniem odpowiednich środków w celu ochrony bioróżnorodności i ekosystemów podczas prac budowlanych. W związku z rozwojem ruchu turystycznego, może wzrosnąć zanieczyszczenie powietrza i wód (eutrofizacja) oraz wystąpić niszczenie roślinności i płoszenie zwierząt. Jednak nie należy spodziewać się istotnego znaczącego wpływu na cel środowiskowy związany z bezpośrednimi i pierwotnymi pośrednimi skutkami środka.
Typy projektów: projekty dotyczące nowych produktów w dziedzinie turystyki wykorzystujące walory historyczne, kulturowe i przyrodnicze województwa lubelskiego			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód”</i>	<i>Tak</i>	<i>Nie</i>	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie nie uwzględnia rozwiązań, które będą powodować niekorzystny wpływ na klimat.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Środek nie przyczyni się do zwiększenia wpływu na obecny klimat.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie nie będzie miało wpływu na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie		X	Ze względu na charakter działania, nie przewiduje się wpływu na stan wykorzystania zasobów.

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

powstawaniu odpadów i recykling			
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Nie przewiduje się, że działanie doprowadzi do zwiększenia poziomu emisji zanieczyszczeń do powietrza, wody lub gleby, z uwagi na jego charakter.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie nie będzie miało wpływu na ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów. Wdrożenie działania nie będzie prowadziło do ingerencji w ekosystemy.

Priorytet VIII Zwiększanie spójności społecznej

Tabela 17 Lista kontrolna do oceny projektów w ramach CP4(h)

CP4(h) wspieranie aktywnego włączenia społecznego w celu promowania równości szans, niedyskryminacji i aktywnego uczestnictwa, oraz zwiększanie zdolności do zatrudnienia, w szczególności grup w niekorzystnej sytuacji			
Typy projektów: kompleksowe programy na rzecz aktywizacji społecznej i zawodowej osób, rodzin, środowisk lokalnych zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym oraz osób biernych zawodowo, w szczególności osób defaworyzowanych na rynku pracy, wykorzystujące instrumenty aktywizacji społecznej, zawodowej, edukacyjnej i zdrowotnej, oraz wsparcie towarzyszące w postaci: poprawy kompetencji w zakresie spędzania czasu wolnego i rekreacji oraz uczestnictwa w kulturze, a także poprawy warunków mieszkaniowych, w tym w ramach podmiotów reintegracyjnych (CIS i KIS) włącznie z tworzeniem nowych podmiotów			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód”</i>	<i>Tak</i>	<i>Nie</i>	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie nie uwzględnia rozwiązań, które będą powodować niekorzystnego wpływu na klimat.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Środek nie przyczyni się do zwiększenia wpływu na obecny klimat.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie nie będzie miało zasadniczego wpływu na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Ze względu na charakter działania, nie przewiduje się wpływu na stan wykorzystania zasobów oraz na powstawanie odpadów.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Działanie nie będzie negatywnie wpływało na jakość powietrza, wód czy gleby ze względu na swój charakter-organizacyjny. Bezpośrednio nie będą prowadziły do zanieczyszczenia powietrza, wody czy gleby.

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie nie będzie miało wpływu na ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów. Wdrożenie działania nie będzie prowadziło do ingerencji w ekosystemy.
Typy projektów: kompleksowe programy na rzecz aktywizacji społecznej i zawodowej osób z niepełnosprawnościami, w szczególności wykorzystujące instrumenty aktywizacji społecznej, zawodowej, edukacyjnej i zdrowotnej, w tym także w ramach podmiotów reintegracyjnych (WTZ, ZAZ, CIS, KIS) włącznie z tworzeniem nowych podmiotów			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód”</i>	<i>Tak</i>	<i>Nie</i>	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie nie uwzględni rozwiązań, które będą powodować niekorzystnego wpływu na klimat.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Środek nie przyczyni się do zwiększenia wpływu na obecny klimat.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie nie będzie miało zasadniczego wpływu na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Ze względu na charakter działania, nie przewiduje się wpływu na stan wykorzystania zasobów oraz na powstawanie odpadów.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Działanie nie będzie negatywnie wpływało na jakość powietrza, wód czy gleby ze względu na swój charakter-organizacyjny. Bezpośrednio nie będą prowadziły do zanieczyszczenia powietrza, wody czy gleby.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie nie będzie miało wpływu na ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów. Wdrożenie działania nie będzie prowadziło do ingerencji w ekosystemy.
Typy projektów: wsparcie tworzenia i utrzymania miejsc pracy w sektorze ES, w szczególności w PS			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód”</i>	<i>Tak</i>	<i>Nie</i>	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie nie uwzględni rozwiązań, które będą powodować niekorzystnego wpływu na klimat.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Środek nie przyczyni się do zwiększenia wpływu na obecny klimat.
Zrównoważone wykorzystywanie i		X	Działanie nie będzie miało zasadniczego wpływu na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych.

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

ochrona zasobów wodnych i morskich			
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Ze względu na charakter działania, nie przewiduje się wpływu na stan wykorzystania zasobów oraz na powstawanie odpadów.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Działanie nie będzie negatywnie wpływało na jakość powietrza, wód czy gleby ze względu na swój charakter-organizacyjny. Bezpośrednio nie będą prowadziły do zanieczyszczenia powietrza, wody czy gleby.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie nie będzie miało wpływu na ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów. Wdrożenie działania nie będzie prowadziło do ingerencji w ekosystemy.
Typy projektów: usługi wsparcia rozwoju ES dla PES i PS, w tym usługi animacyjne, inkubacyjne i biznesowe OWES			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyń poważnych szkód”</i>	Tak	Nie	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie nie uwzględni rozwiązań, które będą powodować niekorzystnego wpływu na klimat.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Środek nie przyczyni się do zwiększenia wpływu na obecny klimat.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie nie będzie miało zasadniczego wpływu na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Ze względu na charakter działania, nie przewiduje się wpływu na stan wykorzystania zasobów oraz na powstawanie odpadów.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Działanie nie będzie negatywnie wpływało na jakość powietrza, wód czy gleby ze względu na swój charakter-organizacyjny. Bezpośrednio nie będą prowadziły do zanieczyszczenia powietrza, wody czy gleby.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie nie będzie miało wpływu na ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów. Wdrożenie działania nie będzie prowadziło do ingerencji w ekosystemy.
Typy projektów: wsparcie realizacji indywidualnego procesu reintegracji w PS			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie</i>	Tak	Nie	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

<i>pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód”</i>			
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie nie uwzględnia rozwiązań, które będą powodować niekorzystnego wpływu na klimat.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Środek nie przyczyni się do zwiększenia wpływu na obecny klimat.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie nie będzie miało zasadniczego wpływu na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Ze względu na charakter działania, nie przewiduje się wpływu na stan wykorzystania zasobów oraz na powstawanie odpadów.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Działanie nie będzie negatywnie wpływało na jakość powietrza, wód czy gleby ze względu na swój charakter-organizacyjny. Bezpośrednio nie będą prowadziły do zanieczyszczenia powietrza, wody czy gleby.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie nie będzie miało wpływu na ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów. Wdrożenie działania nie będzie prowadziło do ingerencji w ekosystemy.
Typy projektów: usługi wspierające rozwój PS realizowane w szczególności za pośrednictwem BUR			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód”</i>	Tak	Nie	Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie nie uwzględnia rozwiązań, które będą powodować niekorzystnego wpływu na klimat.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Środek nie przyczyni się do zwiększenia wpływu na obecny klimat.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie nie będzie miało zasadniczego wpływu na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Ze względu na charakter działania, nie przewiduje się wpływu na stan wykorzystania zasobów oraz na powstawanie odpadów.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Działanie nie będzie negatywnie wpływało na jakość powietrza, wód czy gleby ze względu na swój charakter-organizacyjny. Bezpośrednio nie będą prowadziły do zanieczyszczenia powietrza, wody czy gleby.

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie nie będzie miało wpływu na ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów. Wdrożenie działania nie będzie prowadziło do ingerencji w ekosystemy.
Typy projektów: działania w zakresie podnoszenia kwalifikacji i doświadczenia zawodowego pracowników PES			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyń poważnych szkód”</i>	Tak	Nie	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie nie uwzględnia rozwiązań, które będą powodować niekorzystnego wpływu na klimat.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Środek nie przyczyni się do zwiększenia wpływu na obecny klimat.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie nie będzie miało zasadniczego wpływu na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Ze względu na charakter działania, nie przewiduje się wpływu na stan wykorzystania zasobów oraz na powstawanie odpadów.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Działanie nie będzie negatywnie wpływało na jakość powietrza, wód czy gleby ze względu na swój charakter-organizacyjny. Bezpośrednio nie będą prowadziły do zanieczyszczenia powietrza, wody czy gleby.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie nie będzie miało wpływu na ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów. Wdrożenie działania nie będzie prowadziło do ingerencji w ekosystemy.

Tabela 18 Lista kontrolna do oceny projektów w ramach CP4(i)

CP4(i) wspieranie integracji społeczno-gospodarczej obywateli państw trzecich, w tym migrantów			
Typy projektów: wsparcie integracji obywateli państw trzecich, w szczególności migrantów zarobkowych, w procesie integracji na rynku pracy oraz zatrudniających ich przedsiębiorców, w tym utworzenie i funkcjonowanie Centrum Integracji Cudzoziemców			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyń poważnych szkód”</i>	Tak	Nie	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie nie uwzględnia rozwiązań, które będą powodować niekorzystnego wpływu na klimat.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Środek nie przyczyni się do zwiększenia wpływu na obecny klimat.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie nie będzie miało zasadniczego wpływu na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Ze względu na charakter działania, nie przewiduje się wpływu na stan wykorzystania zasobów oraz na powstawanie odpadów.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Działanie nie będzie negatywnie wpływało na jakość powietrza, wód czy gleby ze względu na swój charakter-organizacyjny. Bezpośrednio nie będą prowadziły do zanieczyszczenia powietrza, wody czy gleby.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie nie będzie miało wpływu na ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów. Wdrożenie działania nie będzie prowadziło do ingerencji w ekosystemy.
Typy projektów: usługi dla cudzoziemców, które pozwolą im na lepsze funkcjonowanie w polskim społeczeństwie, m.in. kursy języka polskiego, szkolenia z zakresu wartości i kultury polskiej, szkolenia zawodowe, dostarczanie praktycznych informacji dotyczących różnych aspektów życia w Polsce			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód”</i>	<i>Tak</i>	<i>Nie</i>	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie nie uwzględnia rozwiązań, które będą powodować niekorzystnego wpływu na klimat.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Środek nie przyczyni się do zwiększenia wpływu na obecny klimat.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie nie będzie miało zasadniczego wpływu na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Ze względu na charakter działania, nie przewiduje się wpływu na stan wykorzystania zasobów oraz na powstawanie odpadów.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Działanie nie będzie negatywnie wpływało na jakość powietrza, wód czy gleby ze względu na swój charakter-organizacyjny. Bezpośrednio nie będą prowadziły do zanieczyszczenia powietrza, wody czy gleby.

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie nie będzie miało wpływu na ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów. Wdrożenie działania nie będzie prowadziło do ingerencji w ekosystemy.

Tabela 19 Lista kontrolna do oceny projektów w ramach CP4(j)

CP4(j) wspieranie integracji społeczno-gospodarczej społeczności marginalizowanych, takich jak Romowie			
Typy projektów: kompleksowe programy na rzecz aktywizacji społecznej i zawodowej oraz wykształcenia członków społeczności marginalizowanych obejmujące m.in. działania w zakresie edukacji dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych, działania antydyskryminacyjne na rzecz osób i instytucji z otoczenia środowiska Romów, działania w zakresie edukacji prozdrowotnej (jako działania uzupełniające i wspierające funkcjonowanie w społeczeństwie oraz na rynku pracy), działania w zakresie komunikacji społecznej (jako działania uzupełniające)			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód”</i>	<i>Tak</i>	<i>Nie</i>	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie nie uwzględnia rozwiązań, które będą powodować niekorzystnego wpływu na klimat.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Środek nie przyczyni się do zwiększenia wpływu na obecny klimat.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie nie będzie miało zasadniczego wpływu na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Ze względu na charakter działania, nie przewiduje się wpływu na stan wykorzystania zasobów oraz na powstawanie odpadów.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Działanie nie będzie negatywnie wpływało na jakość powietrza, wód czy gleby ze względu na swój charakter-organizacyjny. Bezpośrednio nie będą prowadziły do zanieczyszczenia powietrza, wody czy gleby.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie nie będzie miało wpływu na ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów. Wdrożenie działania nie będzie prowadziło do ingerencji w ekosystemy.

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

Tabela 20 Lista kontrolna do oceny projektów w ramach CP4(k)

CP4(k) zwiększanie równego i szybkiego dostępu do dobrej jakości, trwałych i przystępnych cenowo usług, w tym usług, które wspierają dostęp do mieszkań oraz opieki skoncentrowanej na osobie, w tym opieki zdrowotnej; modernizacja systemów ochrony socjalnej, w tym wspieranie dostępu do ochrony socjalnej, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i grup w niekorzystnej sytuacji; poprawa dostępności, w tym dla osób z niepełnosprawnościami, skuteczności i odporności systemów ochrony zdrowia i usług opieki długoterminowej			
Typy projektów: Projekty w zakresie:			
a) rozwoju usług opiekuńczych świadczonych w społeczności lokalnej, w formach dziennych i całodobowych,			
b) wsparcia tworzenia warunków i usług w zakresie opieki osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu w miejscu zamieszkania,			
c) wsparcia opiekunów faktycznych (nieformalnych) osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, w tym m.in. opieka wytchnieniowa, poradnictwo, kształcenie potrzebne do opieki,			
d) szkolenia kadr na potrzeby świadczenia usług w społeczności lokalnej,			
e) wsparcia dla tworzenia lub funkcjonowania placówek świadczących usługi społeczne w społeczności lokalnej i ich usług, w tym centrów usług społecznych,			
f) wsparcia procesu deinstytucjonalizacji instytucji całodobowych.			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód”</i>	Tak	Nie	Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie nie uwzględni rozwiązań, które będą powodować niekorzystnego wpływu na klimat.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Środek nie przyczyni się do zwiększenia wpływu na obecny klimat.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie nie będzie miało zasadniczego wpływu na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Ze względu na charakter działania, nie przewiduje się wpływu na stan wykorzystania zasobów oraz na powstawanie odpadów.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Działanie nie będzie negatywnie wpływało na jakość powietrza, wód czy gleby ze względu na swój charakter-organizacyjny. Bezpośrednio nie będą prowadziły do zanieczyszczenia powietrza, wody czy gleby.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie nie będzie miało wpływu na ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów. Wdrożenie działania nie będzie prowadziło do ingerencji w ekosystemy.

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

Typy projektów: rozwój usług asystenckich wspierających aktywność społeczną, edukacyjną lub zawodową osób z niepełnosprawnościami			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód”</i>	<i>Tak</i>	<i>Nie</i>	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie nie uwzględnia rozwiązań, które będą powodować niekorzystnego wpływu na klimat.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Środek nie przyczyni się do zwiększenia wpływu na obecny klimat.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie nie będzie miało zasadniczego wpływu na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Ze względu na charakter działania, nie przewiduje się wpływu na stan wykorzystania zasobów oraz na powstawanie odpadów.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Działanie nie będzie negatywnie wpływało na jakość powietrza, wód czy gleby ze względu na swój charakter-organizacyjny. Bezpośrednio nie będą prowadziły do zanieczyszczenia powietrza, wody czy gleby.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie nie będzie miało wpływu na ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów. Wdrożenie działania nie będzie prowadziło do ingerencji w ekosystemy.
Typy projektów: wsparcie w zakresie tworzenia i funkcjonowania mieszkań chronionych i wspomaganych, w tym wsparcie kadry tych mieszkań, rozwój mieszkalnictwa adaptowalnego oraz innych rozwiązań łączących wsparcie społeczne i mieszkaniowe			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód”</i>	<i>Tak</i>	<i>Nie</i>	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie nie uwzględnia rozwiązań, które będą powodować niekorzystnego wpływu na klimat.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Środek nie przyczyni się do zwiększenia wpływu na obecny klimat.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie nie będzie miało zasadniczego wpływu na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych.

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Ze względu na charakter działania, nie przewiduje się wpływu na stan wykorzystania zasobów oraz na powstawanie odpadów.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Działanie nie będzie negatywnie wpływało na jakość powietrza, wód czy gleby ze względu na swój charakter-organizacyjny. Bezpośrednio nie będą prowadziły do zanieczyszczenia powietrza, wody czy gleby.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie nie będzie miało wpływu na ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów. Wdrożenie działania nie będzie prowadziło do ingerencji w ekosystemy.
Typy projektów: wsparcie procesu usamodzielniania osób przebywających w placówkach całodobowych			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód”</i>	<i>Tak</i>	<i>Nie</i>	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie nie uwzględnia rozwiązań, które będą powodować niekorzystnego wpływu na klimat.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Środek nie przyczyni się do zwiększenia wpływu na obecny klimat.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie nie będzie miało zasadniczego wpływu na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Ze względu na charakter działania, nie przewiduje się wpływu na stan wykorzystania zasobów oraz na powstawanie odpadów.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Działanie nie będzie negatywnie wpływało na jakość powietrza, wód czy gleby ze względu na swój charakter-organizacyjny. Bezpośrednio nie będą prowadziły do zanieczyszczenia powietrza, wody czy gleby.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie nie będzie miało wpływu na ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów. Wdrożenie działania nie będzie prowadziło do ingerencji w ekosystemy.
Typy projektów: Opracowanie i realizacja regionalnych programów zdrowotnych dotyczących m.in. profilaktyki chorób będących istotnym problemem zdrowotnym regionu			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z</i>	<i>Tak</i>	<i>Nie</i>	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

<i>zasadą „nie czyni poważnych szkód”</i>			
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie nie uwzględnia rozwiązań, które będą powodować niekorzystnego wpływu na klimat.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Środek nie przyczyni się do zwiększenia wpływu na obecny klimat.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie nie będzie miało zasadniczego wpływu na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Ze względu na charakter działania, nie przewiduje się wpływu na stan wykorzystania zasobów oraz na powstawanie odpadów.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Działanie nie będzie negatywnie wpływało na jakość powietrza, wód czy gleby ze względu na swój charakter-organizacyjny. Bezpośrednio nie będą prowadziły do zanieczyszczenia powietrza, wody czy gleby.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie nie będzie miało wpływu na ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów. Wdrożenie działania nie będzie prowadziło do ingerencji w ekosystemy.
Typy projektów: Wsparcie procesu deinstytucjonalizacji opieki medycznej: w tym: a) na podstawie modeli wypracowanych na poziomie krajowym, b) w zakresie psychiatrii osób dorosłych, c) wdrażanie standardów dostępności w podmiotach leczniczych w tym przede wszystkim w POZ i szpitalach, d) wdrażanie modeli opieki koordynowanej, e) rozwój rozwiązań regionalnych z zakresu telemedycyny, które otrzymały pozytywną opinię w procesie oceny MZ			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód”</i>	<i>Tak</i>	<i>Nie</i>	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie nie uwzględnia rozwiązań, które będą powodować niekorzystnego wpływu na klimat.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Środek nie przyczyni się do zwiększenia wpływu na obecny klimat.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie nie będzie miało zasadniczego wpływu na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie		X	Ze względu na charakter działania, nie przewiduje się wpływu na stan wykorzystania zasobów oraz na powstawanie odpadów.

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

powstawaniu odpadów i recykling			
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Działanie nie będzie negatywnie wpływać na jakość powietrza, wód czy gleby ze względu na swój charakter-organizacyjny. Bezpośrednio nie będą prowadziły do zanieczyszczenia powietrza, wody czy gleby.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie nie będzie miało wpływu na ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów. Wdrożenie działania nie będzie prowadziło do ingerencji w ekosystemy.

Tabela 21 Lista kontrolna do oceny projektów w ramach CP4(I)

CP4(I) wspieranie integracji społecznej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym osób najbardziej potrzebujących i dzieci			
Typy projektów: Rozwój usług:			
a) dla rodzin wychowujących dzieci, w tym przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze, b) w zakresie przeciwdziałania przemocy, w tym przemocy w rodzinie			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód”</i>	<i>Tak</i>	<i>Nie</i>	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie nie uwzględni rozwiązań, które będą powodować niekorzystnego wpływu na klimat.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Środek nie przyczyni się do zwiększenia wpływu na obecny klimat.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie nie będzie miało zasadniczego wpływu na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Ze względu na charakter działania, nie przewiduje się wpływu na stan wykorzystania zasobów oraz na powstawanie odpadów.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Działanie nie będzie negatywnie wpływać na jakość powietrza, wód czy gleby ze względu na swój charakter-organizacyjny. Bezpośrednio nie będą prowadziły do zanieczyszczenia powietrza, wody czy gleby.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie nie będzie miało wpływu na ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów. Wdrożenie działania nie będzie prowadziło do ingerencji w ekosystemy.
Typy projektów: wsparcie procesu deinstytucjonalizacji pieczy zastępczej oraz innych całodobowych instytucji opieki nad dziećmi i rodziną oraz szkolenie kadr			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów</i>	<i>Tak</i>	<i>Nie</i>	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

<i>środowiskowych wiązą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyn poważnych szkód”</i>			
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie nie uwzględnia rozwiązań, które będą powodować niekorzystnego wpływu na klimat.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Środek nie przyczyni się do zwiększenia wpływu na obecny klimat.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie nie będzie miało zasadniczego wpływu na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Ze względu na charakter działania, nie przewiduje się wpływu na stan wykorzystania zasobów oraz na powstawanie odpadów.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Działanie nie będzie negatywnie wpływało na jakość powietrza, wód czy gleby ze względu na swój charakter-organizacyjny. Bezpośrednio nie będą prowadziły do zanieczyszczenia powietrza, wody czy gleby.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie nie będzie miało wpływu na ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów. Wdrożenie działania nie będzie prowadziło do ingerencji w ekosystemy.
Typy projektów: rozwój usług wsparcia dla dzieci i młodzieży przebywającej w różnego rodzaju ośrodkach / instytucjach całodobowych			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiązą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyn poważnych szkód”</i>	<i>Tak</i>	<i>Nie</i>	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie nie uwzględnia rozwiązań, które będą powodować niekorzystnego wpływu na klimat.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Środek nie przyczyni się do zwiększenia wpływu na obecny klimat.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie nie będzie miało zasadniczego wpływu na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Ze względu na charakter działania, nie przewiduje się wpływu na stan wykorzystania zasobów oraz na powstawanie odpadów.
Zapobieganie zanieczyszczeniom		X	Działanie nie będzie negatywnie wpływało na jakość powietrza, wód czy gleby ze względu na swój charakter-

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

powietrza, wody lub gleby i jego kontrola			organizacyjny. Bezpośrednio nie będą prowadziły do zanieczyszczenia powietrza, wody czy gleby.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie nie będzie miało wpływu na ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów. Wdrożenie działania nie będzie prowadziło do ingerencji w ekosystemy.
Typy projektów: kompleksowe wsparcie osób usamodzielnianych i opuszczających pieczę zastępczą oraz inne instytucje opieki całodobowej, w których przebywają dzieci i młodzież			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód”</i>	<i>Tak</i>	<i>Nie</i>	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie nie uwzględni rozwiązań, które będą powodować niekorzystnego wpływu na klimat.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Środek nie przyczyni się do zwiększenia wpływu na obecny klimat.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie nie będzie miało zasadniczego wpływu na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Ze względu na charakter działania, nie przewiduje się wpływu na stan wykorzystania zasobów oraz na powstawanie odpadów.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Działanie nie będzie negatywnie wpływało na jakość powietrza, wód czy gleby ze względu na swój charakter-organizacyjny. Bezpośrednio nie będą prowadziły do zanieczyszczenia powietrza, wody czy gleby.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie nie będzie miało wpływu na ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów. Wdrożenie działania nie będzie prowadziło do ingerencji w ekosystemy.
Typy projektów: działania wspierające system adopcji (w tym wsparcie kandydatów na rodziców adopcyjnych) oraz działania na rzecz wsparcia preadopcyjnego i postadopcyjnego			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód”</i>	<i>Tak</i>	<i>Nie</i>	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie nie uwzględni rozwiązań, które będą powodować niekorzystnego wpływu na klimat.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Środek nie przyczyni się do zwiększenia wpływu na obecny klimat.
Zrównoważone wykorzystywanie i		X	Działanie nie będzie miało zasadniczego wpływu na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych.

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

ochrona zasobów wodnych i morskich			
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Ze względu na charakter działania, nie przewiduje się wpływu na stan wykorzystania zasobów oraz na powstawanie odpadów.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Działanie nie będzie negatywnie wpływało na jakość powietrza, wód czy gleby ze względu na swój charakter-organizacyjny. Bezpośrednio nie będą prowadziły do zanieczyszczenia powietrza, wody czy gleby.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie nie będzie miało wpływu na ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów. Wdrożenie działania nie będzie prowadziło do ingerencji w ekosystemy.
Typy projektów: aktywizacja społeczna osób najbardziej zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym osób starszych			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód”</i>	<i>Tak</i>	<i>Nie</i>	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie nie uwzględni rozwiązań, które będą powodować niekorzystnego wpływu na klimat.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Środek nie przyczyni się do zwiększenia wpływu na obecny klimat.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie nie będzie miało zasadniczego wpływu na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Ze względu na charakter działania, nie przewiduje się wpływu na stan wykorzystania zasobów oraz na powstawanie odpadów.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Działanie nie będzie negatywnie wpływało na jakość powietrza, wód czy gleby ze względu na swój charakter-organizacyjny. Bezpośrednio nie będą prowadziły do zanieczyszczenia powietrza, wody czy gleby.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie nie będzie miało wpływu na ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów. Wdrożenie działania nie będzie prowadziło do ingerencji w ekosystemy.
Typy projektów: rozwój usług specjalistycznych i interwencyjnych dla osób doświadczających kryzysu, w tym tworzenie i rozwój ośrodków interwencji kryzysowej i punktów interwencji kryzysowej			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z</i>	<i>Tak</i>	<i>Nie</i>	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

<i>koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód”</i>			
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie nie uwzględnia rozwiązań, które będą powodować niekorzystnego wpływu na klimat.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Środek nie przyczyni się do zwiększenia wpływu na obecny klimat.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie nie będzie miało zasadniczego wpływu na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Ze względu na charakter działania, nie przewiduje się wpływu na stan wykorzystania zasobów oraz na powstawanie odpadów.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Działanie nie będzie negatywnie wpływało na jakość powietrza, wód czy gleby ze względu na swój charakter-organizacyjny. Bezpośrednio nie będą prowadziły do zanieczyszczenia powietrza, wody czy gleby.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie nie będzie miało wpływu na ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów. Wdrożenie działania nie będzie prowadziło do ingerencji w ekosystemy.
Typy projektów: rozwój usług dla osób w kryzysie bezdomności oraz zagrożonych bezdomnością lub wykluczeniem mieszkaniowym			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód”</i>	Tak	Nie	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie nie uwzględnia rozwiązań, które będą powodować niekorzystnego wpływu na klimat.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Środek nie przyczyni się do zwiększenia wpływu na obecny klimat.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie nie będzie miało zasadniczego wpływu na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Ze względu na charakter działania, nie przewiduje się wpływu na stan wykorzystania zasobów oraz na powstawanie odpadów.
Zapobieganie zanieczyszczeniom		X	Działanie nie będzie negatywnie wpływało na jakość powietrza, wód czy gleby ze względu na swój charakter-

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

powietrza, wody lub gleby i jego kontrola			organizacyjny. Bezpośrednio nie będą prowadziły do zanieczyszczenia powietrza, wody czy gleby.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie nie będzie miało wpływu na ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów. Wdrożenie działania nie będzie prowadziło do ingerencji w ekosystemy.
Typy projektów: wsparcie działań na rzecz integracji społeczności zagrożonych wykluczeniem społecznym, w tym realizacja działań na rzecz rozwoju lokalnego			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód”</i>	<i>Tak</i>	<i>Nie</i>	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie nie uwzględni rozwiązań, które będą powodować niekorzystnego wpływu na klimat.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Środek nie przyczyni się do zwiększenia wpływu na obecny klimat.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie nie będzie miało zasadniczego wpływu na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Ze względu na charakter działania, nie przewiduje się wpływu na stan wykorzystania zasobów oraz na powstawanie odpadów.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Działanie nie będzie negatywnie wpływało na jakość powietrza, wód czy gleby ze względu na swój charakter-organizacyjny. Bezpośrednio nie będą prowadziły do zanieczyszczenia powietrza, wody czy gleby.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie nie będzie miało wpływu na ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów. Wdrożenie działania nie będzie prowadziło do ingerencji w ekosystemy.
Typy projektów: działania ukierunkowane na łagodzenie skutków społecznych ubóstwa dzieci, w tym działania integracyjne, aktywizacyjne, wspierające skierowane do dzieci i rodzin			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód”</i>	<i>Tak</i>	<i>Nie</i>	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie nie uwzględni rozwiązań, które będą powodować niekorzystnego wpływu na klimat.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Środek nie przyczyni się do zwiększenia wpływu na obecny klimat.
Zrównoważone wykorzystywanie i		X	Działanie nie będzie miało zasadniczego wpływu na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych.

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

ochrona zasobów wodnych i morskich			
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Ze względu na charakter działania, nie przewiduje się wpływu na stan wykorzystania zasobów oraz na powstawanie odpadów.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Działanie nie będzie negatywnie wpływało na jakość powietrza, wód czy gleby ze względu na swój charakter-organizacyjny. Bezpośrednio nie będą prowadziły do zanieczyszczenia powietrza, wody czy gleby.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie nie będzie miało wpływu na ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów. Wdrożenie działania nie będzie prowadziło do ingerencji w ekosystemy.

Priorytet IX Zaspokajanie potrzeb rynku pracy

Tabela 22 Lista kontrolna do oceny projektów w ramach CP4(a)

CP4(a) poprawa dostępu do zatrudnienia i działań aktywizujących dla wszystkich osób poszukujących pracy, w szczególności osób młodych, zwłaszcza poprzez wdrażanie gwarancji dla młodzieży, długotrwale bezrobotnych oraz grup znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy, jak również dla osób biernych zawodowo, a także poprzez promowanie samozatrudnienia i ekonomii społecznej			
Typy projektów: kompleksowa aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych (w tym dotacje na samozatrudnienie) w celu zwiększenia ich szans na znalezienie zatrudnienia– realizowana wyłącznie przez powiatowe urzędy pracy			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód”</i>	<i>Tak</i>	<i>Nie</i>	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie nie uwzględnia rozwiązań, które będą powodować niekorzystnego wpływu na klimat.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Środek nie przyczyni się do zwiększenia wpływu na obecny klimat.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie nie będzie miało zasadniczego wpływu na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Ze względu na charakter działania, nie przewiduje się wpływu na stan wykorzystania zasobów oraz na powstawanie odpadów.

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Działania mają charakter organizacyjny, dlatego nie będą prowadziły do znacznego zanieczyszczenia powietrza, wody czy gleby.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie nie będzie miało wpływu na ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów. Wdrożenie działania nie będzie prowadziło do ingerencji w ekosystemy.
Typy projektów: kompleksowa aktywizacja zawodowa realizowana w projektach OHP na rzecz osób młodych znajdujących się w szczególnej sytuacji			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyń poważnych szkód”</i>	Tak	Nie	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie nie uwzględnia rozwiązań, które będą powodować niekorzystnego wpływu na klimat.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Środek nie przyczyni się do zwiększenia wpływu na obecny klimat.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie nie będzie miało zasadniczego wpływu na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Ze względu na charakter działania, nie przewiduje się wpływu na stan wykorzystania zasobów oraz na powstawanie odpadów.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Działania mają charakter organizacyjny, dlatego nie będą prowadziły do znacznego zanieczyszczenia powietrza, wody czy gleby.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie nie będzie miało wpływu na ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów. Wdrożenie działania nie będzie prowadziło do ingerencji w ekosystemy.
Typy projektów: poprawa sytuacji na rynku pracy osób ubogich pracujących oraz osób zatrudnionych na umowach krótkoterminowych, cywilnoprawnych			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyń poważnych szkód”</i>	Tak	Nie	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie nie uwzględnia rozwiązań, które będą powodować niekorzystnego wpływu na klimat.

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

Adaptacja do zmian klimatu		X	Środek nie przyczyni się do zwiększenia wpływu na obecny klimat.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie nie będzie miało zasadniczego wpływu na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Ze względu na charakter działania, nie przewiduje się wpływu na stan wykorzystania zasobów oraz na powstawanie odpadów.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Działania mają charakter organizacyjny, dlatego nie będą prowadziły do znacznego zanieczyszczenia powietrza, wody czy gleby.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie nie będzie miało wpływu na ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów. Wdrożenie działania nie będzie prowadziło do ingerencji w ekosystemy.
Typy projektów: realizacja ukierunkowanych schematów mobilności transnarodowej (USMT) w ramach sieci EURES - realizacja tego typu działań ma mieć charakter warunkowy, uzależniony od zdiagnozowanych potrzeb regionalnych rynków pracy			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyń poważnych szkód”</i>	Tak	Nie	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie nie uwzględnia rozwiązań, które będą powodować niekorzystnego wpływu na klimat.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Środek nie przyczyni się do zwiększenia wpływu na obecny klimat.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie nie będzie miało zasadniczego wpływu na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Ze względu na charakter działania, nie przewiduje się wpływu na stan wykorzystania zasobów oraz na powstawanie odpadów.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Działania mają charakter organizacyjny, dlatego nie będą prowadziły do znacznego zanieczyszczenia powietrza, wody czy gleby.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie nie będzie miało wpływu na ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów. Wdrożenie działania nie będzie prowadziło do ingerencji w ekosystemy.

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

Tabela 23 Lista kontrolna do oceny projektów w ramach CP4(b)

CP4(b) modernizacja instytucji i służb rynków pracy celem oceny i przewidywania zapotrzebowania na umiejętności oraz zapewnienia terminowej i odpowiednio dopasowanej pomocy i wsparcia na rzecz dostosowania umiejętności i kwalifikacji zawodowych do potrzeb rynku pracy oraz na rzecz przepływów i mobilności na rynku pracy			
Typy projektów: podnoszenie kwalifikacji, kompetencji pracowników PSZ i innych instytucji rynku pracy wynikających z potrzeb regionalnego/lokalnego rynku pracy			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyń poważnych szkód”</i>	<i>Tak</i>	<i>Nie</i>	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie nie uwzględnia rozwiązań, które będą powodować niekorzystnego wpływu na klimat.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Środek nie przyczyni się do zwiększenia wpływu na obecny klimat.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie nie będzie miało zasadniczego wpływu na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Ze względu na charakter działania, nie przewiduje się wpływu na stan wykorzystania zasobów oraz na powstawanie odpadów.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Działania mają charakter organizacyjny, dlatego nie będą prowadziły do znacznego zanieczyszczenia powietrza, wody czy gleby.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie nie będzie miało wpływu na ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów. Wdrożenie działania nie będzie prowadziło do ingerencji w ekosystemy.
Typy projektów: wsparcie PSZ w świadczeniu usług w ramach sieci EURES mające na celu zwiększenie pomocy dla polskich pracodawców w pozyskiwaniu pracowników z innych państw członkowskich UE/EFTA (w tym migrantów powrotnych) oraz w celu pomocy polskim bezrobotnym i poszukującym pracy w znalezieniu odpowiedniego zatrudnienia za granicą na unijnym rynku pracy przy zachowaniu równowagi na regionalnych i lokalnych rynkach pracy			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyń poważnych szkód”</i>	<i>Tak</i>	<i>Nie</i>	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie nie uwzględnia rozwiązań, które będą powodować niekorzystnego wpływu na klimat.

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

Adaptacja do zmian klimatu		X	Środek nie przyczyni się do zwiększenia wpływu na obecny klimat.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie nie będzie miało zasadniczego wpływu na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Ze względu na charakter działania, nie przewiduje się wpływu na stan wykorzystania zasobów oraz na powstawanie odpadów.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Działania mają charakter organizacyjny, dlatego nie będą prowadziły do znacznego zanieczyszczenia powietrza, wody czy gleby.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie nie będzie miało wpływu na ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów. Wdrożenie działania nie będzie prowadziło do ingerencji w ekosystemy.
Typy projektów: prowadzenie, publikowanie i upowszechnianie badań i analiz dotyczących sytuacji na regionalnym i lokalnym rynku pracy w ramach regionalnych obserwatoriów rynku pracy			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód”</i>	Tak	Nie	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie nie uwzględnia rozwiązań, które będą powodować niekorzystnego wpływu na klimat.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Środek nie przyczyni się do zwiększenia wpływu na obecny klimat.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie nie będzie miało zasadniczego wpływu na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Ze względu na charakter działania, nie przewiduje się wpływu na stan wykorzystania zasobów oraz na powstawanie odpadów.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Działania mają charakter organizacyjny, dlatego nie będą prowadziły do znacznego zanieczyszczenia powietrza, wody czy gleby.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie nie będzie miało wpływu na ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów. Wdrożenie działania nie będzie prowadziło do ingerencji w ekosystemy.

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

Tabela 24 Lista kontrolna do oceny projektów w ramach CP4(d)

CP4(d) wspieranie dostosowania pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian, wspieranie aktywnego i zdrowego starzenia się oraz zdrowego i dobrze dostosowanego środowiska pracy, które uwzględni zagrożenia dla zdrowia			
Typy projektów: opracowanie i realizacja regionalnych programów zdrowotnych dotyczących m.in. profilaktyki chorób będących istotnym problemem zdrowotnym regionu			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód”</i>	Tak	Nie	Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie nie uwzględnia rozwiązań, które będą powodować niekorzystnego wpływu na klimat.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Środek nie przyczyni się do zwiększenia wpływu na obecny klimat.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie nie będzie miało zasadniczego wpływu na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Ze względu na charakter działania, nie przewiduje się wpływu na stan wykorzystania zasobów oraz na powstawanie odpadów.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Działania mają charakter organizacyjny, dlatego nie będą prowadziły do znacznego zanieczyszczenia powietrza, wody czy gleby.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie nie będzie miało wpływu na ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów. Wdrożenie działania nie będzie prowadziło do ingerencji w ekosystemy.
Typy projektów: działania wspierające rehabilitację medyczną umożliwiającą powrót do pracy			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód”</i>	Tak	Nie	Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie nie uwzględnia rozwiązań, które będą powodować niekorzystnego wpływu na klimat.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Środek nie przyczyni się do zwiększenia wpływu na obecny klimat.
Zrównoważone wykorzystywanie i		X	Działanie nie będzie miało zasadniczego wpływu na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych.

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

ochrona zasobów wodnych i morskich			
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Ze względu na charakter działania, nie przewiduje się wpływu na stan wykorzystania zasobów oraz na powstawanie odpadów.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Działania mają charakter organizacyjny, dlatego nie będą prowadziły do znacznego zanieczyszczenia powietrza, wody czy gleby.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie nie będzie miało wpływu na ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów. Wdrożenie działania nie będzie prowadziło do ingerencji w ekosystemy.
Typy projektów: usługi rozwojowe w Podmiotowym Systemie Finansowania dla pracodawców i ich pracowników, zgodne z ich zidentyfikowanymi potrzebami (system popytowy w oparciu o BUR)			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód”</i>	<i>Tak</i>	<i>Nie</i>	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie nie uwzględnia rozwiązań, które będą powodować niekorzystnego wpływu na klimat.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Środek nie przyczyni się do zwiększenia wpływu na obecny klimat.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie nie będzie miało zasadniczego wpływu na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Ze względu na charakter działania, nie przewiduje się wpływu na stan wykorzystania zasobów oraz na powstawanie odpadów.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Działania mają charakter organizacyjny, dlatego nie będą prowadziły do znacznego zanieczyszczenia powietrza, wody czy gleby.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie nie będzie miało wpływu na ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów. Wdrożenie działania nie będzie prowadziło do ingerencji w ekosystemy.
Typy projektów: eliminowanie zdrowotnych czynników ryzyka w miejscu pracy			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania</i>	<i>Tak</i>	<i>Nie</i>	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

<i>Środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czynić poważnych szkód”</i>			
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie nie uwzględnia rozwiązań, które będą powodować niekorzystnego wpływu na klimat.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Środek nie przyczyni się do zwiększenia wpływu na obecny klimat.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie nie będzie miało zasadniczego wpływu na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Ze względu na charakter działania, nie przewiduje się wpływu na stan wykorzystania zasobów oraz na powstawanie odpadów.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Działania mają charakter organizacyjny, dlatego nie będą prowadziły do znacznego zanieczyszczenia powietrza, wody czy gleby.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie nie będzie miało wpływu na ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów. Wdrożenie działania nie będzie prowadziło do ingerencji w ekosystemy.
Typy projektów: kompleksowe działania służące wydłużeniu zdolności do pracy osób starszych, uwzględniające zarządzanie wiekiem, w przedsiębiorstwach poprzez upowszechnianie mentoringu w miejscu pracy, rozwijanie kompetencji osób starszych, promowanie zdrowego i aktywnego starzenia się			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czynić poważnych szkód”</i>	<i>Tak</i>	<i>Nie</i>	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie nie uwzględnia rozwiązań, które będą powodować niekorzystnego wpływu na klimat.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Środek nie przyczyni się do zwiększenia wpływu na obecny klimat.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie nie będzie miało zasadniczego wpływu na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Ze względu na charakter działania, nie przewiduje się wpływu na stan wykorzystania zasobów oraz na powstawanie odpadów.

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Działania mają charakter organizacyjny, dlatego nie będą prowadziły do znacznego zanieczyszczenia powietrza, wody czy gleby.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie nie będzie miało wpływu na ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów. Wdrożenie działania nie będzie prowadziło do ingerencji w ekosystemy.
Typy projektów: wsparcie pracodawców we wprowadzaniu elastycznych form zatrudnienia, w tym we wprowadzaniu pracy zdalnej			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czynić poważnych szkód”</i>	Tak	Nie	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie nie uwzględnia rozwiązań, które będą powodować niekorzystnego wpływu na klimat.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Środek nie przyczyni się do zwiększenia wpływu na obecny klimat.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie nie będzie miało zasadniczego wpływu na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Ze względu na charakter działania, nie przewiduje się wpływu na stan wykorzystania zasobów oraz na powstawanie odpadów.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Działania mają charakter organizacyjny, dlatego nie będą prowadziły do znacznego zanieczyszczenia powietrza, wody czy gleby.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie nie będzie miało wpływu na ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów. Wdrożenie działania nie będzie prowadziło do ingerencji w ekosystemy.
Typy projektów: outplacement dla pracowników zagrożonych zwolnieniem, przewidzianych do zwolnienia, zwolnionych z przyczyn nie dotyczących pracownika lub osób odchodzących z rolnictwa			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czynić poważnych szkód”</i>	Tak	Nie	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie nie uwzględnia rozwiązań, które będą powodować niekorzystnego wpływu na klimat.

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

Adaptacja do zmian klimatu		X	Środek nie przyczyni się do zwiększenia wpływu na obecny klimat.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie nie będzie miało zasadniczego wpływu na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Ze względu na charakter działania, nie przewiduje się wpływu na stan wykorzystania zasobów oraz na powstawanie odpadów.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Działania mają charakter organizacyjny, dlatego nie będą prowadziły do znacznego zanieczyszczenia powietrza, wody czy gleby.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie nie będzie miało wpływu na ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów. Wdrożenie działania nie będzie prowadziło do ingerencji w ekosystemy.
Typy projektów: Zastosowanie instrumentów służących ochronie pracowników, zagrożonych utratą zatrudnienia w wyniku zaistniałej sytuacji kryzysowej, m.in.: a) poradnictwo psychologiczne, b) doradztwo zawodowe, c) dodatki motywacyjne dla osób realizujących mentoring w miejscu zatrudnienia, d) środki finansowe na kontynuację zatrudnienia, e) dostosowanie stanowisk pracy do potrzeb pracowników i pracodawców, f) formy wsparcia dostosowane do indywidualnych potrzeb uczestników projektu (np. pakiet usług prozdrowotnych m.in. rehabilitacyjnych, edukacja prozdrowotna), g) refundacja kosztów opieki nad dzieckiem lub członkiem rodziny potrzebującym wsparcia w codziennym funkcjonowaniu.			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód”</i>	<i>Tak</i>	<i>Nie</i>	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie nie uwzględni rozwiązań, które będą powodować niekorzystnego wpływu na klimat.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Środek nie przyczyni się do zwiększenia wpływu na obecny klimat.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie nie będzie miało zasadniczego wpływu na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Ze względu na charakter działania, nie przewiduje się wpływu na stan wykorzystania zasobów oraz na powstawanie odpadów.

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Działania mają charakter organizacyjny, dlatego nie będą prowadziły do znacznego zanieczyszczenia powietrza, wody czy gleby.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie nie będzie miało wpływu na ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów. Wdrożenie działania nie będzie prowadziło do ingerencji w ekosystemy.

Priorytet X Lepsza edukacja

Tabela 25 Lista kontrolna do oceny projektów w ramach CP4(e)

CP4(e) poprawa jakości, poziomu włączenia społecznego i skuteczności systemów kształcenia i szkolenia oraz ich powiązania z rynkiem pracy – w tym przez walidację uczenia się pozaformalnego i nieformalnego, w celu wspierania nabywania kompetencji kluczowych, w tym umiejętności w zakresie przedsiębiorczości i kompetencji cyfrowych, oraz przez wspieranie wprowadzania dualnych systemów szkolenia i przygotowania zawodowego			
Typy projektów: programy systemowego wsparcia doradztwa zawodowego lub edukacyjno-zawodowego, w tym m.in. podnoszenie kompetencji doradców zawodowych oraz ich dostępność dla uczniów, wsparcie budowania i rozwoju sieci współpracy doradców zawodowych			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód”</i>	<i>Tak</i>	<i>Nie</i>	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie nie uwzględnia rozwiązań, które będą powodować niekorzystnego wpływu na klimat.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Środek nie przyczyni się do zwiększenia wpływu na obecny klimat.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie nie będzie miało zasadniczego wpływu na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Ze względu na charakter działania, nie przewiduje się wpływu na stan wykorzystania zasobów oraz na powstawanie odpadów.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Działania mają charakter organizacyjny, dlatego nie będą prowadziły do znacznego zanieczyszczenia powietrza, wody czy gleby.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie nie będzie miało wpływu na ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów. Wdrożenie działania nie będzie prowadziło do ingerencji w ekosystemy.

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

Typy projektów: program systemowego wsparcia efektywności nauczania języka angielskiego w regionie: dodatkowe zajęcia z języka angielskiego dla uczniów szkół osiągających wyniki egzaminów z języka angielskiego, niższe niż średnia wojewódzka

<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód”</i>	<i>Tak</i>	<i>Nie</i>	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie nie uwzględnia rozwiązań, które będą powodować niekorzystnego wpływu na klimat.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Środek nie przyczyni się do zwiększenia wpływu na obecny klimat.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie nie będzie miało zasadniczego wpływu na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Ze względu na charakter działania, nie przewiduje się wpływu na stan wykorzystania zasobów oraz na powstawanie odpadów.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Działania mają charakter organizacyjny, dlatego nie będą prowadziły do znacznego zanieczyszczenia powietrza, wody czy gleby.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie nie będzie miało wpływu na ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów. Wdrożenie działania nie będzie prowadziło do ingerencji w ekosystemy.

Typy projektów: promocja i upowszechnienie informacji w zakresie kształcenia w regionie, w tym kształcenia zawodowego, m.in. poprzez targi edukacyjne, spotkania zawodowców / wizyty studyjne w szkołach prowadzących kształcenie zawodowe i u pracodawców

<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód”</i>	<i>Tak</i>	<i>Nie</i>	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie nie uwzględnia rozwiązań, które będą powodować niekorzystnego wpływu na klimat.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Środek nie przyczyni się do zwiększenia wpływu na obecny klimat.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie nie będzie miało zasadniczego wpływu na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych.

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Ze względu na charakter działania, nie przewiduje się wpływu na stan wykorzystania zasobów oraz na powstawanie odpadów.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Działania mają charakter organizacyjny, dlatego nie będą prowadziły do znacznego zanieczyszczenia powietrza, wody czy gleby.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie nie będzie miało wpływu na ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów. Wdrożenie działania nie będzie prowadziło do ingerencji w ekosystemy.
Typy projektów: działania na rzecz upowszechnienia idei uczenia się przez całe życie			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód”</i>	Tak	Nie	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie nie uwzględnia rozwiązań, które będą powodować niekorzystnego wpływu na klimat.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Środek nie przyczyni się do zwiększenia wpływu na obecny klimat.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie nie będzie miało zasadniczego wpływu na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Ze względu na charakter działania, nie przewiduje się wpływu na stan wykorzystania zasobów oraz na powstawanie odpadów.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Działania mają charakter organizacyjny, dlatego nie będą prowadziły do znacznego zanieczyszczenia powietrza, wody czy gleby.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie nie będzie miało wpływu na ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów. Wdrożenie działania nie będzie prowadziło do ingerencji w ekosystemy.

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

Tabela 26 Lista kontrolna do oceny projektów w ramach CP4(f)

CP4(f) wspieranie równego dostępu do dobrej jakości, włączającego kształcenia i szkolenia oraz możliwości ich ukończenia, w szczególności w odniesieniu do grup w niekorzystnej sytuacji, od wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem przez ogólne i zawodowe kształcenie i szkolenie, po szkolnictwo wyższe, a także kształcenie i uczenie się dorosłych, w tym ułatwianie mobilności edukacyjnej dla wszystkich i dostępności dla osób z niepełnosprawnościami			
Typy projektów: tworzenie nowych miejsc wychowania przedszkolnego i związanej z tym bazy lokalowej i dydaktycznej			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód”</i>	<i>Tak</i>	<i>Nie</i>	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie nie uwzględnia rozwiązań, które będą powodować niekorzystnego wpływu na klimat.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Środek nie przyczyni się do zwiększenia wpływu na obecny klimat.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie nie będzie miało zasadniczego wpływu na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Ze względu na charakter działania, nie przewiduje się wpływu na stan wykorzystania zasobów oraz na powstawanie odpadów.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Działania mają charakter organizacyjny, dlatego nie będą prowadziły do znacznego zanieczyszczenia powietrza, wody czy gleby.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie nie będzie miało wpływu na ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów. Wdrożenie działania nie będzie prowadziło do ingerencji w ekosystemy.
Typy projektów: unowocześnianie istniejącej bazy lokalowej i dydaktycznej w zakresie edukacji przedszkolnej			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód”</i>	<i>Tak</i>	<i>Nie</i>	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie nie uwzględnia rozwiązań, które będą powodować niekorzystnego wpływu na klimat.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Środek nie przyczyni się do zwiększenia wpływu na obecny klimat.

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie nie będzie miało zasadniczego wpływu na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Ze względu na charakter działania, nie przewiduje się wpływu na stan wykorzystania zasobów oraz na powstawanie odpadów.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Działania mają charakter organizacyjny, dlatego nie będą prowadziły do znacznego zanieczyszczenia powietrza, wody czy gleby.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie nie będzie miało wpływu na ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów. Wdrożenie działania nie będzie prowadziło do ingerencji w ekosystemy.
Typy projektów: W zakresie edukacji przedszkolnej- programy rozwojowe ośrodków wychowania przedszkolnego (OWP), uwzględniające m.in.: • dostosowanie OWP do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami, • dodatkowe zajęcia dydaktyczno-wychowawcze oraz specjalistyczne, • pomoc psychologiczno-pedagogiczną dla dzieci w wieku przedszkolnym oraz wsparcie rodziców/opiekunów prawnych i nauczycieli w zakresie stymulowania rozwoju dziecka, jak również rozwijania kompetencji wychowawczych i opiekuńczych, działania na rzecz wzmacniania relacji i współpracy kadry z rodzicami/opiekunami prawnymi, • doskonalenie zawodowe kadry OWP (w tym nauczycieli i kadr zarządzających), w szczególności w zakresie pracy z dziećmi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym z dziećmi zdolnymi i z dziećmi z niepełnosprawnościami podnoszenie jakości systemu zarządzania OWP			
Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód”	Tak	Nie	Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie nie uwzględnia rozwiązań, które będą powodować niekorzystnego wpływu na klimat.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Środek nie przyczyni się do zwiększenia wpływu na obecny klimat.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie nie będzie miało zasadniczego wpływu na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Ze względu na charakter działania, nie przewiduje się wpływu na stan wykorzystania zasobów oraz na powstawanie odpadów.

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Działania mają charakter organizacyjny, dlatego nie będą prowadziły do znacznego zanieczyszczenia powietrza, wody czy gleby.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie nie będzie miało wpływu na ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów. Wdrożenie działania nie będzie prowadziło do ingerencji w ekosystemy.
Typy projektów: Programy rozwojowe szkół, uwzględniające m.in.: • dostosowanie szkół i realizowanego nauczania do potrzeb uczniów/słuchaczy oraz nauczycieli z niepełnosprawnościami, • organizacja i realizacja dodatkowej oferty dydaktycznej, przyczyniającej się do rozwoju umiejętności podstawowych, przekrojowych i zawodowych niezbędnych na rynku pracy, w tym kompetencji cyfrowych, oraz rozwijającej talenty i zainteresowania uczniów (w tym uczniów zdolnych), • wyposażenie szkół w niezbędny sprzęt, w tym rozwój pracowni przedmiotowych, • organizację i udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla uczniów (w tym realizację zajęć rewalidacyjnych), wsparcie rodziców/opiekunów prawnych uczniów i nauczycieli w zakresie stymulowania rozwoju ucznia oraz doskonalenia umiejętności wychowawczych, a także zwiększenie kompetencji kadr oświaty w zakresie zapobiegania przemocy i dyskryminacji, • doradztwo zawodowe lub edukacyjno-zawodowe dla uczniów (w tym indywidualne oraz na każdym etapie kształcenia zajęcia zawodoznawcze u pracodawców), • współpracę szkół ponadpodstawowych z pracodawcami, w szczególności organizację staży dla uczniów u pracodawców, • wsparcie uczniów szkół ponadpodstawowych w zakresie zdobywania dodatkowych uprawnień i kwalifikacji zwiększających ich szanse na rynku pracy, • doskonalenie zawodowe nauczycieli, • działania służące podnoszeniu jakości systemu zarządzania szkołami i placówkami oświatowymi, w tym podnoszenie kompetencji kadry zarządzającej, • wdrażanie nowych, innowacyjnych form nauczania			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód”</i>	<i>Tak</i>	<i>Nie</i>	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie nie uwzględnia rozwiązań, które będą powodować niekorzystnego wpływu na klimat.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Środek nie przyczyni się do zwiększenia wpływu na obecny klimat.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie nie będzie miało zasadniczego wpływu na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Ze względu na charakter działania, nie przewiduje się wpływu na stan wykorzystania zasobów oraz na powstawanie odpadów.

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Działania mają charakter organizacyjny, dlatego nie będą prowadziły do znacznego zanieczyszczenia powietrza, wody czy gleby.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie nie będzie miało wpływu na ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów. Wdrożenie działania nie będzie prowadziło do ingerencji w ekosystemy.
Typy projektów: Programy pomocy stypendialnej dla uczniów szczególnie uzdolnionych ze środowisk defaworyzowanych			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód”</i>	Tak	Nie	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie nie uwzględnia rozwiązań, które będą powodować niekorzystnego wpływu na klimat.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Środek nie przyczyni się do zwiększenia wpływu na obecny klimat.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie nie będzie miało zasadniczego wpływu na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Ze względu na charakter działania, nie przewiduje się wpływu na stan wykorzystania zasobów oraz na powstawanie odpadów.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Działania mają charakter organizacyjny, dlatego nie będą prowadziły do znacznego zanieczyszczenia powietrza, wody czy gleby.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie nie będzie miało wpływu na ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów. Wdrożenie działania nie będzie prowadziło do ingerencji w ekosystemy.
Typy projektów: wsparcie rozwijania kompetencji, umiejętności, uzdolnień, zainteresowań uczniów poza edukacją formalną			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód”</i>	Tak	Nie	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie nie uwzględnia rozwiązań, które będą powodować niekorzystnego wpływu na klimat.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Środek nie przyczyni się do zwiększenia wpływu na obecny klimat.

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie nie będzie miało zasadniczego wpływu na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Ze względu na charakter działania, nie przewiduje się wpływu na stan wykorzystania zasobów oraz na powstawanie odpadów.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Działania mają charakter organizacyjny, dlatego nie będą prowadziły do znacznego zanieczyszczenia powietrza, wody czy gleby.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie nie będzie miało wpływu na ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów. Wdrożenie działania nie będzie prowadziło do ingerencji w ekosystemy.
Typy projektów: Wsparcie procesu transformacji szkolnictwa specjalnego, poprzez m.in. wsparcie uczniów szkół specjalnych w procesach integracji, w procesach kształcenia zawodowego, przygotowania do pracy, wsparcie kadr szkół specjalnych w realizacji działań integracyjnych, wspieranie działań realizowanych w partnerstwie szkół specjalnych ze szkołami ogólnodostępnymi, uczelniami i pracodawcami			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyń poważnych szkód”</i>	Tak	Nie	Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie nie uwzględnia rozwiązań, które będą powodować niekorzystnego wpływu na klimat.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Środek nie przyczyni się do zwiększenia wpływu na obecny klimat.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie nie będzie miało zasadniczego wpływu na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Ze względu na charakter działania, nie przewiduje się wpływu na stan wykorzystania zasobów oraz na powstawanie odpadów.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Działania mają charakter organizacyjny, dlatego nie będą prowadziły do znacznego zanieczyszczenia powietrza, wody czy gleby.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie nie będzie miało wpływu na ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów. Wdrożenie działania nie będzie prowadziło do ingerencji w ekosystemy.
Typy projektów: Programy rozwojowe szkół, uwzględniające m.in.:			

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

- współpracę szkół i centrów kształcenia zawodowego i ustawicznego z pracodawcami i uczelniami w celu zwiększenia potencjału szkół, w szczególności poprzez organizację zajęć dla uczniów,
- dodatkowe zajęcia specjalistyczne umożliwiające uczniom uzyskiwanie i uzupełnianie wiedzy i umiejętności zawodowych, w szczególności w zakresie zielonej transformacji,
- wsparcie nauczycieli (w tym nauczycieli zawodu) oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu w zakresie uzyskiwania uprawnień lub kwalifikacji do nauczania zawodu oraz w zakresie odbywania staży/szkoleń branżowych,
- wsparcie osób posiadających przygotowanie zawodowe uznane przez dyrektora szkoły lub placówki za odpowiednie do prowadzenia zajęć z zakresu kształcenia zawodowego w zakresie uzyskiwania uprawnień lub kwalifikacji do nauczania zawodu oraz w zakresie odbywania staży/szkoleń branżowych.

<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czynić poważnych szkód”</i>	<i>Tak</i>	<i>Nie</i>	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie nie uwzględnia rozwiązań, które będą powodować niekorzystnego wpływu na klimat.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Środek nie przyczyni się do zwiększenia wpływu na obecny klimat.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie nie będzie miało zasadniczego wpływu na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Ze względu na charakter działania, nie przewiduje się wpływu na stan wykorzystania zasobów oraz na powstawanie odpadów.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Działania mają charakter organizacyjny, dlatego nie będą prowadziły do znacznego zanieczyszczenia powietrza, wody czy gleby.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie nie będzie miało wpływu na ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów. Wdrożenie działania nie będzie prowadziło do ingerencji w ekosystemy.

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

Tabela 27 Lista kontrolna do oceny projektów w ramach CP4(g)

CP4(g) wspieranie uczenia się przez całe życie, w szczególności elastycznych możliwości podnoszenia i zmiany kwalifikacji dla wszystkich, z uwzględnieniem umiejętności w zakresie przedsiębiorczości i kompetencji cyfrowych, lepsze przewidywanie zmian i zapotrzebowania na nowe umiejętności na podstawie potrzeb rynku pracy, ułatwianie zmian ścieżki kariery zawodowej i wspieranie mobilności zawodowej			
Typy projektów: Wsparcie osób dorosłych w rozwoju i nabywaniu nowych umiejętności, kwalifikacji i kompetencji, w tym podniesienia kwalifikacji zawodowych, a także umiejętności podstawowych i przekrojowych oraz ich weryfikacja poprzez odpowiednie egzaminy poprzez m.in.:			
- usługi rozwojowe, w tym w zakresie kompetencji cyfrowych, w ramach PSF dla osób dorosłych, które chcą z własnej inicjatywy podnieść swoje umiejętności / kompetencje lub nabyć kwalifikacje (w tym włączone do ZRK); w tym wsparcie dla osób z najtrudniejszych grup docelowych - za pośrednictwem BUR, - podstawowe kompetencje, w tym cyfrowe dla grup wykluczonych cyfrowo (realizowane poza systemem BUR i PSF, umożliwiające wdrażanie Upskilling pathways			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód”</i>	<i>Tak</i>	<i>Nie</i>	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie nie uwzględnia rozwiązań, które będą powodować niekorzystnego wpływu na klimat.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Środek nie przyczyni się do zwiększenia wpływu na obecny klimat.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie nie będzie miało zasadniczego wpływu na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Ze względu na charakter działania, nie przewiduje się wpływu na stan wykorzystania zasobów oraz na powstawanie odpadów.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Działania mają charakter organizacyjny, dlatego nie będą prowadziły do znacznego zanieczyszczenia powietrza, wody czy gleby.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie nie będzie miało wpływu na ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów. Wdrożenie działania nie będzie prowadziło do ingerencji w ekosystemy.
Typy projektów: wsparcie jakości kształcenia i rozwoju elastycznego systemu podnoszenia kwalifikacji zawodowych, w tym realizowanych w trybie zdalnym			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z</i>	<i>Tak</i>	<i>Nie</i>	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

<i>koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czynić poważnych szkód”</i>			
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie nie uwzględnia rozwiązań, które będą powodować niekorzystnego wpływu na klimat.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Środek nie przyczyni się do zwiększenia wpływu na obecny klimat.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie nie będzie miało zasadniczego wpływu na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Ze względu na charakter działania, nie przewiduje się wpływu na stan wykorzystania zasobów oraz na powstawanie odpadów.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Działania mają charakter organizacyjny, dlatego nie będą prowadziły do znacznego zanieczyszczenia powietrza, wody czy gleby.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie nie będzie miało wpływu na ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów. Wdrożenie działania nie będzie prowadziło do ingerencji w ekosystemy.
Typy projektów: wsparcie lokalnych inicjatyw na rzecz kształcenia osób dorosłych (np. LOWE) np. poprzez tworzenie lokalnych punktów wsparcia kształcenia osób dorosłych, w tym służących aktywizacji osób starszych, osób o niskich kwalifikacjach, osób z niepełnosprawnościami			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czynić poważnych szkód”</i>	Tak	Nie	Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie nie uwzględnia rozwiązań, które będą powodować niekorzystnego wpływu na klimat.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Środek nie przyczyni się do zwiększenia wpływu na obecny klimat.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie nie będzie miało zasadniczego wpływu na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Ze względu na charakter działania, nie przewiduje się wpływu na stan wykorzystania zasobów oraz na powstawanie odpadów.

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Działania mają charakter organizacyjny, dlatego nie będą prowadziły do znacznego zanieczyszczenia powietrza, wody czy gleby.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie nie będzie miało wpływu na ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów. Wdrożenie działania nie będzie prowadziło do ingerencji w ekosystemy.

Priorytet XI Rozwój zrównoważony terytorialnie

Tabela 28 Lista kontrolna do oceny projektów w ramach CP5(i)

CP5(i) wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach miejskich			
Typy projektów: rewitalizacja obszarów zdegradowanych, realizowana na podstawie GPR			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód”</i>	<i>Tak</i>	<i>Nie</i>	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu		X	W ramach typu projektu za priorytetowe uznaje się kompleksowe projekty na obszarach miejskich, pozwalające na wyprowadzanie ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych poprzez działania całościowe (powiązane wzajemnie przedsięwzięcia obejmujące kwestie społeczne oraz gospodarcze lub przestrzenno-funkcjonalne lub techniczne lub środowiskowe). Środek wpisuje się w analizowany cel środowiskowy ze względu na swój charakter i jako taki uznaje się go za zgodny z zasadą „nie czyni poważnych szkód” w odniesieniu do celu.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Środek nie przyczyni się do zwiększenia wpływu na obecny klimat. Inwestycje realizowane przez podmioty powinny obejmować ocenę dotyczącą ryzyka zmian klimatu.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie nie będzie miało zasadniczego wpływu na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych. W procesach inwestycyjnych wszystkie podmioty obowiązane są do dotrzymywania ustalonych poziomów i limitów w określonych pozwoleniach środowiskowych.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Ze względu na charakter działania, nie przewiduje się wpływu na stan wykorzystania zasobów. Powstające niewielkie ilości odpadów w trakcie realizacji projektów nie będą miały wpływu na gospodarkę o obiegu zamkniętym.
Zapobieganie zanieczyszczeniom		X	Działanie nie będzie negatywnie wpływało na jakość powietrza, wód czy gleby ze względu na swój charakter. W

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

powietrza, wody lub gleby i jego kontrola			procesach inwestycyjnych wszystkie podmioty obowiązane są do dotrzymania ustalonych poziomów i limitów w określonych pozwoleniach środowiskowych.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie ma nieznaczny przewidywalny wpływ na ten cel środowiskowy. Projekty realizowane będą z zastosowaniem odpowiednich środków w celu ochrony bioróżnorodności i ekosystemów podczas prac budowlanych.
Typy projektów: ochrona, rozwój i promowanie materialnego i niematerialnego dziedzictwa kulturowego i usług w dziedzinie kultury			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czynić poważnych szkód”</i>	Tak	Nie	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie nie uwzględnia rozwiązań, które będą powodować niekorzystnego wpływu na klimat.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Środek nie przyczyni się do zwiększenia wpływu na obecny klimat.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie nie będzie miało zasadniczego wpływu na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Ze względu na charakter działania, nie przewiduje się wpływu na stan wykorzystania zasobów oraz na powstawanie odpadów.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Działania mają charakter organizacyjny, dlatego nie będą prowadziły do znacznego zanieczyszczenia powietrza, wody czy gleby.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie nie będzie miało wpływu na ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów. Wdrożenie działania nie będzie prowadziło do ingerencji w ekosystemy.
Typy projektów: fizyczna odnowa i bezpieczeństwo przestrzeni publicznych, tj. w szczególności: zwiększanie odporności lokalnej gospodarki, w tym infrastruktury, na nieprzewidziane sytuacje kryzysowe			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czynić poważnych szkód”</i>	Tak	Nie	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie nie uwzględnia rozwiązań, które będą powodować niekorzystny wpływ na klimat.

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

Adaptacja do zmian klimatu		X	Ze względu na swój charakter działanie uznaje się za zgodne z zasadą „nie czyn poważnych szkód” w odniesieniu do celu-zwiększanie odporności lokalnej gospodarki, w tym infrastruktury, na nieprzewidziane sytuacje kryzysowe.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie nie będzie miało zasadniczego wpływu na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych. W procesach inwestycyjnych wszystkie podmioty obowiązane są do dotrzymania ustalonych poziomów i limitów w określonych pozwoleniach środowiskowych.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Ze względu na charakter działania, nie przewiduje się wpływu na stan wykorzystania zasobów. Powstające niewielkie ilości odpadów w trakcie realizacji projektów nie będą miały wpływu na gospodarkę o obiegu zamkniętym.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Działanie nie będzie negatywnie wpływało na jakość powietrza, wód czy gleby ze względu na swój charakter. W procesach inwestycyjnych wszystkie podmioty obowiązane są do dotrzymania ustalonych poziomów i limitów w określonych pozwoleniach środowiskowych.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie ma nieznaczny przewidywalny wpływ na ten cel środowiskowy. Projekty realizowane będą z zastosowaniem odpowiednich środków w celu ochrony bioróżnorodności i ekosystemów podczas prac budowlanych.
Typy projektów: rozwój obszarów o wysokich walorach przyrodniczych i krajobrazowych, jak też opartych o właściwości uzdrowiskowe i walory kulturowe stanowiące o ich wysokiej atrakcyjności turystycznej			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyn poważnych szkód”</i>	<i>Tak</i>	<i>Nie</i>	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie nie uwzględnia rozwiązań, które będą powodować niekorzystny wpływ na klimat.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Środek nie przyczyni się do zwiększenia wpływu na obecny klimat. Inwestycje realizowane przez podmioty powinny obejmować ocenę dotyczącą ryzyka zmian klimatu.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie nie będzie miało zasadniczego wpływu na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych. W procesach inwestycyjnych wszystkie podmioty obowiązane są do dotrzymania ustalonych poziomów i limitów w określonych pozwoleniach środowiskowych.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Ze względu na charakter działania, nie przewiduje się wpływu na stan wykorzystania zasobów. Powstające niewielkie ilości odpadów w trakcie realizacji projektów nie będą miały wpływu na gospodarkę o obiegu zamkniętym.

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Działanie nie będzie negatywnie wpływać na jakość powietrza, wód czy gleby ze względu na swój charakter. W procesach inwestycyjnych wszystkie podmioty obowiązane są do dotrzymania ustalonych poziomów i limitów w określonych pozwoleniach środowiskowych.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie ma nieznaczny przewidywalny wpływ na ten cel środowiskowy. Projekty realizowane będą z zastosowaniem odpowiednich środków w celu ochrony bioróżnorodności i ekosystemów podczas prac budowlanych.

Tabela 29 Lista kontrolna do oceny projektów w ramach CP5(ii)

CP5(ii) wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, na poziomie lokalnym, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach innych niż miejskie			
Typy projektów: rewitalizacja zdegradowanych obszarów wiejskich w oparciu o gminne programy rewitalizacji			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czynić poważnych szkód”</i>	Tak	Nie	Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”
Łagodzenie zmian klimatu		X	W ramach typu projektu za priorytetowe uznaje się kompleksowe projekty na obszarach wiejskich, pozwalające na wyprowadzanie ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych poprzez działania całościowe (powiązane wzajemnie przedsięwzięcia obejmujące kwestie społeczne oraz gospodarcze lub przestrzenno-funkcjonalne lub techniczne lub środowiskowe). Środek wpisuje się w analizowany cel środowiskowy ze względu na swój charakter i jako taki uznaje się go za zgodny z zasadą „nie czynić poważnych szkód” w odniesieniu do celu.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Środek nie przyczyni się do zwiększenia wpływu na obecny klimat. Inwestycje realizowane przez podmioty powinny obejmować ocenę dotyczącą ryzyka zmian klimatu.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie nie będzie miało zasadniczego wpływu na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych. W procesach inwestycyjnych wszystkie podmioty obowiązane są do dotrzymania ustalonych poziomów i limitów w określonych pozwoleniach środowiskowych.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Ze względu na charakter działania, nie przewiduje się wpływu na stan wykorzystania zasobów. Powstające niewielkie ilości odpadów w trakcie realizacji projektów nie będą miały wpływu na gospodarkę o obiegu zamkniętym.

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Działanie nie będzie negatywnie wpływać na jakość powietrza, wód czy gleby ze względu na swój charakter. W procesach inwestycyjnych wszystkie podmioty obowiązane są do dotrzymywania ustalonych poziomów i limitów w określonych pozwoleniach środowiskowych.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie ma nieznaczny przewidywalny wpływ na ten cel środowiskowy. Projekty realizowane będą z zastosowaniem odpowiednich środków w celu ochrony bioróżnorodności i ekosystemów podczas prac budowlanych.
Typy projektów: ochrona, rozwój i promowanie materialnego i niematerialnego dziedzictwa kulturowego i usług w dziedzinie kultury			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyń poważnych szkód”</i>	<i>Tak</i>	<i>Nie</i>	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie nie uwzględnia rozwiązań, które będą powodować niekorzystnego wpływu na klimat.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Środek nie przyczyni się do zwiększenia wpływu na obecny klimat.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie nie będzie miało zasadniczego wpływu na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Ze względu na charakter działania, nie przewiduje się wpływu na stan wykorzystania zasobów oraz na powstawanie odpadów.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Działania mają charakter organizacyjny, dlatego nie będą prowadziły do znacznego zanieczyszczenia powietrza, wody czy gleby.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie nie będzie miało wpływu na ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów. Wdrożenie działania nie będzie prowadziło do ingerencji w ekosystemy.
Typy projektów: fizyczna odnowa i bezpieczeństwo przestrzeni publicznych, tj. w szczególności: zwiększanie odporności lokalnej gospodarki, w tym infrastruktury, na nieprzewidziane sytuacje kryzysowe			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyń poważnych szkód”</i>	<i>Tak</i>	<i>Nie</i>	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie nie uwzględnia rozwiązań, które będą powodować niekorzystny wpływ na klimat.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Ze względu na swój charakter działanie uznaje się za zgodne z zasadą „nie czyn poważnych szkód” w odniesieniu do celu- zwiększanie odporności lokalnej gospodarki, w tym infrastruktury, na nieprzewidziane sytuacje kryzysowe.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie nie będzie miało zasadniczego wpływu na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych. W procesach inwestycyjnych wszystkie podmioty obowiązane są do dotrzymywania ustalonych poziomów i limitów w określonych pozwoleniach środowiskowych.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Ze względu na charakter działania, nie przewiduje się wpływu na stan wykorzystania zasobów. Powstające niewielkie ilości odpadów w trakcie realizacji projektów nie będą miały wpływu na gospodarkę o obiegu zamkniętym.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Działanie nie będzie negatywnie wpływało na jakość powietrza, wód czy gleby ze względu na swój charakter. W procesach inwestycyjnych wszystkie podmioty obowiązane są do dotrzymywania ustalonych poziomów i limitów w określonych pozwoleniach środowiskowych.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie ma nieznaczny przewidywalny wpływ na ten cel środowiskowy. Projekty realizowane będą z zastosowaniem odpowiednich środków w celu ochrony bioróżnorodności i ekosystemów podczas prac budowlanych.
Typy projektów: rozwój obszarów o wysokich walorach przyrodniczych i krajobrazowych, jak też opartych o właściwości uzdrowiskowe i walory kulturowe, stanowiące o ich wysokiej atrakcyjności turystycznej			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyn poważnych szkód”</i>	Tak	Nie	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie nie uwzględnia rozwiązań, które będą powodować niekorzystny wpływ na klimat.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Środek nie przyczyni się do zwiększenia wpływu na obecny klimat. Inwestycje realizowane przez podmioty powinny obejmować ocenę dotyczącą ryzyka zmian klimatu.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie nie będzie miało zasadniczego wpływu na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych. W procesach inwestycyjnych wszystkie podmioty obowiązane są do dotrzymywania ustalonych poziomów i limitów w określonych pozwoleniach środowiskowych.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie		X	Ze względu na charakter działania, nie przewiduje się wpływu na stan wykorzystania zasobów. Powstające niewielkie ilości odpadów w trakcie realizacji projektów nie będą miały wpływu na gospodarkę o obiegu zamkniętym.

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

powstawaniu odpadów i recykling			
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Działanie nie będzie negatywnie wpływać na jakość powietrza, wód czy gleby ze względu na swój charakter. W procesach inwestycyjnych wszystkie podmioty obowiązane są do dotrzymania ustalonych poziomów i limitów w określonych pozwoleniach środowiskowych.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie ma nieznaczny przewidywalny wpływ na ten cel środowiskowy. Projekty realizowane będą z zastosowaniem odpowiednich środków w celu ochrony bioróżnorodności i ekosystemów podczas prac budowlanych.

Priorytet XII – Wsparcie wdrażania Funduszy Europejskich dla Lubelskiego 2021-2027 w ramach EFS+

Tabela 30 Lista kontrolna do oceny projektów pomoc techniczna (EFS+)

<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód”</i>	<i>Tak</i>	<i>Nie</i>	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu		X	Charakter środka nie wpływa na ten cel.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Charakter środka nie wpływa na ten cel.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Charakter środka nie wpływa na ten cel.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Charakter środka nie wpływa na ten cel.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Charakter środka nie wpływa na ten cel.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Charakter środka nie wpływa na ten cel.

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+

Priorytet XIII – Wsparcie wdrażania Funduszy Europejskich dla Lubelskiego 2021-2027 w ramach EFRR

Tabela 31 Lista kontrolna do oceny projektów pomoc techniczna (EFRR)

<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyń poważnych szkód”</i>	<i>Tak</i>	<i>Nie</i>	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu		X	Charakter środka nie wpływa na ten cel.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Charakter środka nie wpływa na ten cel.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Charakter środka nie wpływa na ten cel.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Charakter środka nie wpływa na ten cel.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Charakter środka nie wpływa na ten cel.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Charakter środka nie wpływa na ten cel.